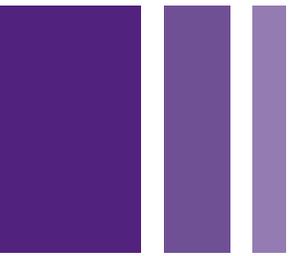

בנק אגוד לישראל

בערבון מוגבל

תמצית דוחות כספיים

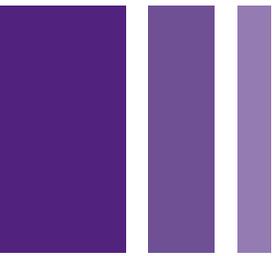
31.03.2016

תוכן העניינים

3	דוח הדירקטוריון וההנהלה
62	הצהרות המנהל הכללי והחשבונאי הראשי
65	תמצית דוחות כספיים
	ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד
137	הבנקאי ואופן ניהולם
149	נספח, מילון מונחים ואינדקס

דוח הדירקטוריון וההנהלה

תוכן עניינים דוח הדירקטוריון והנהלה

7	.....דוח הדירקטוריון והנהלה לאסיפה הכללית של בעלי המניות
7	.....מידע צופה פני עתיד
8	.....סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
8	.....נתונים פיננסיים נבחרים
9	.....תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים
9	.....יעדים ואסטרטגיה עסקית
10	.....הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
10	.....מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
10	.....התפתחויות ושינויים מהותיים בכלכלת ישראל
11	.....התפתחויות ושינויים מהותיים בבנק
11	.....התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
12	.....הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית
13	.....הוצאות התפעוליות ואחרות
14	.....התפתחויות ברווח כולל
14	.....המבנה וההתפתחויות של נכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
14	.....נכסים והתחייבויות
19	.....הון והלימות הון
22	.....תיאור עסקי הבנק לפי מגזרי פעילות
25	.....מגזר משקי בית
26	.....מגזר בנקאות פרטית
29	.....מגזר עסקים זעירים, קטנים, בינוניים וגדולים
30	.....מגזר מוסדיים
30	.....מגזר ניהול פיננסי
31	.....חברות מוחזקות עיקריות
32	.....סקירת הסיכונים
32	.....תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
32	.....ממשל תאגידי
32	.....תרחישי קיצון
32	.....סיכוני אשראי
32	.....סיכון איכות תיק האשראי
33	.....ניתוח איכות הסיכון וסיכון אשראי בעייתית
35	.....חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים
36	.....הפעילות עם בנקים בחו"ל
36	.....מדיניות הלוואות לדיור
39	.....חשיפה לאג"ח קונצרני
39	.....סיכון אשראי צד נגדי בגין סיכון שוק
40	.....מימון ממונף
40	.....סיכון ריכוזיות תיק האשראי
44	.....ריכוזיות לווים
45	.....חשיפה למדינות זרות
49	.....סיכוני שוק
50	.....סיכון ריבית
52	.....סיכון בסיס
56	.....סיכון תיק אופציות
57	.....סיכון נזילות
57	.....סיכון תפעולי
57	.....סיכון ציות

58.....	סיכון משפטי.....
58.....	סיכון מוניטין.....
58.....	סיכון אסטרטגי.....
58.....	סיכון סביבתי.....
59.....	הערכת הבנק בדבר השפעת גורמי הסיכון.....
60.....	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים.....
60.....	בקרות ונהלים.....
60.....	הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי.....
60.....	שינויים בבקרה הפנימית.....

דוח הדירקטוריון וההנהלה לאסיפה הכללית של בעלי המניות

בישיבת הדירקטוריון של הבנק, אשר התקיימה ביום 18 במאי 2016, הוחלט לאשר את הדוחות הכספיים של הבנק והחברות המאוחדות שלו ליום 31 במרס 2016. הדוחות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. מובהר, כי ככלל, התיאור בדוח הדירקטוריון לרבעון זה (להלן - "הדוח") מתייחס לאירועים ושינויים מהותיים שחלו במצב ענייני הבנק עד מועד פרסום הדוח. יחד עם זאת, בחלק מהמקרים, לשם שלמות התמונה, כלל הבנק תיאור הכולל גם מידע שלדעתו אינו מידע מהותי. יש לעיין בדוח יחד עם דוח הבנק לשנת 2015 כפי שפורסם במערכת המידע "מגנא" ביום 29 בפברואר 2016 (מספר אסמכתא 01-036799-2016).

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, שאינו מתייחס לעובדות ההיסטוריות מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. תוצאות הבנק בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות ואינפלציה, התנהגות המתחרים ושינויים ספציפיים שיפורטו להלן. כגון שינויים קיצוניים בריבית, שערי חליפין ואינפלציה, התנהגות המתחרים ושינויים ספציפיים שיפורטו להלן. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "מתעתד", "צפי", "אמור", "חזוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", "מתכננים", וביטויים דומים להם כגון: "יכול", "יהיה". השימוש בביטויים צופי עתיד אלו, כרוך בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהוא מבוסס על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים לא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי. המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר על תחזיות לעתיד בנושאים הקשורים להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם ועל תוכניות העבודה ותקציב הבנק לשנת 2016. הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הנכלל בדוחות אלה, לרבות בגין השפעת נסיבות או אירועים שיקרו לאחר פרסום הדוחות על מידע כאמור.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

נתונים פיננסיים נבחרים במאוחד

שיעור השינוי %	לשלושה חודשים שהסתיימו		רווח והפסד - נתונים עיקריים
	ביום 31 במרס		
	2015	2016	
	במיליוני ש"ח		
7.5	120	129	הכנסות ריבית, נטו
(12.5)	112	98	הכנסות שאינן מריבית
(2.2)	232	227	סך הכל הכנסות
	6	(4)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
22.3	179	219	הוצאות תפעוליות ואחרות ⁽¹⁾
(74.5)	47	12	רווח לפני מסים
(55.6)	18	8	מסים על הכנסה ⁽¹⁾
(86.2)	29	4	רווח נקי ⁽¹⁾
(87.2)	0.39	0.05	רווח למניה בש"ח המיוחס לבעלי מניות הבנק ⁽¹⁾
(88.2)	5.1%	0.6%	תשואת הרווח הנקי על ההון ⁽¹⁾

מאזן - נתונים עיקריים

שיעור השינוי %	31 בדצמבר 2015	31 במרס 2016	
	במיליוני ש"ח		
(29.1)	6,668	4,725	מזומנים ופקדונות בבנקים
8.6	10,371	11,265	ניירות ערך
3.0	22,315	22,989	אשראי לציבור, נטו
0.9	32,466	32,763	פקדונות הציבור
(5.6)	3,179	3,002	כתבי התחייבות נדחים ואגרות חוב
0.7	2,403	2,420	סך ההון ⁽¹⁾
1.3	40,888	41,415	סך כל המאזן ⁽¹⁾

	31 בדצמבר 2015	31 במרס 2016	יחסים פיננסיים - עיקריים
	5.88%	5.84%	הון לסך כל המאזן ⁽¹⁾
			הוצאות תפעוליות ואחרות לסך כל ההכנסות (הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית)
	87.6%	96.5%	הכנסות בגין הפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור, נטו
	(0.48%)	(0.07%)	יחס הון כולל לרכיבי סיכון ⁽¹⁾
	14.82%	13.87%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון ⁽¹⁾
	9.76%	9.53%	יחס כיסוי הנזילות
	98%	106%	יחס מינוף
	5.36%	5.35%	

⁽¹⁾ מספרי השוואה הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים. בנוסף, נתוני רבעון ראשון 2015 הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של הנחיית בנק ישראל בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 2.ג.1.

תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים

פעילותו העסקית של הבנק כרוכה בסיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים, סיכונים משפטיים, סיכונים ציית וכן סיכונים מוניטין וסיכונים אסטרטגיים.

סיכון האשראי הינו סיכון לגרימת הפסד לבנק כתוצאה מחדלות פירעון או ירידה בכושר הפירעון של צד נגדי של הבנק לעסקה, תוך אי עמידה בהתחייבויותיו ביחס לתנאים שסוכמו, והינו הסיכון המשמעותי ביותר אליו נחשף הבנק במסגרת פעילותו בעיקר מבחינת היקפו ביחס לסיכונים אחרים. סיכון האשראי כולל גם את סיכון ריכוזיות תיק האשראי.

סיכון השוק הינו הסיכון לפגיעה בהכנסות הבנק ובהונו כתוצאה משינויים של מחירים ושערים בשווקים הפיננסיים, בעיקר בשינויים בשערי הריבית, בשער החליפין, באינפלציה ובשערי המניות.

סיכון הנזילות הינו הסיכון לרווחי התאגיד הבנקאי וליציבותו הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו ולעמוד בפירעון התחייבויות במועד פירעוןן מבלי להיקלע להפסדים חריגים.

סיכון תפעולי הינו הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשול של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. סיכון זה כולל סיכון משפטי וסיכון ציית, אך אינו כולל סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין.

ראה בפרק "סקירת הסיכונים" מידע בדבר הערכת הבנק בדבר השפעת גורמי הסיכון השונים בבנק.

הבנק מבצע מעקב הדוק אחר ההתפתחויות בשווקים, בנתונים המאקרו כלכליים, ברגולציה ובחקיקה שחלים או עשויים להשפיע על הבנק ואשר יחד עם האסטרטגיה העסקית ותמהיל הפעילות הקיים עשויים לחשוף את הבנק לסיכונים משמעותיים.

סיכונים פרטניים שהינם סיכונים מובילים ומתפתחים מהותיים אשר הבנק מזהה ונערך לניטורם וניהולם הינם: סיום ההתקשרות הנוכחית עם בנק לאומי בנוגע למתן שירותי מחשוב, התגברות איומי סייבר, סיכונים ציית שבצידם אכיפה מוגברת, יוזמות רגולטוריות והמשך סביבת ריבית נמוכה העלולות להשפיע על מידת יישום האסטרטגיה העסקית של הבנק ורווחיותו, וכן הירידות החדות בשוקי ההון בעולם, בעיקר במגזר הבנקים באירופה ובארצות הברית. למידע נוסף בדבר הסיכונים המובילים והמתפתחים ראה אתר האינטרנט של הבנק

בכתובת: <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>

יעדים ואסטרטגיה עסקית

לא חל שינוי לעומת המתואר בדוח השנתי האחרון של הבנק לשנת 2015.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

התפתחויות ושינויים מהותיים בכלכלת ישראל

כללי – על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, התוצר המקומי הגולמי, במחירים קבועים ולאחר ניכוי השפעת העונתיות, עלה במחצית השנייה של שנת 2015 ב- 2.2% בחישוב שנתי, לאחר עלייה של 2.7% במחצית הראשונה ועלייה של 2.6% במחצית השנייה של 2014. על פי התחזית לחודש מרס 2016 של חטיבת המחקר של בנק ישראל בשנים 2016 ו-2017 צפוי התוצר המקומי הגולמי לצמוח בשיעורים של כ-2.8% ו-3.0% בהתאמה. כמו כן, חטיבת המחקר צופה כי שיעור האינפלציה ב-12 החודשים הבאים (המסתיימים בתום הרבעון הראשון לשנת 2017) צפוי להסתכם בכ-0.8%. הריבית המוניטרית על פי תחזית זו, צפויה להישאר ברמתה הנוכחית, 0.1%, עד הרבעון הראשון של 2017 ולעלות בהדרגה מהרבעון השני של 2017.

תעסוקה וצריכה פרטית – לפי סקר כוח אדם של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה שיעור הבלתי מועסקים הממוצע בחודשים ינואר-מרס 2016 בקרב בני 15 ומעלה – 5.3%, וזאת ביחס לשיעור של כ-5.2% ברבעון הרביעי 2015. שיעור המשתתפים בכוח העבודה בקרב בני 15 ומעלה עמד בחודש מרץ של שנת 2016 על 64.3%, וזאת ביחס ל-64.0% בדצמבר 2015. נתוני הפדיון של כל רשתות השיווק מצביעים על עלייה בשיעור של 1.5% בחודשים דצמבר-פברואר 2016, וזאת ביחס לעלייה בשיעור של כ-2.6% בתקופה המקבילה אשתקד.

סחר חוץ, תנועות הון ושערי חליפין – הגרעון בסחר הסחורות הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2016 ב-12.4 מיליארד ש"ח, בשנים 2015 ו-2014 הסתכם הגרעון בסחר הסחורות בכ-30.5 ו-49.4 מיליארד ש"ח בהתאמה.

בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016 התחזק השקל (שער ממוצע) ביחס לדולר ב-3.6%, ביחס ליין היפני התחזק השקל ב-1.1%, ביחס לאירו התחזק השקל ב-0.5%, ביחס לפרנק השוויצרי התחזק השקל ב-0.3%. לעומת זאת, נחלש השקל ביחס לדולר הקנדי ב-2.4%.

מדיניות פיסקאלית – ברבעון הראשון של שנת 2016 נרשם עודף בפעילות התקציבית של הממשלה בסך של 1.0 מיליארד ש"ח. בתקציב לשנת 2016 מתוכנן גירעון שנתי בסך 35.0 מיליארד ש"ח (2.9% מהתמ"ג). הגרעון בתקציב המדינה בשנת 2015 הסתכם ב-24.5 מיליארד ש"ח (2.15% מהתמ"ג), בהשוואה לגירעון שנתי מתוכנן בסך של 31.4 מיליארד ש"ח. הסיבה העיקרית לסטייה מהגרעון המתוכננת הינם עודפי גבייה ממיסים. הוצאות הממשלה מתחילת השנה (ללא פירעון קרן וריבית) הסתכמו בכ-63.2 מיליארד ש"ח – עלייה של 8.5% ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

מחירים ומדיניות מוניטארית – מדד המחירים לצרכן בגין הרבעון הראשון של השנה ירד ב-1.0%, המדד ללא דיור ירד ב-1.4%, המדד ללא ירקות ופירות והמדד ללא אנרגיה ירדו ב-0.9% כל אחד. בחודש אפריל 2016 הודיע בנק ישראל על הותרת הריבית לחודש מאי על רמה של 0.1%.

שוק ההון – מדד ת"א 25 ירד ברבעון הראשון לשנת 2016 בכ-5%. מחזור המסחר היומי בשוק המניות (בבורסה ומחוצה לה, כולל תעודות סל בשוק המניות) הסתכם בכ-1.4 מיליארד ש"ח במרץ, מחזור הנמוך בכ-4% מהמחזור הממוצע בשנת 2015. המחזור היומי במניות והמירים (לא כולל תעודות סל בשוק המניות) הסתכם בכ-1 מיליארד ש"ח בדומה למחזור הממוצע בשנת 2015.

בניה ונדל"ן –הכמות המבוקשת של דירות חדשות בחודשים ינואר-פברואר 2016 הייתה נמוכה בכ-3% מזו שבתקופה המקבילה אשתקד. סך המשכנתאות שבוצעו ברבעון הראשון 2016 הינו 14.9 מיליארד ש"ח לעומת כ-15.5 מיליארד ש"ח ברבעון הקודם וכ-14.8 ברבעון המקביל אשתקד. קצב העלייה של מחירי הדירות (שמחוץ למדד) ב-12 החודשים האחרונים שהסתיימו בפברואר 2016 עמד על 7.2%, לעומת קצב עלייה של כ-7.8% ב-12 החודשים שהסתיימו בינואר 2016.

התפתחויות ושינויים מהותיים בבנק

להלן מגמות והתפתחויות מהותיות וחריגות שארעו בתקופה המדווחת:

1. המדיניות המרחיבה של בנק ישראל נשמרה ברבעון זה כך שרמת הריבית נותרה ברמה של 0.1%, לעומת זאת מדד המחירים הידוע ירד הרבעון ב-0.9% לעומת ירידה של 1.6% בתקופה המקבילה אשתקד. למרות סביבת הריבית הנמוכה וירידת המדד ברבעון הנוכחי, סך הכנסות הריבית נטו של הבנק גדלו בשיעור של 7.5% והסתכמו ב-129 מיליון ש"ח לעומת 120 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לניתוח הכנסות המימון ראה פרק הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.
2. ביום 4 בינואר 2016 אישרה מליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את הצעת החוק להפחתת שיעור מס החברות ב-1.5% מ-26.5% ל-25%, החל מיום 1 בינואר 2016. שיעור המס הסטטוטרי שיחול על הבנק בשנת 2016 ירד משיעור של 37.58% לשיעור של 35.9%. כתוצאה מהשינוי האמור קטנו יתרת המסים הנדחים של הבנק כנגד גידול בהוצאות המסים בסך כ-7 מיליון ש"ח.
3. לפירוט בדבר גידול בהוצאות בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד ראה סעיף הוצאות תפעוליות ואחרות להלן.
4. לפירוט בדבר שינויים והתפתחות בתקופת הדוח ראה להלן פרק "התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר ופרק "המבנה וההתפתחויות של נכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון". כמו כן ראה פרק "מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים". לפירוט בדבר עדכוני חקיקה ויזמות חקיקה הקשורים לענף הבנקאות ראה פרק "עדכוני חקיקה" בדוח הממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים לדוח הרבעוני.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

הרבעון הראשון של שנת 2016 הסתכם ברווח נקי של 4 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי בסך 29 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 86%. תשואת הרווח הנקי להון (לפי בסיס הון ממוצע) לרבעון הראשון של שנת 2016 הסתכמה ב-0.6% לעומת 5.1% בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח ברבעון זה הושפע מגורמים חד פעמיים כמפורט להלן.

הרווח לפני מסים לרבעון הראשון של שנת 2016 הסתכם בסך 12 מיליון ש"ח לעומת 47 מיליון בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 74%. תשואת הרווח לפני מסים על ההון הסתכמה ב-2.0% לעומת 8.3% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן השינויים העיקריים שהשפיעו על הרווח ברבעון הראשון של שנת 2016 לעומת התקופה המקבילה אשתקד:

- גידול בסך של 9 מיליון ש"ח בהכנסות ריבית נטו לפני הפרשה להפסדי אשראי.
- קיטון בסך של 10 מיליון ש"ח בהוצאות בגין הפסדי אשראי.
- קיטון בסך של 14 מיליון ש"ח בהכנסות שאינן מריבית.
- גידול בסך של 40 מיליון ש"ח בהוצאות התפעוליות והאחרות.
- גידול בסך של 7 מיליון ש"ח בשל הפחתת שיעור מס החברות, גרם לעליה בשיעור ההפרשה למסים מכ- 38.3% ל- 66.7%.

הצגה מחדש – הבנק אימץ השנה את חוזר בנק ישראל בדבר אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, הבנק יישם את הנחיות החוזר בהתייחס ליתרות נכסי תוכנה בדרך של יישום למפרע. בנוסף מספרי השוואה לרבעון הראשון של שנת 2015 הוצגו מחדש גם מיישום הנחיית בנק ישראל בנושא היוון עלויות תוכנה אשר אומץ לראשונה החל מיוני 2015. לפירוט ראה באור 2.ג.1. הנתונים לעיל ולהלן המתייחסים לתקופות קודמות הינם לאחר השפעות היישום למפרע האמורות.

הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית

הכנסות ריבית נטו הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2016 ב- 129 מיליון ש"ח לעומת 120 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 7.5%. להלן ניתוח תמציתי של התפתחות שיעורי הכנסה והוצאה ופערי ריבית:

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס					
2015			2016		
שיעור הכנסות (הוצאות)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת	שיעור הכנסות (הוצאות)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרת ממוצעת
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
מטבע ישראלי לא צמוד					
1.93	125	26,109	1.85	126	27,486
(0.53)	(24)	18,187	(0.46)	(21)	18,435
1.40	101		1.39	105	
מטבע ישראלי צמוד מדד					
(2.59)	(41)	6,267	(0.48)	(7)	5,797
2.57	35	5,387	0.49	5	4,089
(0.02)	(6)		0.01	(2)	
מטבע חוץ*					
2.99	30	4,064	2.99	32	4,330
(0.49)	(5)	4,067	(0.70)	(6)	3,458
2.50	25		2.29	26	
סך פעילות בישראל					
1.26	114	36,440	1.62	151	37,613
0.09	6	27,641	(0.34)	(22)	25,982
1.35	120		1.28	129	

*לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

** יתרות העו"ש שאינן נושאות ריבית לא נכללות בטבלה זו.

במגזר הלא צמוד- פער הריבית הינו 1.39% לעומת 1.40% בתקופה המקבילה אשתקד. במגזר הצמוד מדד- פער הריבית הינו 0.01% לעומת (0.02%) בתקופה המקבילה אשתקד, פער הריבית הנמוך הושפע גם מירידת המדד ומהשפעת הבטחת רצפת מדד למפקידים.

במטבע חוץ- פער הריבית הינו 2.29% לעומת 2.50% בתקופה המקבילה אשתקד. סך הכל - פער הריבית הכולל הינו 1.28% לעומת 1.35% בתקופה המקבילה אשתקד, כאשר הגידול בשיעור ההכנסה בגין סך הנכסים שהושפע בעיקרו מהשינויים בשיעור ירידת המדד, קוזז על ידי גידול בשיעור ההוצאה בגין סך ההתחייבויות שהושפע אף הוא מהשינויים בשיעור ירידת המדד כאמור.

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2015	2016
מיליוני ש"ח	
8	7
(14)	(10)
12	(1)
6	(4)

הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי (1)
 גביית חובות שהופרשו בעבר
 הוצאה בגין הפרשה קבוצתית (2)
 הוצאה (הכנסה) בגין הפסדי אשראי

- (1) לפני קיזוז גביית חובות שהופרשו בעבר.
 (2) ההפרשה הקבוצתית מושפעת משינויים ביתרת תיק האשראי, משינויים בתמהיל התיק, משינויי סיווג חובות בעייתיים ומעדכון מקדמי הפרשה קבוצתית.

הכנסות ריבית נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2016 בסך 133 מיליון ש"ח לעומת 114 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 17%.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2016 בסך 98 מיליון ש"ח לעומת 112 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 13%.

הכנסות מימון שאינן מריבית הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2016 בסך 26 מיליון ש"ח לעומת 37 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 30%. בסעיף זה נכללו הכנסות בגין רווחים ממימוש והתאמת ניירות ערך של אגרות חוב והשקעה במניות בסך 20 מיליון ש"ח לעומת 27 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, וכן הכנסות מפעילות בנגזרים בסך 2 מיליון ש"ח לעומת הכנסה בסך 6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות מעמלות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2016 בסך 72 מיליון ש"ח לעומת הכנסות בסך של 74 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ- 3%, בעיקר בעמלות מניירות ערך כתוצאה מהירידה במחזורי המסחר בבורסה.

הוצאות התפעוליות ואחרות

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2016 בסך 219 מיליון ש"ח, לעומת 179 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 22%, בעיקר בסעיף הוצאות השכר.

הוצאות השכר הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2016 בסך 126 מיליון ש"ח לעומת 96 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 31%. בתקופה המקבילה אשתקד הוצאות השכר היו נמוכות באופן יחסי והן הושפעו מחתימת הסכם השכר החדש בבנק לאומי.

הוצאות פחת ואחזקת בניינים וציוד הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2016 בסך 35 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד והוצאות אחרות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2016 בסך 58 מיליון ש"ח,

לעומת 48 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע בין היתר מגידול בהוצאות שיווק ופרסום, הוצאות שאינן מתחלקות בצורה לינארית על פני השנה.

שיעור ההוצאות התפעוליות והאחרות מתוך סך ההכנסות (הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית) עמד ברבעון הראשון של שנת 2016 על 96.5% לעומת 77.2% בתקופה המקבילה אשתקד.

הפרשה למיסים ברבעון הראשון של שנת 2016 עמדה על שיעור של 66.7%, לעומת 38.3% בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס הסטטוטורי עמד על 35.9% לעומת 37.71% בתקופה המקבילה אשתקד. החל מהרבעון הראשון לשנת 2016 ירד שיעור המס הסטטוטורי בעקבות אישור מליאת הכנסת מיום 4 בינואר 2016 את הצעת החוק להפחתת שיעור מס החברות ב-1.5% מ-26.5% ל-25%. כתוצאה מהשינוי האמור קטנו יתרת המסים הנדחים של הבנק כנגד גידול בהוצאות המסים בסך של כ-7 מיליון ש"ח.

התפתחויות ברווח כולל

הרווח כולל הסתכם ברבעון הראשון לשנת 2016 בסך 17 מיליון ש"ח לעומת 56 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הנקי לרבעון הראשון לשנת 2016 הסתכם בסך 4 מיליון ש"ח לעומת 29 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההתאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן הביאו לגידול ברווח הכולל האחר בסך 13 מיליון ש"ח לעומת גידול בסך 65 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ההתאמות של ההתחייבויות נטו בגין הטבות לעובדים לא השפיעו מהותית על הרווח הכולל האחר, לעומת קיטון של 38 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לפירוט נוסף ראה פרק "המבנה והתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון".

המבנה והתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

נכסים והתחייבויות

מאזן הבנק הסתכם ביום 31 במרס 2016 ב-41,415 מיליון ש"ח לעומת 40,888 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015, עליה בשיעור 1%.

האשראי לציבור, נטו (לאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי) הסתכם ביום 31 במרס 2016 ב-22,989 מיליון ש"ח לעומת 22,315 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015, עליה בשיעור של 3%. היתרה הממוצעת של האשראי לציבור נטו ברבעון הראשון של שנת 2016 עמדה על 23,629 מיליון ש"ח, לעומת 22,990 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 3%.

יתרת הפרשה להפסדי אשראי הסתכמה ביום 31 במרס 2016 ב-193 מיליון ש"ח לעומת 190 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015. כמו כן, ליום 31 במרס 2016 קיימת הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי חוץ מאזני בסך 27 מיליון ש"ח, המוצגת במסגרת סעיף התחייבויות אחרות, לעומת 32 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015. למידע נוסף בנושא סיכון אשראי ראה להלן פרק "סקירת הסיכונים".

ניירות ערך הסתכמו ביום 31 במרס 2016 ב- 11,265 מיליון ש"ח, לעומת 10,371 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015, עליה בשיעור של 8.6%, ולעומת 8,343 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2015, עליה בשיעור של 35%, הנובעת בעיקרה מגידול ביתרות האג"ח של ממשלת ישראל. היתרה ליום 31 במרס 2016 מתפלגת כדלקמן:

- 83% אגרות חוב ממשלתיות.
- 7% אגרות חוב של בנקים.
- 7% אגרות חוב קונצרניות, בעיקר של חברות ישראליות.
- 2% אגרות חוב של חברות ממשלתיות.
- 1% מניות.

כ- 79% מהתיק מסווג כניירות ערך זמינים למכירה (ראה פירוט נוסף בבאור 5 לדוחות הכספיים). ניירות הערך בתיק הזמין למכירה מוצגים במאזן לפי שוויים ההוגן, כאשר הפער בין השווי ההוגן לעלות המופחתת נזקף לקרן הון, למעט ירידות ערך בעלות אופי אחר מזמני אשר אינן נזקפות לקרן הון אלא לדוח רווח והפסד. ברבעון הראשון של שנת 2016 נזקפו לרווח והפסד ירידות ערך בעלות אופי אחר מזמני בגין אגרות חוב ובגין מניות בסכום זניח. בתקופה המקבילה אשתקד נזקפו לרווח והפסד ירידות ערך בעלות אופי אחר מזמני בגין אגרות חוב בסך של 1 מיליון ש"ח ובגין מניות בסך של 1 מיליון ש"ח. קרן ההון נטו ליום 31 במרס 2016 הינה חיובית ועומדת על כ- 100 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס), ומורכבת מקרן הון חיובית בסך 127 מיליון ש"ח, בקיזוז קרן הון שלילית בסך 27 מיליון ש"ח. קרן ההון נטו ליום 31 בדצמבר 2015 הינה חיובית ועומדת על כ- 80 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס), ומורכבת מקרן הון חיובית בסך 115 מיליון ש"ח, בקיזוז קרן הון שלילית בסך 35 מיליון ש"ח. להלן התפלגות קרן ההון והשווי ההוגן בתיק הזמין למכירה ליום 31 במרס 2016 (במיליוני ש"ח):

הערך במאזן	קרן הון שלילית	קרן הון חיובית	קרן הון נטו ⁸	
127	(6)	10	4	מניות ¹
6,552	(15)	48	33	אגרות חוב ממשלת ישראל
537	-	1	1	אגרות חוב ממשלות זרות
683	(1)	9	8	אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל ²
111	(1)	-	(1)	אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים ³
237	-	24	24	אגרות חוב קונצרניות ⁴
181	(1)	7	6	חברות ממשלתיות ⁵
506	(3)	28	25	ענף הנדל"ן ⁶
924	(4)	59	55	אחרות ⁷
8,934	(27)	127	100	סה"כ אג"ח קונצרניות
				סה"כ תיק זמין למכירה

1 כולל 34 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר הינה 15 מיליון ש"ח.
 2 כולל 9 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 313 מיליון ש"ח בגין אג"ח בנק הפועלים.
 3 כולל 7 מנפיקים שהינם בנקים בעיקר מגרמניה וארה"ב. היתרה הגבוהה ביותר היא 76 מיליון ש"ח.
 4 כל אגרות החוב הקונצרניות הינן של חברות ישראליות למעט יתרה של 67 מיליון ש"ח אשר הונפקה על ידי מנפיק זר.
 5 כולל 4 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 164 מיליון ש"ח.
 6 כולל 59 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 15 מיליון ש"ח.
 7 כולל 81 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 48 מיליון ש"ח.
 8 קרן הון זו משקפת רווחים שטרם מומשו, נטו, והיא כלולה בדוחות הכספיים בהון של הבנק, בסך של כ- 65 מיליון ש"ח, לאחר השפעת מס. ראה באור 4 - התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.

להלן התפלגות קרן ההון השלילית (הפסדים שטרם מומשו), לפי שיעור הירידה מתחת לעלות ולפי טווחים של משך הזמן* בו השווי ההוגן נמוך מהעלות ליום 31 במרס 2016 (במיליוני ש"ח):

	עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך הכל
אגרות חוב זמינות למכירה:					
אחרות - עד 20%	(13)	(2)	(4)	(1)	(20)
	(13)	(2)	(4)	(1)	(20)
מגובי נכסים - עד 20%					
סה"כ אגרות חוב מניות - עד 20%	-	(2)	-	(1)	(2)
סה"כ אגרות חוב מניות - עד 20%-40%	(13)	(2)	(4)	(2)	(21)
סה"כ מניות - עד 20%	-	(2)	-	-	(2)
סה"כ מניות - עד 20%-40%	-	(4)	-	-	(4)
סה"כ מניות	-	(6)	-	-	(6)
סה"כ ניירות ערך	(13)	(8)	(4)	(2)	(27)

* נקודת ההתייחסות לקביעת משך הזמן בו השקעה הייתה בפוזיציית הפסד שטרם מומש היא תאריך המאזן של תקופת הדוח שבמהלכה ארעה ירידת הערך לראשונה, ללא קשר לשיעור הירידה.

להלן התפלגות קרן ההון והשווי ההוגן בתיק הזמין למכירה ליום 31 בדצמבר 2015 (במיליוני ש"ח):

הערך במאזן	קרן שלילית	קרן חיובית	קרן הון נטו ⁸	
123	(5)	9	4	מניות ¹
5,197	(19)	39	20	אגרות חוב ממשלת ישראל
1,021	(3)	-	(3)	אגרות חוב ממשלות זרות
722	(3)	9	6	אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל ²
117	(1)	1	-	אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים ³
263	-	25	25	אגרות חוב קונצרניות ⁴
158	(1)	6	5	חברות ממשלתיות ⁵
483	(3)	26	23	ענף הנדל"ן ⁶
904	(4)	57	53	אחרות ⁷
8,084	(35)	115	80	סה"כ אג"ח קונצרניות
				סה"כ תיק זמין למכירה

¹ כולל 34 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר הינה 15 מיליון ש"ח.

² כולל 9 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 467 מיליון ש"ח בגין אג"ח בנק הפועלים.

³ כולל 7 מנפיקים שהינם בנקים בעיקר מגרמניה וארה"ב. היתרה הגבוהה ביותר היא 79 מיליון ש"ח.

⁴ כל אגרות החוב הקונצרניות הינן של חברות ישראליות למעט יתרה של 35 מיליון ש"ח אשר הונפקה על ידי מנפיק זר.

⁵ כולל 4 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 193 מיליון ש"ח.

⁶ כולל 56 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 10 מיליון ש"ח.

⁷ כולל 82 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 46 מיליון ש"ח.

⁸ קרן הון זו משקפת רווחים שטרם מומשו, נטו, והיא כלולה בדוחות הכספיים בהון של הבנק, בסך של כ- 52 מיליון

ש"ח, לאחר השפעת מס. ראה באור 4 - התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.

להלן התפלגות קרן ההון השלילית (הפסדים שטרם מומשו), לפי שיעור הירידה מתחת לעלות ולפי טווחים של משך הזמן* בו השווי ההוגן נמוך מהעלות ליום 31 בדצמבר 2015 (במיליוני ש"ח):

סך הכל	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים	
					אגרות חוב זמינות למכירה:
					אחרות - עד 20%
(30)	(2)	-	(9)	(19)	
(30)	(2)	-	(9)	(19)	סה"כ אגרות חוב מניות - עד 20%
(1)	-	-	-	(1)	עד 20%-40%
(4)	-	-	-	(4)	סה"כ מניות
(5)	-	-	-	(5)	
(35)	(2)	-	(9)	(24)	סה"כ ניירות ערך

* נקודת ההתייחסות לקביעת משך הזמן בו השקעה הייתה בפוזיציית הפסד שטרם מומש הוא תאריך המאזן של תקופת הדוח שבמהלכה ארעה ירידת הערך לראשונה, ללא קשר לשיעור הירידה. "מדיניות ונהלי הבנק בדבר בחינת הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, מפורטים בפרק "מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים".

להלן פירוטים בגין התיק למסחר (במיליוני ש"ח):

הערך במאזן		
31 בדצמבר 2015	31 במרס 2016	
19	19	מניות ⁽¹⁾ :
8	6	חברות ישראליות
27	25	חברות זרות
2,160	2,232	אגרות חוב ממשלתיות - ישראליות
100	74	אגרות חוב אחרות
2,260	2,306	
2,287	2,331	סה"כ תיק למסחר

¹ בעיקר תעודות סל

נכסים בגין מכשירים נגזרים הסתכמו ביום 31 במרס 2016 ב- 363 מיליון ש"ח לעומת 255 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015. התנודותיות בנכסים בגין מכשירים נגזרים נובעת בעיקר מנגזרי ריבית ומט"ח.

הנכסים האחרים הסתכמו ביום 31 במרס 2016 ב- 920 מיליון ש"ח לעומת 670 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015. התנודותיות בנכסים אחרים בעיקרה מפעילות בשוק המעו"ף במכשירים שאינם עונים להגדרת נגזר.

פקדונות הציבור הסתכמו ביום 31 במרס 2016 ב- 32,763 מיליון ש"ח לעומת 32,466 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015, גידול בשיעור של 0.9%. היתרה הממוצעת של פקדונות הציבור ברבעון הראשון של שנת 2016 עמדה על 32,822 מיליון ש"ח, לעומת 31,197 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 5%.

כתבי התחייבויות נדחים ואגרות חוב הסתכמו ביום 31 במרס 2016 ב- 3,002 מיליון ש"ח לעומת 3,179 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015.

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים הסתכמו ביום 31 במרס 2016 ב- 486 מיליון ש"ח לעומת 293 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015. התנודותיות בהתחייבויות בגין מכשירים נגזרים נובעת בעיקר מנגזרי ריבית ומט"ח.

ההתחייבויות האחרות הסתכמו ביום 31 במרס 2016 ב- 2,492 מיליון ש"ח לעומת 2,063 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015. התנודותיות בהתחייבויות אחרות נובעת בעיקרה מפעילות בשוק המעו"ף במכשירים שאינם עונים להגדרת נגזר.

הון והלימות הון

הון הבנק הסתכם ביום 31 במרס 2016 ב- 2,420 מיליון ש"ח לעומת 2,403 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015. הגידול בהון לעומת סוף שנת 2015 נובע מרווחי הבנק בסך 4 מיליון ש"ח ומגידול בקרן ההונית בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו בסך 13 מיליון ש"ח.

להלן תמצית הנתונים מתוך הביאור (במיליוני ש"ח):

<u>31.12.2015</u> ⁽¹⁾	<u>31.03.2015</u> ⁽¹⁾	<u>31.03.2016</u>	
2,429	2,356	2,435	הון רובד 1
1,259	1,318	1,111	הון רובד 2 ⁽²⁾
-	-	-	הון רובד 3
<u>3,688</u>	<u>3,674</u>	<u>3,546</u>	סה"כ הון
22,760	23,637	23,473	נכסי סיכון אשראי
427	353	400	נכסי סיכון שוק
<u>1,706</u>	<u>1,706</u>	<u>1,691</u>	נכסי סיכון תפעולי
<u>24,893</u>	<u>25,696</u>	<u>25,564</u>	סה"כ נכסי סיכון
<u>9.76%</u>	<u>9.17%</u>	<u>9.53%</u>	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
<u>14.82%</u>	<u>14.30%</u>	<u>13.87%</u>	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

1. נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאחר יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאיים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, בנוסף נתוני רבעון ראשון 2015 הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של הנחיית מפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 1.ג.2.
2. הון רובד 2 מורכב ממכשירי הון שהונפקו והוכרו לצורך בסיס ההון (ראה להלן) ומיתרת ההפרשה הקבוצתית.

הלימות ההון של תאגיד בנקאי הינה מרכיב מרכזי בהערכת יציבותו של התאגיד. הלימות ההון נבחנת באמצעות היחס שבין בסיס ההון לבין הסכום המשוקלל של רכיבי הסיכון בעסקי הבנק, כהגדרתם בהוראות באזל. הוראות באזל 3 פורסמו במסגרת תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 שפורסם על ידי המפקח על הבנקים במאי 2013 (להלן "הוראת באזל 3"). הוראת באזל 3 שמה דגש על ניהול הסיכונים תוך קישור בין פרופיל הסיכונים של הבנק ואיכות ניהולם לבין הקצאת ההון הנדרשת. מטרת ההוראות היא להביא לחיזוק עמידותה של המערכת הבנקאית בעתות משבר. הוראה זו מציבה סטנדרטים מחמירים יותר להשגת הלימות ההון וכן דרישות חדשות בתחום הנזילות, בתחומי הרכב החשיפות וההון הנדרש בגינם, הרחבת השיטות לניהול הסיכונים ועוד.

מכשירים הנכללים בבסיס ההון - להלן הרכב מכשירי ההון המרכיבים את בסיס ההון של הבנק:

- מכשירי הון הכשירים להיכלל בבסיס ההון על פי הוראות באזל 3 – טרם הונפקו על ידי הבנק.
- מכשירי הון הכשירים להיכלל בבסיס ההון על פי הוראות המעבר – התקרה הקובעת להכללת כתבי התחייבות נדחים בבסיס ההון הינה 1,508 מיליון ש"ח (סך כתבי התחייבות הנדחים שהוכרו להון ביום 31 בדצמבר 2013 על פי הוראות באזל 2). התקרה בשנת 2016 (בשיעור של 60%) עומדת על סך של 904 מיליון ש"ח. יתרת מכשירי ההון שהוכרו נכון ליום 31 במרס 2016 עומדת על 904 מיליון ש"ח. גילויים נוספים בדבר המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחיים שהונפקו – ראה באתר האינטרנט של הבנק www.unionbank.co.il/1381-he/unionbank.aspx.

יעדי הלימות ההון

במסגרת דיוני הדיקטוריון באסטרטגיה התלת שנתית לשנים 2016-2018, קבע דירקטוריון הבנק מתווה עולה ליחס ההון, כך שהיעד ליחס הון עצמי רובד 1 לסוף שנת 2016 יעמוד על 9.8% ויעלה עד לכדי יעד של 10.25% לסוף שנת 2017.

כמו כן הוחלט כי יחס ההון הכולל לא יפחת מ-11.3% בתוספת מקדם בגין גריסת שטרי הון עתידיים או 13%, כמחמיר מביניהם, ובתרחישי הקיצון – היעד ליחס הון כולל לא יפחת מ-9% והיעד ליחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.5%.

חלק מהמידע שבפסקה זו הינו מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, אשר מבוסס על תכניות העבודה של הבנק בכל הקשור לעמידה בדרישות ולשיפור יחס הלימות ההון והרכבו, לרבות הקטנת רכיבי סיכון או הגדלת הון עצמי רובד 1 באמצעות צבירת רווחים ו/או הנפקת הון רובד 2. המידע עשוי שלא להתממש, כולו או חלקו, או להתממש באופן שונה מהותית מהצפוי, כתלות בעיקר בגורמים אלה: שינויים רגולטורים שיחולו (ככל שיחולו) בנושא דרישות יחס ההון בו על הבנק לעמוד, פגיעה ברווחיות הבנק ומידת ההצלחה של הבנק לגייס הון באמצעות ביצוע הנפקות.

דיווח על יחס כיסוי נזילות – יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד הבנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" ומקדמי הביטחון בגינם (המונה) וכן את תזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים (המכנה). בהתאם להוראות המעבר, החל מיום 1 באפריל 2015 הדרישה המזערית הינה 60% והיא גדלה ל- 80% ב-1 בינואר 2016 ול- 100% ב-1 בינואר 2017 ואילך.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2015	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016	
98%	106%	יחס כיסוי הנזילות*
60%	80%	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* מחושב על בסיס ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון האחרון המדווח.

דיווח על יחס המינוף - מטרת ההוראה הינה ליצור יחס מינוף פשוט שאינו מבוסס סיכון, שישלים את המדידה מבוססת הסיכון, במטרה למנוע מינוף יתר. ההוראה קובעת כי אין לרדת מיחס מינוף של 5% על בסיס מאוחד. להלן דיווח על יחס המינוף על בסיס נתוני מאוחד⁽¹⁾⁽²⁾:

ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 31 במרס 2016	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
2,429	2,435	הון רובד 1
45,316	45,554	סך החשיפות
5.36%	5.35%	יחס המינוף
5.00%	5.00%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(1) הבנק נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 באפריל 2015.

(2) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 218 בדבר יחס מינוף.

לפירוט נוסף בדבר נכסי הסיכון ושינויים מהותיים בהון ראה באור 8 לדוחות הכספיים ודוח מפורט על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק www.unionbank.co.il/1381-he/unionbank.aspx.

תיאור עסקי הבנק לפי מגזרי פעילות

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 7 בנובמבר 2014, החל מהדוח הכספי לשנת 2015, הדיווח על מגזרי הפעילות מתבצע בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. אפיון המגזרים מתבסס על הנתונים ברמת לקוח בודד.

פעילות הבנק מתמקדת במגזרי פעילות כמפורט להלן:

- משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
- בנקאות פרטית – אנשים פרטיים המנהלים תיק נכסים פיננסיים (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) מעל 3 מיליון ש"ח.
- עסקים זעירים וקטנים – עסקים בעלי מחזורי פעילות עד 50 מיליון ש"ח.
- עסקים בינוניים – עסקים בעלי מחזורי פעילות מעל 50 מיליון ש"ח ומתחת ל-250 מיליון ש"ח.
- עסקים גדולים – עסקים בעלי מחזורי פעילות מעל 250 מיליון ש"ח.
- גופים מוסדיים – קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח, חברי בורסה, מנהלי כספי לקוחות.
- ניהול פיננסי – כולל את פעילות המסחר (נוסטרו), ניהול נכסים, התחייבויות והשקעות ריאליות.
- מגזר אחר - לרבות פעילויות שהופסקו ופעילויות שלא ניתן לשייכן למגזרים האחרים.

להלן תמצית התפתחות הרווח הנקי (הפסד) לפי מגזרי פעילות, במיליוני ש"ח:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2015	2016	מגזר
3	(8)	משקי בית
3	1	בנקאות פרטית
2	8	עסקים זעירים וקטנים
18	3	עסקים בינוניים
8	-	עסקים גדולים
(7)	1	גופים מוסדיים
2	(1)	ניהול פיננסי
-	*-	אחר
29	4	סך הכל

* סכומים נמוכים מ – 500 אלפי ש"ח.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר משקי בית ובנקאות פרטית

לשלושה חודשים סהמתימו ביום 31 מרס 2016

		אנשים פרטיים- משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל - מאוחד				במיליוני ש"ח			
		מגזר בנקאות פרטית		מגזר משקי בית		מגזר משקי בית		מגזר משקי בית	
סך הכל	בנקאות פרטית	סך הכל	אחר	סך הכל	אחר	סך הכל	אחר	סך הכל	אחר
50	-	50	26	1	23	50	26	1	23
14	4	10	10	-	-	10	10	-	-
36	(4)	40	16	1	23	40	16	1	23
22	9	13	19	-	(6)	13	19	-	(6)
58	5	53	35	1	17	53	35	1	17
25	4	21	17	2	2	21	17	2	2
-	-	*	*	-	-	*	*	-	-
25	4	21	17	2	2	21	17	2	2
83	9	74	52	3	19	74	52	3	19
5	-	5	4	-	1	5	4	-	1
100	4	96	71	4	21	96	71	4	21
1	-	1	1	-	-	1	1	-	-
101	4	97	72	4	21	97	72	4	21
(23)	5	(28)	(24)	(1)	(3)	(28)	(24)	(1)	(3)
(16)	4	(20)	(17)	(1)	(2)	(20)	(17)	(1)	(2)
(7)	1	(8)	(7)	-	(1)	(8)	(7)	-	(1)

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.
 ** ההלוואות לידור נכללו תחת מגזר משקי הבית.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר משקי בית ובנקאות פרטית (המשך)

לישלושה חודשים סהמתיימו ביום 31 מרס 2015

		אנשים פרטיים- משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל - מאוחד				מגזר משקי בית			
		מגזר בנקאות פרטית				מגזר משקי בית			
סך הכל	בנקאות פרטית	סך הכל	אחר	כרטיסי אשראי	הלוואות לידיו	סך הכל	אחר	כרטיסי אשראי	הלוואות לידיו**
29	*	29	15	1	13	29	15	1	13
(8)	(2)	(6)	(6)	-	-	(6)	(6)	-	-
37	2	35	21	1	13	35	21	1	13
21	2	19	12	-	7	19	12	-	7
58	4	54	33	1	20	54	33	1	20
המיליוני ש"ח									
הכנסות ריבית מוחזיניים									
הוצאות ריבית מוחזיניים									
הכנסות ריבית, נטו:									
- מחזיניים									
- בימגזר									
סך הכנסות ריבית, נטו									
הכנסות שאינן מריבית:									
- מחזיניים									
- בימגזר									
סך ההכנסות שאינן מריבית									
28	4	24	20	2	2	24	20	2	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28	4	24	20	2	2	24	20	2	2
86	8	78	53	3	22	78	53	3	22
3	-	3	4	-	(1)	3	4	-	(1)
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי (1)									
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
- מחזיניים									
- בימגזר									
73	3	70	49	3	18	70	49	3	18
1	-	1	1	-	-	1	1	-	-
74	3	71	50	3	18	71	50	3	18
סך הוצאות תפעוליות ואחרות									
9	5	4	(1)	-	5	4	(1)	-	5
3	2	1	(1)	-	2	1	(1)	-	2
6	3	3	-	-	3	3	-	-	3

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

** ההלוואות לידיו נכללו תחת מגזר משקי הבית.

מגזר משקי בית

שלושת החודשים הראשונים של השנה הסתיימו בהפסד של כ- 8 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי בסך 3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך הכנסות המגזר הסתכמו ב-74 מיליון ש"ח לעומת 78 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של כ-5.1%.

ההכנסות מריבית נטו הסתכמו ב- 53 מיליון ש"ח לעומת 54 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של כ-1.9%, הנובעת בעיקרה מירידה בהכנסות מפיקדונות, כתוצאה מקיטון במרווחים, בעיקר עקב ירידת ריבית בנק ישראל וכן עקב ירידה בהכנסות מפירעונות מוקדמים המיוחסת למגזר, זאת בקיזוז עליה בהכנסות בתחום האשראי. ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-21 מיליון ש"ח לעומת 24 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של כ-12.5%. הירידה נובעת בעיקר כתוצאה מירידה בהכנסות מפעילות לקוחות בניירות ערך ובמטבע חוץ.

ההוצאות הסתכמו ב-97 מיליון ש"ח לעומת 71 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 36.6%, שנובעת בעיקרה מעליה בהוצאות השכר לעומת התקופה המקבילה אשתקד, שמקורה בהשפעה של חתימת הסכם השכר החדש בלאומי בתקופה המקבילה אשתקד (לפרטים נוספים ראה פרק "הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי"). בנוסף חלה עליה בהוצאות הפרסום והשיווק, שאינן מתחלקות באופן לינארי על פני השנה, וכן בהוצאות המשפטיות המיוחסות למגזר.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי הסתכמה ב-5 מיליון ש"ח לעומת הוצאה בסך 3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר משקי הבית כולל את ניהול תחום ההלוואות לדיור בבנק, תחום המהווה כ-80% מיתרת האשראי לציבור המיוחסת למגזר. יתרת האשראי המאזני להלוואות לדיור הסתכמה ביום 31 במרס 2016 בכ-8.0 מיליארד ש"ח (לרבות משכנתאות לקבוצות רכישה), לעומת יתרה בסך 7.6 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2015. ההלוואות שהועמדו במהלך שלושת החודשים הראשונים של השנה הסתכמו בכ- 616 מיליון ש"ח לעומת כ- 319 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן מידע על הלוואות חדשות שבוצעו לרכישת דירת מגורים בביטחון משכנתא והיקפי מיחזור הלוואות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2015	2016	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
1,233	226	539	כספי הבנק
*-	*-	*-	כספי האוצר
2	1	1	הלוואות עומדות
1,235	227	540	סה"כ הלוואות חדשות
340	92	76	הלוואות שמוחזרו
1,575	319	616	סה"כ הלוואות שבוצעו

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

לפירוט לגבי תיק המשכנתאות ראה גם פרק "ניהול סיכונים".

מגזר בנקאות פרטית

שלושת החודשים הראשונים של השנה הסתיימו ברווח נקי בסך כ- 1 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי בסך 3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך הכנסות המגזר הסתכמו ב-9 מיליון ש"ח לעומת 8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של כ-12.5%.

ההכנסות מריבית נטו הסתכמו ב-5 מיליון ש"ח לעומת 4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של כ-25%, הנובעת בעיקרה מעליה בהכנסות מפיקדונות עקב גידול בהיקף היתרות המנוהלות במגזר. ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-4 מיליון ש"ח בדומה להכנסות בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות הסתכמו ב-4 מיליון ש"ח לעומת 3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בשלושת החודשים הראשונים של השנה, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד, לא נרשמה הוצאה להפסדי אשראי במגזר.

שירותים ומוצרים חדשים במגזר משקי בית ובמגזר בנקאות פרטית

הבנק מפתח ומשווק מוצרים חדשניים, בתחומים השונים של הפעילות הבנקאית אל מול הלקוחות הפרטיים ומשקי הבית ובכלל זה בתחום הפקדונות, המאפשרים ללקוחות לגוון השקעות ולפזר סיכונים.

הבנק ממשיך בתהליך רחב היקף לגיוס לקוחות פרטיים ומשקי בית. במסגרת זו, מוביל הבנק בשנים האחרונות מהלך שבמרכזו "חשבון הפוך" המציע ללקוחות המצטרפים לבנק אגוד ליהנות מתנאים מועדפים בנייהול חשבונם בתקופת ההטבה. להערכת הבנק חבילת "חשבון הפוך" נותנת מענה מיטבי לצרכי הלקוחות מקבלי המשכורת: פטור מריבית חובה, ריבית זכות אוטומטית, ופטור מעמלות העו"ש המרכזיות – עמלת פקיד ועמלת ערוץ ישיר באמצעות מנגנון זיכוי. ההטבות ניתנות ללקוחות חדשים מעבירי משכורת. לאחרונה, יצא הבנק במוצר נוסף לגיוס לקוחות חדשים, "חשבון הפוך קרדיט". באמצעות מוצר זה, המעניק ללקוחות חדשים מעבירי משכורת הטבות לא רק בתחומי העו"ש אלא גם באשראים, הבנק פונה ללקוחות שפעילותם הבנקאית הנה מוטת אשראי. המוצר החדש מוצע במקביל ל"חשבון הפוך" וללקוח החדש מוצעת בחירה בין שני המסלולים.

בנוסף, מציע הבנק ללקוחות ותיקים את מסלול "חשבון הפוך מתמיד" הכולל פטור מעמלות העו"ש המרכזיות באמצעות מנגנון זיכוי והטבת ריבית על יתרות העו"ש בחשבונם. קבלת ההטבות מותנית בהעברת משכורת בסכום מינימלי ובהיקף הפעילות בחשבון. מהלך זה הינו ייחודי ונוגע בליבת פעילות הלקוח הפרטי עם הבנק ומהווה שלב נוסף ביישום האסטרטגיה העסקית של הבנק.

הגברת פעילות מתן האשראי ללקוחות הבנק תתבצע בין היתר על ידי "מרכז ההלוואות" – למתן אשראי ללקוחות כל הבנקים, הרחבת פעילות האשראי לעסקים קטנים והמשך שיתופי פעולה במיזמי אשראי (ראה גם פרק "הסכמים מהותיים", בנושא התקשרות הבנק עם "מימון ישיר" בדוח לשנת 2015).

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר עסקים זעירים, קטנים, בינוניים ומדולים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 מרס 2016

עסקים קטנים זעירים, בינוניים ומדולים - פעילות בישראל - מאוחד

מגזר עסקים גדולים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים זעירים			מגזר עסקים קטנים זעירים		
סך הכל	סך הכל	אחר	בינוי ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוי ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוי ונדל"ן	סך הכל	אחר
78	32	28	4	18	12	6	28	21	7	28	21
4	1	1	* -	* -	* -	* -	3	3	* -	3	3
74	31	27	4	18	12	6	25	18	7	25	18
1	(1)	(1)	-	-	1	(1)	2	2	* -	2	2
75	30	26	4	18	13	5	27	20	7	27	20
42	12	8	4	7	3	4	23	18	5	23	18
2	1	1	* -	-	-	-	1	1	* -	1	1
44	13	9	4	7	3	4	24	19	5	24	19
119	43	35	8	25	16	9	51	39	12	51	39
(11)	(1)	1	(2)	(6)	(5)	(1)	(4)	(1)	(3)	(4)	(1)
93	45	39	6	19	12	7	29	22	7	29	22
1	-	* -	* -	-	-	-	1	1	* -	1	1
94	45	39	6	19	12	7	30	23	7	30	23
36	(1)	(5)	4	12	9	3	25	17	8	25	17
25	(1)	(4)	3	9	7	2	17	12	5	17	12
11	-	(1)	1	3	2	1	8	5	3	8	5

הכנסות ריבית מחיצוניים
הוצאות ריבית מחיצוניים
הכנסות ריבית, נטו:
מחיצוניים
בינמיזר
סך הכנסות ריבית, נטו

הכנסות שאינן מריבית:
מחיצוניים
בינמיזר
סך ההכנסות שאינן מריבית

סך הכנסות
סך הכנסות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

הוצאות תפעוליות ואחרות:
מחיצוניים
בינמיזר
סך הוצאות תפעוליות ואחרות

רווח (הפסד) לפני מיסים
הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי (הפסד)

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

תמצית תוצאות הפעילות של מגזר עסקים זעירים, קטנים, בינוניים וגדולים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 מרס 2015

מגזר עסקים זעירים, בינוניים וגדולים - מאוחד											
מגזר עסקים זעירים				מגזר עסקים בינוניים				מגזר עסקים גדולים			
מגזר עסקים זעירים	מגזר עסקים זעירים	מגזר עסקים זעירים	מגזר עסקים זעירים	מגזר עסקים זעירים	מגזר עסקים זעירים	מגזר עסקים זעירים	מגזר עסקים זעירים	מגזר עסקים זעירים	מגזר עסקים זעירים	מגזר עסקים זעירים	מגזר עסקים זעירים
סך הכל	בינוי	סך הכל	סך הכל	בינוי	סך הכל	סך הכל	סך הכל	בינוי	סך הכל	סך הכל	בינוי
70	32	27	16	5	10	6	22	16	6	16	6
(2)	*	-	(1)	*	(1)	*	(1)	*	(1)	*	-
72	32	27	17	5	11	6	23	17	6	17	6
*	-	*	*	-	1	(1)	*	*	-	*	-
72	32	27	17	5	12	5	23	17	5	17	6
46	14	10	8	4	5	3	24	20	4	20	4
3	1	1	*	-	*	-	2	2	2	2	*
49	15	11	8	4	5	3	26	22	4	22	4
121	47	38	25	9	17	8	49	39	10	39	10
(15)	(10)	1	(22)	(11)	*	(22)	17	20	(3)	20	(3)
89	44	38	18	6	12	6	27	21	6	21	6
1	-	*	*	-	*	-	1	1	*	1	*
90	44	38	18	6	12	6	28	22	6	22	6
46	13	(1)	29	14	5	24	4	(3)	7	(3)	7
18	5	(1)	11	6	2	9	2	(1)	3	(1)	3
28	8	*	18	8	3	15	2	(2)	4	(2)	4

במיליוני ש"ח

הכנסות ריבית מחיצוניים
הוצאות ריבית מחיצוניים
הכנסות ריבית, נטו:
מחיצוניים
בינמיזרי

סך הכנסות ריבית, נטו

הכנסות שאינן מריבית:
מחיצוניים
בינמיזרי

סך ההכנסות שאינן מריבית

סך הכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

הוצאות תפעוליות ואחרות:
מחיצוניים
בינמיזרי

סך הוצאות תפעוליות ואחרות

רווח (הפסד) לפני מיסים
הפרטה למיסים על הרווח
רווח נקי (הפסד)

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

מגזר עסקים זעירים, קטנים, בינוניים וגדולים

הרווח הנקי בשלושת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב-11 מיליון ש"ח לעומת 28 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 60.7%.

סך הכנסות המגזר הסתכמו ב-119 מיליון ש"ח לעומת 121 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של כ-1.7%.

הכנסות מריבית נטו הסתכמו ב-75 מיליון ש"ח לעומת 72 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של כ-4.2%, הנובעת בעיקרה מעליה בהכנסות מאשראי, כתוצאה מגידול בהיקף האשראי המנוהל במגזר. ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-44 מיליון ש"ח לעומת 49 מיליון ש"ח, ירידה של כ-10.2%, בעיקר כתוצאה מירידה בפעילות לקוחות בנגזרים וניירות ערך. הוצאות המגזר הסתכמו ב-94 מיליון ש"ח לעומת הוצאה בסך 90 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של כ-4.4%, כתוצאה מעליה בהוצאות השכר ברמת הבנק, שנובעת בעיקרה מעליה בהוצאות השכר לעומת התקופה המקבילה אשתקד, שמקורה בהשפעה של חתימת הסכם השכר החדש בלאומי בתקופה המקבילה אשתקד (לפרטים נוספים ראה פרק "הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי"). עליה זו קוזזה בחלקה על ידי ירידה בהקצאת הוצאות עקיפות על המגזר. בשלושת החודשים הראשונים של השנה נרשמה הכנסה בגין הפסדי אשראי נטו בסך 11 מיליון ש"ח, לעומת הכנסה בסך כ-15 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, הקיטון בהכנסות נובע מירידה בהיקף הגביות מלקוחות המגזר ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

עיקר פעילות הבנק בענפי הבניה והנדל"ן מנוהלת במסגרת מגזר זה. היקף האשראי המאזני בענף זה (לא כולל אשראי לקבוצות רכישה) הסתכם ביום 31 במרס 2016 בכ-2.4 מיליארד ש"ח (מזה כ-2.3 מיליארד ש"ח המנוהלים במגזר זה) לעומת כ-2.1 מיליארד ש"ח ליום 31 במרס 2015. היקף הערבויות לרוכשי דירות הסתכם ביום 31 במרס 2016 ב-2.4 מיליארד ש"ח לעומת 2.1 מיליארד ש"ח במרס 2015.

הבנק עוקב באופן שוטף אחר מצב האשראי בכלל ומצב האשראי בענף הנדל"ן בפרט. הנהלת הבנק מקיימת דיונים רבעוניים בתחום ליווי הפרויקטים בנדל"ן בפורום מקצועי נרחב בראשות המנכ"ל, במסגרתו נסקרים באופן פרטני כל הפרויקטים המלווים בבנק תוך דגש על מצב הפרויקטים מהיבט המכירות ושלבי הפרויקט, עמידה בתחזית וכן מצב החשיפה. פרויקטים לגביהם מתקיימים הפרמטרים הדורשים מעקב מועברים לדיון בועדת לווים במעקב ונדונים ומדווחים בוועדות הדירקטוריון הרלוונטיות.

מגזר מוסדיים

הרווח הנקי בשלושת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב- 1 מיליון ש"ח לעומת הפסד בסך 7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך הכנסות המגזר הסתכמו ב-8 מיליון ש"ח לעומת 10 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של כ-20%. הכנסות מריבית נטו הסתכמו ב-6 מיליון ש"ח, בדומה להכנסות בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-2 מיליון ש"ח לעומת 4 מיליון ש"ח, ירידה של כ-50%, מחציתה עקב ירידה בהכנסות מפעילות לקוחות בנגזרים וניירות ערך והיתרה עקב ירידה בהכנסות מפעילות במטבע חוץ ועמלות בנושא אשראי. הוצאות המגזר הסתכמו ב-4 מיליון ש"ח, בדומה להוצאה בתקופה המקבילה אשתקד. בשלושת החודשים הראשונים של השנה נרשמה הוצאה להפסדי אשראי בסך 2 מיליון ש"ח, לעומת 18 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, כתוצאה מקיטון בהפרשה הקבוצתית, עקב ירידה בהיקף האשראי המנוהל במגזר וכן כתוצאה משינוי במקדמים.

מגזר ניהול פיננסי

שלושת החודשים הראשונים של השנה הסתיימו בהפסד בסך 1 מיליון ש"ח, לעומת רווח הנקי בסך 2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר זה מרכז את כלל ניהול הנכסים וההתחייבויות בבנק בשקלים ובמט"ח. המגזר כולל את פעילות הבנק עבור עצמו בניירות ערך (בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר) ובמכשירים פיננסיים נגזרים, לרבות פוזיציות מטבע וריבית. כמו כן, מועמסות על מגזר זה עלויות הנובעות מהצורך בשמירה על רמת נזילות עסקית ורמת פיזור נאותה של מפקידים, הבאות לידי ביטוי, בין היתר, בפער במחירי המעבר בין אשראים ופקדונות. הוצאת ריבית נטו הסתכמה ב-10 מיליון ש"ח, לעומת הוצאת ריבית נטו בסך 16 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הקיטון בהוצאות הריבית מקורו בירידת המדד בתקופה הנוכחית לעומת התקופה המקבילה. ההכנסה שאינה מריבית הסתכמה בכ-27 מיליון ש"ח, לעומת הכנסה בסך 31 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה שמקורה בעיקר בירידה בגין רווחים ממימוש והתאמת ניירות ערך של אגרות חוב והשקעה במניות בסך 7 מיליון ש"ח וכן ירידה בהכנסות מפעילות בנגזרים בסך 4 מיליון ש"ח. היקף תיק ניירות הערך הממוצע לתקופה הסתכם ב-10.0 מיליארד ש"ח לעומת 6.7 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סכומים שלא הוקצו והתאמות

המגזר כולל פעילויות אשר לא ניתן לשייכן באופן ספציפי למגזרים. סכומים אלו זניחים.

חברות מוחזקות עיקריות

חלקו של הבנק ברווח הנקי של חברות מוחזקות לרבעון הראשון של שנת 2016 הסתכם בסך של כ- 6 מיליון ש"ח לעומת כ- 7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ביום 10 בפברואר 2016 השלימה חברת אגוד השקעות וייזום בע"מ רכישה של 10% מהונה המונפק והנפרע של חברת אפסילון חיתום והנפקות בע"מ (להלן: "אפסילון") וכן אופציה לרכישת 15% נוספים מהונה המונפק והנפרע של אפסילון בכפוף להתקיימות מספר תנאים מתלים. תמורת הרכישה הסתכמה בסכום לא מהותי.

במהלך חודש אוקטובר 2015, הודיע מנכ"ל אגוד חיתום ופיננסיים בע"מ, על מימוש אופציית PUT למכירת מניות אגוד חיתום המוחזקות על ידו (באמצעות חברה שבבעלותו) (אשר היוו 20% מהונה המונפק והנפרע של אגוד חיתום) לאגוד שוקי הון. בעקבות כך ולאחר השלמת מימוש אופציית PUT ביום 5 בינואר 2016, שיעור ההחזקה של הבנק באגוד חיתום הינו 100%.

ביום 3 במאי 2016 מסרה הסתדרות העובדים הכללית החדשה לבנק הודעה על סכסוך עבודה בין ועד עובדי אגוד מערכות בע"מ (להלן: "אגוד מערכות") לבין הנהלת חברת אגוד מערכות והודעה על הכרזת שביתה בהתאם לחוק יישוב סכסוכי עבודה, התשי"ז-1957 (הודעה על שביתה או השבתה). אגוד מערכות הינה חברת בת בבעלות מלאה של הבנק העוסקת במתן שירותי מחשוב לבנק ולחברות הבת שלו ומונה 56 עובדים שהסכסוך נוגע להם. הבנק הביע נכונות לדון בנושאים השנויים במחלוקת עם העובדים במסגרת מו"מ.

סקירת הסיכונים

תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

פעילותו העסקית של הבנק כרוכה בסיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים ובכללם סיכונים משפטיים, סיכונים ציות וכן סיכונים מוניטין וסיכונים אסטרטגיים.

מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוונת לעמידה ביעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו, תוך הטמעת תרבות ניהול הסיכונים ובקרתם. מדיניות ניהול הסיכונים מסייעת לבנק לממש את יעדיו אלה, תוך הגדרת סוגי הסיכונים והיקפם, ועמידה בתאבון וסיבולת הסיכון שנקבעו על ידי הדירקטוריון. לצורך זה מופעלות מערכות דיווח ומנגנוני פיקוח ובקרה מתאימים.

למידע מפורט של הסיכונים ואופן ניהולם ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2015 ודוח מפורט על הסיכונים לרבעון הראשון 2016 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

ממשל תאגידי

תהליכי ניהול הסיכונים והלימות ההון בבנק מוסדרים ומפוקחים באמצעות הדירקטוריון וועדותיו, מנכ"ל הבנק והנהלה, ועדות הנהלה, האגפים העסקיים יוצרי הסיכון, אגף בקורות וניהול סיכונים, אגף חשבונאי ראשי, האגף לייעוץ משפטי, אגף משאבים והביקורת הפנימית.

לעניין אופן יישום הממשל התאגידי בבנק, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015.

תרחישי קיצון

הבנק משתמש בתרחישי קיצון צופי פני עתיד ככלי משלים לגישות ניהול סיכונים המבוססות על מודלים כמותיים מורכבים. בהתאם להנחיות בקשר לתהליך ה-ICAAP, על הבנק לבצע תרחישים נאותים ומידתיים, בהתאמה לגודל הבנק ומורכבותו, ביחס לכל סיכון אשר זוהה כסיכון מהותי. לצורך כך הבנק מבצע הערכה של מכלול הסיכונים ומפעיל תרחישי קיצון על הסיכונים המהותיים ובכלל קווי העסקים של הבנק.

לעניין תרחישי הקיצון אותם מפעיל הבנק, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015. למידע כמותי ואיכותי מפורט ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2015 ודוח מפורט על הסיכונים לרבעון הראשון 2016 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

סיכונים אשראי

סיכון האשראי הינו סיכון לגרימת הפסד לבנק כתוצאה מחדלות פירעון או ירידה בכושר הפירעון של צד נגדי של הבנק לעסקה, תוך אי עמידה בהתחייבויותיו ביחס לתנאים שסוכמו, והינו הסיכון המשמעותי ביותר אליו נחשף הבנק במסגרת פעילותו בעיקר מבחינת היקפו ביחס לסיכונים אחרים.

סיכון איכות תיק האשראי

לעניין אופן ניהול האשראי והסיכון בגינו בבנק, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015. כמו כן, למידע נוסף ניהול סיכונים האשראי ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2015 ודוח מפורט על הסיכונים לרבעון הראשון 2016 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

ניתוח איכות הסיכון וסיכון אשראי בעייתי¹:

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2015	31 במרס 2015	31 במרס 2016
במיליוני ש"ח		
490	668	363
43	50	45
533	718	408

סיכון אשראי מסחרי בעייתי
סיכון אשראי בעייתי בגין אנשים פרטיים
בעייתי סך סיכון אשראי

31 בדצמבר 2015			31 במרס 2015			31 במרס 2016		
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני
במיליוני ש"ח								
239	17	222	317	25	292	225	9	216
58	1	57	132	35	97	121	4	117
236	52	184	269	33	236	62	32	30
533	70	463	718	93	625	408	45	363

סיכון אשראי פגום
סיכון אשראי נחות
סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
סך הכל

34	-	34	43	-	43	40	-	40
171	-	171	231	-	231	171	-	171

מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר²;
נכסים שאינם מבצעים³:

תנועה בחובות פגומים* (מיליוני ש"ח):

231	יתרת חובות פגומים ליום 31 בדצמבר 2014
43	חובות שסווגו פגומים במהלך השנה
(2)	חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום
(15)	מחיקות חשבונאיות
(85)	גביות
-	אחר
172	יתרת חובות פגומים ליום 31 בדצמבר 2015
13	חובות שסווגו פגומים במהלך התקופה
-	חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום
-	מחיקות חשבונאיות
(15)	גביות
(2)	אחר
168	יתרת חובות פגומים ליום 31 במרס 2016

* מאזני, לא כולל אגרות חוב פגומות.

¹ הנתונים מוצגים לאחר ניכוי יתרת מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי יתרת הפרשה בגין הפסדי אשראי ולא כוללים ניכוי ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
² לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק פיגור ובגין הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק פיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
³ חובות פגומים שאינם צוברים ריבית, לרבות אג"ח שאינו צובר ריבית.

מדדי סיכון:

31 בדצמבר 2015	31 במרס 2015	31 במרס 2016	
0.8%	1.1%	0.7%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
0.2%	0.2%	0.2%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום שנמצא בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור
0.8%	1.1%	0.8%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
110.5%	102.8%	114.9%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום
92.2%	87.7%	92.8%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום בתוספת יתרת אשראי לציבור אשר בפיגור של 90 ימים או יותר
1.5%	2.0%	1.1%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
(0.5%)	0.1%	(0.1%)	שיעור ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור
(0.2%)	(0.1%)	**-	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור הממוצעת*
(23.68%)	(6.1%)	(4.1%)	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור*

* הנתון תנודתי עקב תנודתיות בהיקף המחיקות החשבונאיות.

** נמוך מ- 0.1%.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים¹ על בסיס מאוחד (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2015			ליום 31 במרס 2016			דירוג אשראי חיצוני ⁵
חשיפת אשראי	סיכון אשראי חוץ מאזני ³	סיכון אשראי מאזני ²	חשיפת אשראי	סיכון אשראי חוץ מאזני ³	סיכון אשראי מאזני ²	
55	19	36	399	19	380	AAA עד AA-
443	15	428	176	14	162	A+ עד A-
199	-	199	160	-	160	BBB+ עד BBB-
1	-	1	4	-	4	B
-	-	-	-	-	-	ללא דרוג
698	34	664	739	33	706	סה"כ חשיפה ⁴

1. מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, חברות אחזקה של בנקים, בנקים להשקעות וקסטודיאנים.
2. פקדונות ויתרות עו"ש בבנקים, השקעות באגרות חוב, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים המוצגים לפני קיזוז דו צדדי כהגדרתו בנספח ג'- בהוראת ניהול בנקאי תקין 203.
3. ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
4. לא קיימים מוסדות פיננסיים אשר מסווגים כחוב פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת וכן לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי.
5. הדרוג הינו ברמת קבוצה בנקאית מאוחדת.

הערות:

- א. חשיפות האשראי אינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים (ראה באור 5.ה. לדוחות הכספיים).
- ב. לפירוט לגבי היקף החשיפה לקבוצות לזרים בנקאיות ראה תת פרק "סיכון ריכוזיות תיק האשראי". למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה באור 11.ב. לדוחות הכספיים.

המוסדות הנכללים בטבלה לעיל כוללים בעיקר בנקים הפועלים במדינות OECD. עיקר החשיפות ליום 31 במרס 2016 הינן למוסדות הפועלים בארצות הברית, גרמניה ובלגיה. לבנק חשיפה זניחה לבנקים הפועלים באיטליה ולא קיימת חשיפה לבנקים הפועלים ביוון, אירלנד, פורטוגל וספרד.

לא קיימת חשיפה למוסדות פיננסיים זרים העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק, כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בדבר רכיבי ההון.

הבנק עוקב אחר שינויים בדירוגים של מוסדות אלו המתפרסמים על ידי סוכנויות הדרוג Moody's ו-S&P. הבנק עוקב אחר פרמטרים נוספים המצביעים על מצבם של מוסדות אלו. פרמטרים אלו כוללים שינויים מהירים במחירי המניות, שינויים במרווחי אג"ח ו-Credit Default Swaps, עלויות גיוס מקורות ומידע נוסף המתפרסם אודות המוסדות הפיננסיים. על בסיס מכלול המידע הנאסף, הבנק מתאים את היקף החשיפה למוסדות הפיננסיים השונים.

הבנק קבע מגבלות חשיפה למוסדות פיננסיים השונים תוך התייחסות לחשיפת אשראי ישירה, לחשיפה הנובעת ממכשירים פיננסיים נגזרים ולסיכון סליקה. מגבלות חשיפה אלו מתעדכנות אחת לשנה לפחות, ועל פי ההתפתחויות בשווקים הפיננסיים ומצבם של המוסדות הפיננסיים השונים. חשיפת האשראי הינה ברובה לטווח קצר ומהווה חלק מניהול עודפי הנזילות של הבנק במטבע חוץ. החשיפה ממכשירים פיננסיים נגזרים נובעת בעיקר מפעילות עם לקוחות והינה ברובה לטווחים של עד שנה.

הבנק בוחן את מדיניות החשיפה לבנקים ומדינות לפחות אחת לשנה ובהתאם להתפתחויות שונות ומבצע התאמות על פי הצורך.

הפעילות עם בנקים בחו"ל

חשיפת האשראי בפעילות עם בנקים בחו"ל נובעת בעיקרה מהפעילויות הבאות: הפקדת עודפי נזילות, קבלת ערבויות כבטחון ללקוחות, פעילות בנגזרים, פעילות סליקה ורכישת אג"ח של בנקים. פעילות הבנק מול בנקים בחו"ל מבוססת על מגבלות חשיפה המאושרות אחת לשנה הנבחנות באופן שוטף ומעודכנות בהתאם לצורך. הבנק פועל בנגזרים בעיקר מול בנקים עמם נחתמו הסכמי ISDA והסכמי CSA. לבנק הסדרי סליקה של עסקאות במטבע חוץ מול ה-CLS (Continuous Linked Settlement) באמצעות בנק בינלאומי גדול בעל דירוג גבוה. בנוסף, פועל הבנק מול מספר מוסדות פיננסיים זרים לצורך קבלת שירותי משמורת (Custodian) בפעילות בניירות ערך זרים.

מדיניות הלוואות לדיור

המדיניות מפרטת את דרכי השגת היעדים העסקיים הנגזרים מהתכנית האסטרטגית ואת המתודולוגיה להעמדת האשראי וניהולו. המדיניות קובעת את תאבון וסיבולת הסיכון הן לגבי עסקה ספציפית והן לגבי סיכון התיק בכללותו וזאת על מנת להגביל את החשיפה לסיכונים האשראי מסוג זה, לשמר את איכותו של תיק האשראי ולמזער את הסיכון הגלום בו. מדיניות האשראי מתרגמת לנהלים והנחיות מפורטות להעמדת האשראי, לניהול תיק האשראי ולתהליכי הבקרה עליו. ישנם הנהלים וההנחיות מאפשרים ניהול מבוקר של הסיכונים הכרוכים במתן הלוואות לדיור. המדיניות נבחנת על ידי הדירקטוריון לפחות אחת לשנה ומותאמת למציאות הכלכלית וההתפתחויות בסביבה העסקית, תוך בחינת הסיכונים והשינויים בהנחיות הרגולטוריות. על מנת לתת ביטוי לשינויים אלו מעדכן הבנק מעת לעת את תמהיל המוצרים, הקריטריונים העסקיים, המגבלות ותמחור האשראי לדיור. הבנק נוהג להעמיד אשראי לדיור רק במקרים בהם המידע על הלואים ועל הביטחון במועד מתן הלוואה שלם, מעודכן, מאומת ומתאים למדיניות ואינו נוהג להעמיד אשראי במשכנתאות המובטחות בשעבוד משני, כאשר זכות הביטחון של הבנק אינה מובטחת. על רקע הסביבה הכלכלית של שוק הדיור והנדל"ן הוחלט על החמרת פרמטרים מסוימים לגבי מתן הלוואות לדיור.

סמכויות למתן הלוואות לדיור:

תהליך קבלת ההחלטות בנוגע להעמדת האשראי מתבסס על מדרג סמכויות לבעלי תפקידים ברמות השונות עד לדרג של ועדת אשראי בראשות המנכ"ל, בהתאם לתיאבון וסיבולת הסיכון שקבע הדירקטוריון.

כלי בקרה וניהול סיכונים:

בבנק קיימים מנגנונים שונים של בקרות, הן פנימיות בשרשרת הניהול של מערך המשכנתאות, והן חיצוניות לתהליכי האשראי. כלי הבקרה כוללים בין היתר הגדרות מפורטות של מרכיבי ניהול הסיכונים ובקרתם, קביעת תיאבון הסיכון וסיבולת הסיכון למרכיבי הפעילות השונים, הטמעת מערכות מיכוניות הן ברמת הסיניף והן ברמת המטה, פעילות הדרכה ייעודית ומתכונת דיווח ובקרה בכל הרמות בבנק. בבחינת הסיכונים בתהליך אישור הלוואה לדיור, מדיניות הבנק קובעת קריטריונים ברורים לבחינת איכות הלקוח וסיכוני העסקה המאפיינים את תחום המשכנתאות, תוך התייחסות להוראות רגולטוריות, מגבלות הסיכון ותנאי השוק המשתנים מעת לעת.

להלן פרמטרים מרכזיים הנלקחים בחשבון בעת דיון בבקשת האשראי:

- בחינת יכולת החזר מההכנסה הפנימית של הלואים, עושרם הפיננסי ושיעור המימון ביחס לשווי הנכס, בהתייחס למגבלות הרגולטוריות והפנימיות.

- שעבודים על הנכס ומצבו המשפטי.
- מימון דירות להשקעה.
- מיקום הנכס וסחירותו.
- בחינת יחס תשואה לנכסי הסיכון בהתאמה ליעדים שקבע הבנק.

בכל בקשת אשראי מתבצעות בדיקות תקינות אוטומאטיות ממאגרי מידע שונים, המוצגות לקצין האשראי כפרמטר מקדמי לבחינת העסקה ואישורה.

הלוואות לדיור עם מאפייני סיכון משמעותיים נבחנות על פי קריטריונים ספציפיים. לדוגמא - בהלוואות המועמדות במסלול ריבית משתנה, נבחנת יכולת ההחזר של הלקוח בסימולציה של עליית ריבית בשיעור העולה על הריבית המוצעת ללקוח בכל המסלולים בהם קיים רכיב ריבית משתנה.

בחינת סיכוני התיק נעשית על ידי בחינת מגזרים וחתכים שונים (לדוגמא, קבוצות רכישה, דירות להשקעה), בחינת איכות הלווים וכן בחינת הסיכונים בסדרת תרחישי קיצון. מערך המשכנתאות עוקב באופן שוטף ורציף אחר התפתחות האשראי לדיור, כמו גם אחר התפתחות השינויים בהחזרי תשלומי המשכנתא, הן ברמת הסניף והן ברמת כלל התיק ובוחן את המשמעויות השונות הנגזרות מכך.

מבוצע ניטור שוטף לסיכון בתיק, המדווח במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני, אשר מובא לדיון מדי רבעון להנהלת הבנק, לוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ולדירקטוריון הבנק. במסגרת זו נבחנו ומדווחים בתחומי האשראי למשכנתאות, נושאים כגון: התפתחות דירוג התיק, העמידה במרכיבי תיאבון הסיכון וסיבולת הסיכון למשכנתא הבודדת, בחינת איכות הניהול במשכנתאות, בחינת עמידת התיק בתרחישי קיצון ועוד.

התפתחות התיק:

להלן התפתחות היתרות בתיק ההלוואות לדיור* של הבנק וחלקו של הבנק מכלל המערכת הבנקאית (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2014	2015	2016		
7,737	7,719	7,983		היקף אשראי
2.8%	(0.2%)	3.4%		גידול למול סוף שנה קודמת
287,438	311,020	314,873		היקף אשראי כלל המערכת
2.7%	2.5%	2.5%		שיעור הבנק מכלל המערכת

* היקף האשראי לדיור, כולל קבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

חלקו של הבנק מכלל המערכת הבנקאית בממוצע בשלוש השנים האחרונות עומד על כ-2.6%.

פריסה גיאוגרפית:

כ-70% מהמשכנתאות ניתנות באזור ת"א, ירושלים והמרכז (בהם מרוכזים רוב סניפי הבנק). התפלגות גיאוגרפית זו מצביעה על סיכון נמוך יחסית, לאור רמת התעסוקה באזורים אלו, נתוני הביקוש וההיצע ולאור העובדה שמדובר באוכלוסייה מבוססת.

הלוואות בשיעור מימון העולה על 60% (החישוב הינו בהתאם להוראת דיווח לפיקוח 876):
להלן ביצועי הלוואות לדיור בשיעור מימון העולה על 60% בשלוש השנים האחרונות (במיליוני ש"ח):

2014	2015	1-3/2016	
1,326	1,233	539	סה"כ ביצועים של הלוואות לדיור לתקופה
137	101	37	ביצועים לתקופה בשיעור מימון גבוה מ-60%
10%	8%	7%	שעור ביצועים לדיור מעל 60% מתוך סה"כ ביצועים לדיור

מניתוח ביצועי המשכנתאות ברבעון הראשון 2016, בקבוצת המשכנתאות שניתנו בשיעור מימון העולה על 60% (בהתאם לאמור בהוראת הדיווח לפיקוח 876) עולה כי, כולן ניתנו בשיעורים שבין 60%-75%. בהתאם להנחיות בנק ישראל, החל מתאריך ה-1.11.2012, לא מאושרות בבנק הלוואות חדשות בשיעור מימון העולה על 75%. כמו כן, פילוח המשכנתאות אשר ניתנו בשיעור מימון נמוך מ-60% ברבעון הראשון 2016 מצביע על כך ש-25% מהמשכנתאות ניתנו בשיעור מימון שבין 45%-60%, יתר המשכנתאות נתנו בשיעור של עד 45%.

פירוט שיעור החזר ממוצע מהכנסה פנויה (החישוב הינו בהתאם להוראת דיווח לפיקוח 876)

מניתוח ביצועי המשכנתאות לרבעון ראשון 2016, לפי פילוח שיעור החזר מהכנסה פנויה (בהתאם לאמור בהוראת הדיווח לפיקוח 876) עולה כי, רובן ניתנו בשיעורים שבין 20%-30%. שיעור ביצועי הלוואות לדיור בשיעור החזר הגבוה מ-40% עמד ברבעון ראשון 2016 על 0.03% בלבד. בהתאם להנחיות בנק ישראל, החל מתאריך ה-1.8.2013, לא מאושרות בבנק הלוואות חדשות בשיעור החזר מהכנסה פנויה העולה על 50% והלוואות הניתנות בשיעור החזר מהכנסה העולה על 40% משוקללות ב-100% נכסי סיכון.

הלוואות לתקופות ארוכות:

ככלל, תקופות הלוואות בכל המגזרים ניתנות לתקופות של עד 25 השנה, ובאישור מערך המשכנתאות, עד 30 שנה.

הלוואות בריבית משתנה:

נכון לסוף הרבעון הראשון של שנת 2016 יתרת שיעור הלוואות לדיור בריבית משתנה עומד על 60% מכלל הלוואות לדיור בבנק (נכון ל-31.12.2015 – 62%).

חשיפה למגזרי הצמדה - להלן ביצועי המשכנתאות במהלך כל שנה לפי חלוקה למגזרי הצמדה:

מט"ח וצמוד מט"ח	פריים*	משתנה לא צמוד	קבועה לא צמודה	משתנה צמודה למדד	קבועה צמודה למדד	
2.02%	40.70%	-	11.15%	30.45%	15.68%	2011
1.56%	44.17%	0.18%	18.34%	23.02%	12.73%	2012
0.52%	42.91%	8.09%	27.19%	9.12%	12.17%	2013
0.57%	35.44%	5.62%	36.83%	6.86%	14.63%	2014
0.08%	20.30%	9.63%	52.95%	5.40%	11.64%	2015
-	16.89%	13.66%	59.06%	3.99%	6.40%	1-3/2016

* החל משנת 2011 ישנה מגמת ירידה בביצוע במסלול הלוואות על בסיס ריבית הפריים כתוצאה מהוראת בנק ישראל מיום ה-4 במאי 2011, בדבר הגבלת שיעור הריבית המשתנה עד חמש שנים ל-33% מההלוואה, להלוואות חדשות. שיעור ביצוע גבוה בהלוואות על בסיס ריבית הפריים בשנים 2013-2014 נובע מתיקים שאושרו טרם הוראת בנק ישראל, כאמור לעיל כגון: קבוצות רכישה, בניה עצמית בשלבים, רכישה מקבלן ותשלום לפי התקדמות הבניה הלוואות למטרה עסקית והלוואות שמוחזרו.

הפרשה להפסדי אשראי:

החלטה על הפרשה להפסדי אשראי מבוצעת על בסיס סריקה תיק האשראי לדיוור, על פי נוהל מובנה, הקובע בין היתר את הסמכויות לבחינה ולהחלטה על הפרשה כאמור. ההפרשה להפסדי אשראי בהלוואות לדיוור נערכת לפי עומק הפיגור, למעט הלוואות שחלות לגביהן נסיבות מיוחדות, כפי שהוגדרו בניהול בנקאי תקין, שלגביהן נערכת הפרשה על בסיס בחינה פרטנית או קבוצתית בהתאם להוראת חובות פגומים.

להלן התפתחות נתוני יתרות הפיגור וההפרשות להפסדי אשראי על פני התקופות (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס	
2014	2015	2016	
26	26	27	יתרת פיגור ברוטו (כולל ריבית פיגור)
0.34%	0.34%	0.34%	שיעור מהתיק
10	8	7	יתרת הפרשה לפי עומק פיגור
27	27	28	יתרת הפרשה קבוצתית ¹
37	35	35	סה"כ יתרת הפרשה להפסדי אשראי
0.48%	0.45%	0.44%	שיעור מהתיק

1. לרבות קבוצות רכישה.

חשיפה לאג"ח קונצרני

הבנק רואה בחלק מהשקעת הנוסטרו באג"ח קונצרני כתחליף למתן אשראי. מסגרת ההשקעה והכללים לביצועה נדונים ומאושרים בדירקטוריון, וכוללים את היקף החשיפה, סוגי האג"ח המותרים להשקעה, דירוגם, חשיפה מרבית למנפיק בודד, מגבלות פיזור ומרווח מינימלי לפי דירוג. תהליך קבלת ההחלטות לגבי השקעות בתחום זה מבוצע באגף ניהול פיננסי ובהתאם למדרג הסמכויות. המגבלות לגבי ההשקעה באג"ח הקונצרני מבוקרות באופן שוטף ומדיניות הבנק בתחום זה מותאמת להתפתחות בשווקים. מידע נוסף בדבר הרכב תיק האג"ח הקונצרני ראה בפרק "המבנה והתפתחויות של נכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון" – בניתוח סעיף "ניירות ערך".

סיכון אשראי צד נגדי בגין סיכון שוק

סיכון האשראי הנובע מעסקות במכשירים פיננסיים נגזרים ביחס לצד הנגדי. הסיכון שהצד הנגדי בעסקת OTC (Over the Counter) יכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של זרמי המזומנים בעסקה. הפסד ייגרם אם בעת כניסת הצד הנגדי לכשל, יהיו מול הלקוח עסקאות בעלות ערך כלכלי חיובי. סיכון זה נמדד על-ידי הפעלת מקדמים הקבועים בהוראה על הערך הנקוב של העסקות, ובהתאם למשקל הסיכון של הצד הנגדי.

חשיפות אלו מרוכזות בפעילות הבנק מול לקוחות, בנקים בארץ ובנקים בחו"ל. הפעילות מתבצעת לאחר קביעת מסגרת פעילות ללקוחות תוך מעקב שוטף אחר העמידה במסגרות אלו. מעקב זה כולל שערך שוטף של עסקות מול הלקוחות למחיר השוק (Mark to Market), אמידת הסיכון הפוטנציאלי בהתאמה לסוגי המכשירים והסיכונים בשווקים ודרישת בטחונות מתאימה. מתבצעת בדיקה שוטפת מול מסגרות ובטחונות. נקבעו נהלים וכללים לבקרה וטיפול בלקוחות. הבנק מיישם שיטת תרחישים היסטוריים ומודלים פנימיים נוספים, ברמת העסקה והלקוח, על פיהם נקבעת דרישת הביטחונות. תרחישים אלו עוברים תהליכי תיקוף תקופתיים, כגון בחינת עמידתם בתקופות של משברים פיננסיים. הפעילות במכשירים נגזרים מוצגת בבאור 11 לדוחות הכספיים. להלן פירוטים נוספים לסעיף "שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים":

צד נגדי "בנקים", ליום 31 במרס 2016:

סך כל יתרת השווי ההוגן בגין צד נגדי "בנקים" במכשירים פיננסיים נגזרים הינה בסך 201 מיליון ש"ח, כאשר היתרה הגבוהה ביותר לגוף בודד הינה בסך 50 מיליון ש"ח.

צד נגדי "אחרים", ליום 31 במרס 2016:

סך כל יתרת השווי ההוגן בגין צד נגדי "אחרים" במכשירים פיננסיים נגזרים הינה בסך 117 מיליון ש"ח, כאשר היתרה הגבוהה ביותר לגוף בודד, הינה בסך 12 מיליון ש"ח.

מימון ממונף

הבנק מעמיד מעת לעת אשראי ללקוחותיו ברמת מינוף שעולה באופן משמעותי על המקובל בענף וכן למטרת מימון הוני שבעקרו למימון רכישת אמצעי שליטה בתאגידים, המתאפיין לעיתים בסכומים או שיעורי מימון גבוהים, כאשר יכולת פירעון האשראי מבוססת בעיקרה על התאגיד הנרכש. כל בקשה לאשראי מסוג זה נבחנת לגופה, תוך התחשבות בטיב הלקוח, יכולת ההחזר והביטחונות המוצעים. היקף חשיפת האשראי כפוף למגבלות רגולטוריות ולמדיניות הבנק (שהינה שמרנית יותר מאשר המגבלות הרגולטוריות).

בעדכון מדיניות ניהול סיכון האשראי העסקי לשנת 2016 ההגדרות והמגבלות בנושא הורחבו, וזאת לאור עדכון הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 327 "ניהול הלוואות ממונפות" ו-323 "מגבלות על מימון עסקאות הוניות", בתוקף מיום ה-1 בינואר 2016.

להלן התפלגות החשיפה לעסקאות מימון ממונף לפי ענפי משק ולפי אזור גיאוגרפי (במיליוני ש"ח)⁽⁴⁾:

ליום 31 בדצמבר 2015			ליום 31 במרס 2015			ליום 31 במרס 2016			
מאזני ¹	חוץ מאזני ²	סה"כ ²	מאזני ¹	חוץ מאזני ²	סה"כ ²	מאזני ¹	חוץ מאזני ²	סה"כ ²	
96	-	96	184	-	184	183	10	173	ישראל:
35	-	35	-	-	-	60	-	60	מסחר
-	-	-	-	-	-	44	-	44	תעשייה ⁽³⁾
-	-	-	-	-	-	115	70	45	יהלומים
91	-	91	-	-	-	89	-	89	בינוי
101	-	101	246	-	246	100	-	100	נדל"ן מניב מסחרי
323	-	323	430	-	430	591	80	511	שירותים פיננסיים ⁽³⁾
									סה"כ
62	30	32	72	24	48	62	30	32	אירופה:
385	30	355	502	24	478	653 ⁽⁵⁾	110	543	בינוי ונדל"ן
									סה"כ מימון ממונף

(1) יתרה מאזנית נטו בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי וביטחונות המותרים לניכוי לפי סעיף 5 בהוראת ניהול בנקאי תקין 313.

(2) יתרת חבות נטו העולה על הסף שנקבע לגבי מימון הוני (35 מיליון ש"ח) בהוראת ניהול בנקאי תקין 323. הבנק אימץ סף זה גם לגבי מימון ממונף אחר.

(3) קיים לקוח בענף התעשייה שחובו בסך 60 מיליון ש"ח מסווג כחוב נחות ולקוח אחר בענף הפיננסיים המסווג כחוב פגום שבגינו יתרת החוב הרשומה לאחר ניכוי הפרשות פרטניות להפסדי אשראי הינה בסך של כ-40 מיליון ש"ח.

(4) אחד מבעלי השליטה, בעקיפין, בחברה שהינה בישראל, הינו בעל דרכון של אירלנד. אין חשיפה לפורטוגל, יוון, ספרד או איטליה.

(5) אילולא השינויים בהגדרת מימון ממונף בבנק הייתה יתרת האשראי למימון ממונף על פי ההגדרות שקדמו ליום 1 בינואר 2016, ליום 31 במרס 2016, עומדת על 346 מיליון ש"ח (אשראי מאזני וחוץ מאזני).

סיכון ריכוזיות תיק האשראי

סיכון ריכוזיות הינו אחד מסוגי הסיכון העומדים בפני תאגיד בנקאי בפעילותו העסקית. בניגוד לרכיבי הסיכון האחרים המוגדרים בדרך כלל ברמת עסקה בודדת, או ברמת צד נגדי יחיד, החשיפה לסיכון הריכוזיות נובעת מהרכב תיק נכסי הסיכון של הבנק או מהרכב החשיפות שלו. במסגרת ניהול הסיכון מתייחס הבנק למדדי הריכוזיות הבאים: ריכוזיות לווים, ריכוזיות ענפית, ריכוזיות גיאוגרפית, ריכוזיות ביטחונות וריכוזיות מוצרים. למידע נוסף על ניהול סיכון ריכוזיות האשראי ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2015 ודוח מפורט על הסיכונים לרבעון הראשון 2016 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת

<http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>

סיכון אשראי לפי ענפי משק – מאוחד

ליום 31 במרס 2016										
סיכון אשראי כולל (1)					חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)					
הפסדי אשראי (4)										
הוצאות (הכנסות) מחיקות חשבונאית להפסדי					מזה:					
יתרת הפרשה	מחיקות חשבונאית להפסדי	נטו (9)	אשראי	פגום	מזה: חובות (2)	מזה: סך הכל	בעייתי (6)	אשראי (5)	סך הכל	
במיליוני ש"ח										
1	-	*	-	1	1	157	187	1	186	187
2	*	-	2	-	-	124	167	1	243	244
27	1	(12)	1	65	1,244	2,406	75	2,438	2,513	
22	(1)	(2)	25	40	1,032	1,996	40	1,955	1,998	
14	2	(2)	25	54	1,944	6,235	57	6,185	6,242	
7	1	(4)	25	26	876	1,440	36	1,639	1,675	
4	-	1	1	1	202	422	1	659	660	
8	*	-	1	8	2,509	3,678	27	3,797	3,824	
1	*	-	*	1	516	599	3	604	607	
9	*	-	3	2	419	820	17	819	836	
5	1	1	*	-	184	324	*	407	407	
60	1	5	52	52	2,915	4,526	61	4,513	4,781	
*	-	*	(1)	3	189	327	4	337	341	
1	*	-	*	25	40	348	535	40	507	547
161	5	(8)	169	315	12,659	23,662	363	24,289	24,862	
33	*	-	*	-	30	7,559	8,219	30	8,189	8,219
26	(3)	4	8	15	2,944	4,325	15	4,319	4,334	
220	2	(4)	177	360	23,162	36,206	408	36,797	37,415	
-	-	-	-	-	707	707	-	1,466	1,466	
-	-	-	-	-	-	-	-	9,627	9,627	
220	2	(4)	177	360	23,869	36,913	408	47,890	48,508	
פעילות לווים בחו"ל:										
*	-	-	*	-	-	20	28	-	28	28
-	-	-	-	-	-	415	415	-	706	706
-	-	-	-	-	-	-	-	-	537	537
*	-	-	*	-	-	435	443	-	1,271	1,271
220	2	(4)	177	360	24,304	37,356	408	49,161	49,779	

פעילות לווים בישראל:

חקלאות	187
כרייה וחציבה	244
תעשייה	2,513
יהלומים	1,998
בינוי ונדל"ן - בינוי (7)	6,242
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	1,675
אספקת חשמל ומים	660
מסחר	3,824
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל	607
תחבורה ואחסנה	836
מידע ותקשורת	407
שרותים פיננסיים	4,781
שרותים עסקיים אחרים	341
שרותים ציבוריים וקהילתיים	547
סך הכל מסחרי	24,862
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	8,219
אנשים פרטיים - אחר	4,334
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	37,415
בנקים בישראל (8)	1,466
ממשלת ישראל	9,627
סך הכל פעילות בישראל	48,508
פעילות לווים בחו"ל:	
סך הכל ציבור	28
בנקים בחו"ל	706
ממשלות חו"ל	537
סך הכל פעילות בחו"ל	1,271
סך הכל	49,779

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים, כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה, כולל: חובות - 24,304 מיליון ש"ח, אגרות חוב - 11,113 מיליון ש"ח, נירות ערך שנשאלו - 843 מיליון ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 363 מיליון ש"ח, סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים - 13,156 מיליון ש"ח.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזני (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה. בגין סיכון אשראי מאזני בסך 424 מיליון ש"ח ובגין סיכון אשראי חוץ מאזני בסך 145 מיליון ש"ח.
- (8) לא כולל פקדונות בבנק ישראל.
- (9) קיטון (גידול) במחיקות נטו (שינוי ביתרת מחיקות בנטרול גביות ומחילות במהלך התקופה).

סיכון אשראי לפי ענפי משק – מאוחד (המשך)

ליום 31 במרס 2015									
סיכון אשראי כולל (1)					חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)				
הפסדי אשראי (4)									
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי חשבונאית		מחיקות הפרשה		יתרת הפרשה		מזה:		מזה:	
אשראי	נטו (9)	אשראי	פגום	מזה:	מזה:	סך הכל	בעייתי (6)	אשראי (5)	סך הכל
במיליוני ש"ח									
1	*	-	*	-	*	-	-	200	257
-	-	-	-	-	-	-	-	101	117
49	5	(5)	1	137	1,283	2,394	147	2,534	2,554
19	-	3	14	16	1,443	2,234	16	2,164	2,235
15	1	(6)	64	119	1,918	5,665	123	5,598	5,715
7	1	(1)	27	30	820	1,197	39	1,335	1,360
3	-	-	1	1	124	411	1	699	706
9	1	1	7	144	2,808	3,973	146	3,817	4,075
1	-	-	-	1	234	254	4	257	261
8	-	1	9	11	326	511	19	557	572
4	(1)	(1)	-	12	165	298	14	402	404
120	1	12	112	112	4,034	5,789	117	5,551	6,082
2	-	(1)	1	4	174	339	4	374	379
1	-	-	28	38	375	547	38	437	584
239	8	3	264	625	14,005	23,986	668	24,181	25,393
34	(1)	(1)	-	32	7,060	7,539	32	7,454	7,539
21	(3)	4	10	18	2,353	3,535	18	3,150	3,550
294	4	6	274	675	23,418	35,060	718	34,785	36,482
-	-	-	-	-	1,152	1,152	-	2,085	2,085
-	-	-	-	-	-	-	-	5,454	5,454
294	4	6	274	675	24,570	36,212	718	42,324	44,021
* -	* -	* -	-	-	20	23	-	23	23
-	-	-	-	-	338	338	-	603	603
-	-	-	-	-	-	-	-	1,065	1,065
* -	* -	* -	-	-	358	361	-	1,691	1,691
294	4	6	274	675	24,928	36,573	718	44,015	45,712

פעילות לווים בישראל:

חקלאות	257	256
כרייה וחציבה **	209	200
תעשייה	2,554	2,534
יהלומים	2,235	2,164
בינוי ונדל"ן - בינוי (7)	5,715	5,598
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן **	1,360	1,335
אספקת חשמל ומים	706	699
מסחר	4,075	3,817
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל	261	257
תחבורה ואחסנה	572	557
מידע ותקשורת	404	402
שרותים פיננסיים **	6,082	5,551
שרותים עסקיים אחרים	379	374
שרותים ציבוריים וקהילתיים	584	437
סך הכל מסחרי	25,393	24,181
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	7,539	7,454
אנשים פרטיים - אחר	3,550	3,150
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	36,482	34,785
בנקים בישראל (8)	2,085	2,085
ממשלת ישראל	5,454	5,454
סך הכל פעילות בישראל	44,021	42,324
פעילות לווים בחו"ל:		
סך הכל ציבור	23	23
בנקים בחו"ל	603	603
ממשלות חו"ל	1,065	1,065
סך הכל פעילות בחו"ל	1,691	1,691
סך הכל	45,712	44,015

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

** סווג מחדש.

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים, כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה, כולל: חובות - 24,928 מיליון ש"ח, אגרות חוב - 8,198 מיליון ש"ח, נירות ערך שנשאלו - 320 מיליון ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 429 מיליון ש"ח, סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים - 11,837 מיליון ש"ח.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזני (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחובות מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור
- (7) כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה. בגין סיכון אשראי מאזני בסך 535 מיליון ש"ח ובגין סיכון אשראי חוץ מאזני בסך 396 מיליון ש"ח.
- (8) לא כולל פקדונות בבנק ישראל.
- (9) קיטון (גידול) במחיקות נטו (שינוי ביתרת מחיקות בנטרול גביות ומחילות במהלך התקופה).

סיכון אשראי לפי ענפי משק – מאוחד (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2015

סיכון אשראי כולל (1)			חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)				הפסדי אשראי (4)		
סך הכל	אשראי (5)	בעייתי (6)	מזה:		סך הכל	מזה:	מזה:	מזה:	מזה:
			חובות (2)	בעייתי (6)					
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
215	213	*	183	*	215	183	*	(1)	*
220	207	1	125	*	140	125	*	*	*
2,476	2,272	188	1,212	178	2,380	1,212	2	(18)	7
2,135	2,086	40	1,171	40	2,135	1,171	27	20	(10)
6,092	5,800	66	1,876	62	6,039	1,876	38	(10)	2
1,580	1,521	40	898	28	1,401	898	26	6	(3)
657	629	1	173	1	415	173	1	1	*
3,723	3,679	29	2,347	28	3,617	2,347	4	(3)	2
530	524	3	485	1	524	485	-	*	*
648	616	15	302	4	632	302	3	2	(4)
429	372	2	182	1	343	182	-	*	*
4,606	4,376	61	2,960	53	4,359	2,960	53	(113)	60
334	296	4	171	4	318	171	2	(1)	*
491	447	40	347	40	469	347	26	(1)	*
24,136	23,038	490	12,432	440	22,987	12,432	182	(118)	54
7,740	7,712	28	7,298	28	7,740	7,298	-	(2)	(1)
4,070	3,979	15	2,753	15	4,063	2,753	7	13	(8)
35,946	34,729	533	22,483	483	34,790	22,483	189	(107)	45
1,157	1,157	-	333	-	333	333	-	-	-
7,650	7,650	-	-	-	-	-	-	-	-
44,753	43,536	533	22,816	483	35,123	22,816	189	(107)	45
22	22	-	22	-	22	22	-	*	*
669	669	-	420	-	420	420	-	-	-
1,021	1,021	-	-	-	-	-	-	-	-
1,712	1,712	-	442	-	442	442	-	*	*
46,465	45,248	533	23,258	483	35,565	23,258	189	(107)	45

פעילות לווים בישראל:

215	חקלאות
220	כרייה וחציבה
2,476	תעשייה
2,135	יהלומים
6,092	בינוי ונדל"ן - בינוי (7)
1,580	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
657	אספקת חשמל ומים
3,723	מסחר
530	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
648	תחבורה ואחסנה
429	מידע ותקשורת
4,606	שרותים פיננסיים
334	שרותים עסקיים אחרים
491	שרותים ציבוריים וקהילתיים
24,136	סך הכל מסחרי
7,740	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
4,070	אנשים פרטיים - אחר
35,946	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
1,157	בנקים בישראל (8)
7,650	ממשלת ישראל
44,753	סך הכל פעילות בישראל
22	פעילות לווים בחו"ל:
22	סך הכל ציבור
669	בנקים בחו"ל
1,021	ממשלות חו"ל
1,712	סך הכל פעילות בחו"ל
46,465	סך הכל

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים, כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה, כולל: חובות - 23,258 מיליון ש"ח, אגרות חוב - 10,221 מיליון ש"ח, ניירות ערך שנשאלו - 293 מיליון ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 255 מיליון ש"ח, סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים - 12,438 מיליון ש"ח.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזני (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוב מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה. בגין סיכון אשראי מאזני בסך 421 מיליון ש"ח ובגין סיכון אשראי חוץ מאזני בסך 418 מיליון ש"ח.
- (8) לא כולל פקדונות בבנק ישראל.
- (9) קיטון (גידול) במחיקות נטו (שינוי ביתרת מחיקות בנטרו ל גביות ומחילות במהלך התקופה).

ריכוזיות לווים

ככלל, מדיניות האשראי של הבנק הינה להגדיל את הפיזור בתיק האשראי בין הלווים השונים. על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 313 סך האשראי ללווה בודד לא יעלה על 15% מהון הבנק, סך האשראי לקבוצת לווים ולקבוצת לווים בנקאית לא יעלה על 25% מהון הבנק והחשיפה של סך כל החבויות נטו (לאחר ניכוי הסכומים המפורטים בסעיף 5 להוראה) של "הלווים", "קבוצות הלווים" ו"קבוצות הלווים הבנקאיות", שחבות כל אחד מהם נטו, עולה על שיעור של 10% מהון הבנק, לא יעלה על שיעור של 120% מהון הבנק. בתאריך ה-9 ליוני 2015 פרסם בנק ישראל עדכון להוראה אשר מצמצם את בסיס ההון המשמש לחישוב מגבלות החשיפה ללווים כך שבסיס ההון יכיל רק את הון רובד 1 של הבנק (נכון להיום כולל גם את רובד 2). ההפחתה של רובד 2 מבסיס ההון תבוצע בשיעורים שווים על פני 12 רבעונים החל מ-2016 ועד לאיפוסו בסוף 2018, בהתאם להוראות המעבר, בנוסף הוקטנה מגבלת החבות לקבוצת לווים בנקאית מ-25% ל-15%. דירקטוריון הבנק קבע תיאבון וסיבולת סיכון הכוללים שמירת מרווח מסוים ממגבלות בנק ישראל אלה. הבנק עומד בהנחיות אלה ואינו חורג מהן.

ליום 31 במרס 2016 לא קיימות יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לקבוצת לווים ולקבוצת לווים בנקאיות בבנק אשר חבותן נטו, על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראת ניהול בנקאי תקין 313, עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 202.

להלן פירוט יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 200 מיליון ש"ח, לפי ענפי משק, ליום 31 במרס 2016 במיליוני ש"ח:

ענף	מספר לווים	אשראי מאזני*	סיכון אשראי חוץ מאזני	סה"כ
בניה ונדל"ן	4	326	750	1,076
שירותים פיננסיים	2	920	68	988
תחבורה ואחסנה	2	156	317	473
מסחר	1	61	153	214
סך הכל	9	1,463	1,288	2,751

* אשראי לציבור, ונכסים הנובעים ממכשירים פיננסיים נגזרים.

הערות:

1. האשראי המאזני וסיכון האשראי החוץ מאזני סווגו לפני ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי (יתרת חוב רשומה).
2. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, חושב בהתאם להגדרות לצורך חישוב מגבלות חבות של לווה.
3. הנתונים מוצגים לפני ניכוי הביטחונות המותרים בקיזוז לצורך מגבלת לווה בודד וקבוצת לווים.

להלן פירוט יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לששת קבוצות הלווים הגדולות בבנק לפי ענפי משק, ליום 31 במרס 2016 במיליוני ש"ח:

ענף משק	מספר קבוצות	אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סה"כ*
נדל"ן מניב	1	413	31	444
בינוי	2	338	436	774
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	1	325	78	403
מסחר	1	341	44	385
יהלומים	1	259	168	427
סך הכל	6	1,676	757	2,433

* חבות נטו הנובעת מיתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לקבוצת לווים, על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראת ניהול בנקאי תקין 313.

חשיפה למדינות זרות – מאוחד (המשך)

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ⁽¹⁾ ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מהון ⁽⁶⁾, לפי הנמון (המשך)

ליום 31 במרס 2015											
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽⁴⁾					חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽⁴⁾						
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽⁴⁾					חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽⁴⁾						
מזרה:											
לפרעון	לפרעון	סיכון אשראי	סך חשיפה	חובות	סיכון אשראי	סך כל	החשיפה	המאזנית	לאחרים	לבנקים	לתמשלות ⁽⁹⁾
מעל	עד	חוג מאזני	חוג	פגומים ⁽⁴⁾	מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	המאזנית	המאזנית	המאזנית	המאזנית	המאזנית	למדינות זרות
שנה	שנה	בעייתי	מאזנית	מאזנית	מאזנית	מאזנית	מאזנית	מאזנית	מאזנית	מאזנית	מאזנית
1,164	354	-	71	*	23	1,518	199	254	1,065	אר"ב	
*	9	-	1	-	-	9	9	-	-	ארלנד ^{(8),(7)}	
3	19	-	1	-	-	22	22	-	-	איטליה ^{(8),(7)}	
425	631	-	183	14	14	1,056	678	378	-	אחרות ⁽⁷⁾	
1,592	1,013	-	256	14	37	2,605	908	632	1,065	סך כל החשיפות למדינות זרות	
79	86	-	94	*	-	165	162	3	-	סך החשיפות למדינות LDC	

שורת "סך החשיפות למדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים"; הסכום נכלל בשורת "אחרות" בטבלה לעיל. ראה הערה (5) להלן.

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבוביות ובטחונות נזיליים.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוג מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוג מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפי השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפי השפעת בטחונות המותרים ליוני לצורך חבות לווה ושל קבוצת ליווי.
- (5) לגבי מדינות LDC, הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא בעיקר על בטחונות אחרים כולל בטחונות אחרים על מדינות LDC.
- (6) חוג מהמדרגת בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 202 בדבר "מדידה והלימות החוג-רכיבי החוג".
- (7) על פי הוראות המפקח על הבנקים נדרש לגלות בטוחות חשיפה למדינות פורטוגל, איטליה, יוון וספרד. ליום 31 במרס 2015 אין לבנק חשיפה למדינות: פורטוגל, יוון וספרד.
- (8) היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסווג על פי תושבות, סכומים אלו נובעים מלווים אשר הערבים לחוב (במקרה זה הם גם הבעלים). הינם בעלי דרכון איטלקי או אירלנדי.
- (9) הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא בעיקר על בטחונות אחרים כולל בטחונות שאינם נזיליים. הבנק אינו נותן אשראי או מממן פרויקטים של מדינות OIIG.

חשיפה למדינות זרות- מאוחד (המשך)

ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון⁽³⁾, לפי הנמוך

ליום 31 במרס 2016:

אין לבנק חשיפה

ליום 31 במרס 2015:

אין לבנק חשיפה.

ליום 31 בדצמבר 2015:

אין לבנק חשיפה.

ג. מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות חילות במיליוני ש"ח (1),(2),(4):

31 בדצמבר 2015			31 במרס 2015			31 במרס 2016				
הודו	אירלנד	סך הכל	הודו	אירלנד	סך הכל	הודו	אירלנד	סך הכל		
51	9	60	51	9	60	79	*	-	79	סכום החשיפה בתחילת תקופת הדיווח
22	(9)	13	(3)	*	(3)	(3)	*	-	(3)	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
6	*	6	*	-	*	5	*	-	5	שינויים אחרים
79	*	79	57	9	48	81	*	-	81	סכום חשיפה בסוף תקופת הדיווח

1. במסגרת הגילוי האמור נכללו מדינות העונות על הקריטריונים המפורטים להלן:

- מדינות שקיבלו סיוע מקרן המטבע הבינלאומית – (MF).

- המדינות המדורגות CCC ומטה בסוכנות דירוג בינלאומית.

- המדינה מסווגת על ידי הבנק העולמי בקבוצת הכנסה נמוכה או בינונית.

2. היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסווג על פי תושבות, נכללו בסכום זה חברות ישראליות אשר הערבים לחוב

(במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי דרכון ממדינות אלה. לגבי מדינות עם בעיות נזילות, הבנק אינו מסתמך רק

על ערבות זו אלא בעיקר על בטחונות אחרים כולל בטחונות שאינם נזילים. הבנק אינו נותן באופן ישיר אשראי או

מממן פרויקטים של מדינות עם בעיות נזילות.

3. הון כהגדרתו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 202 בדבר "מדידה והלימות ההון- רכיבי ההון".

4. אין לבנק חשיפה למדינות: פורטוגל, יוון וספרד.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

סיכוני שוק

סיכון שוק הוא הסיכון להפסד הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשירים פיננסיים עקב שינוי בתנאי השוק (רמת מחירים, שיעורי ריבית, שער חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות).¹ הדירקטוריון מתווה את אסטרטגיית סיכון השוק ומסגרת ניהול סיכון השוק, וסוקר בתדירות שנתית לפחות את מסמך מדיניות השוק של הבנק. המבנה הארגוני לניהול סיכוני השוק מבוסס על כללי הממשל התאגידי וכולל את שלושת קווי ההגנה, בהתאם להגדרות המפורטות בהוראת ניהול בנקאי תקין 310.

מדידת סיכוני השוק מבוצעת ביחס למכלול גורמי סיכוני השוק שזוהו במוצרים ופעילויות הבנק, המאזניות והחוץ מאזניות באמצעות מודל הערך שבסיכון (VAR) אשר מציג את הסיכון הפוטנציאלי (ירידה אפשרית בשווי בתקופת זמן נתונה). ככלל, החישוב מבוצע בשיטה הפרמטרית ובשיטה ההיסטורית ברמת ביטחון של 99% ומבוצע ברמה יומית. בנוסף למודל VAR הבנק מפעיל תרחישי קיצון (Stress). מטרת תרחישי הקיצון הינה הערכת השפעתם הפוטנציאלית של אירוע חריג או שורת אירועים חריגים על התממשותם של סיכונים והשפעתם על יציבות הבנק. **תהליכי הניטור והבקרה** מבוצעים בקווי ההגנה הראשון והשני תוך ניטור החשיפות בפועל אל מול המגבלות בחתך קווי עסקים וחתך סיכונים, והצפת התראות על חריגות ועל קרבה למגבלות, מעקב אחר גורמי הסיכון בשווקים הפיננסיים, למידע נוסף על ניהול סיכון השוק ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2015 ודוח מפורט על הסיכונים לרבעון הראשון 2016 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

להלן ריכוז מגבלות סיכון השוק הכוללות והחשיפה בפועל במיליוני ש"ח במונחי VAR (מדידת VAR ל-10 ימים, למעט בתיק הבנקאי לחודש קלנדררי):

בפועל			מגבלה		סוג מגבלה	מגזר
31.12.2015	31.03.2015	31.03.2016	31.12.2015	31.03.2016		
132	48.5	112.1	190	190	חשיפת שוק כוללת	סה"כ
10	-	11.7	60	60	חשיפת שוק כוללת בתיק למסחר	סה"כ
85.4	51.5	70.2	160	160	VAR מקוזז בתיק בנקאי	ריבית
6.6	0.6	5.5	20	20	VAR מקוזז בתיק למסחר	ריבית
160.7	-	159.1	210	210	DV כולל	ריבית
47.4	54.7	59.8	110	125	DV מט"ח	ריבית
15.5	10.3	14.9	30	30	VAR	בסיס
17.4	10.55	18.1	25	25	VAR	מניות
\$ מ' 1.8	\$ מ' 0.5	\$ מ' 0.9	\$ מ' 7.5	\$ מ' 7.5	תרחישים VOL/SPOT	אופציות

¹ סעיף 2א', הוראת ניהול בנקאי תקין 339 - ניהול סיכוני שוק.

סיכון ריבית

מפורט להלן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים היפותטיים בשערי ריבית):

31.03.2016

סך הכל	מטבע חוץ ²			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד
40,451	144	271	3,938	6,043	30,055
37,807	1,743	2,664	20,696	52	12,652
38,189	467	1,346	6,059	4,076	26,241
37,930	1,391	1,616	18,786	647	15,490
2,139	29	(27)	(211)	1,372	976

במיליוני ש"ח

נכסים פיננסיים¹
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
 וחוף מאזניים³
 התחייבויות פיננסיות¹
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
 וחוף מאזניים³
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31.3.2015

סך הכל	מטבע חוץ ²			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד
38,484	201	349	4,164	6,334	27,436
32,787	1,083	3,223	17,088	251	11,142
36,791	486	1,289	5,750	5,344	23,922
32,891	772	2,296	15,566	158	14,099
1,589	26	(13)	(64)	1,083	557

במיליוני ש"ח

נכסים פיננסיים¹
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
 וחוף מאזניים³
 התחייבויות פיננסיות¹
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
 וחוף מאזניים³
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31.12.2015

סך הכל	מטבע חוץ ²			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד
39,957	142	275	4,048	5,634	29,858
29,926	1,710	2,730	15,742	249	9,495
37,902	463	1,422	5,962	4,270	25,785
29,969	1,380	1,616	13,898	348	12,727
2,012	9	(33)	(70)	1,265	841

במיליוני ש"ח

נכסים פיננסיים¹
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
 וחוף מאזניים³
 התחייבויות פיננסיות¹
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
 וחוף מאזניים³
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

לפירוט נוסף בדבר ההנחות והפרמטרים ששימשו לחישוב השווי ההוגן – ראה באור 15.א.ג. בדוחות הכספיים. ראה הערות להלן.

השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

31.03.2016

שינוי בשווי הוגן		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ⁴					
		מטבע חוץ ²				מטבע ישראלי	
סך הכל במיליוני ש"ח באחוזים	סך הכל	סך הכל	השפעות			צמוד	
			מקזזות	אחר	אירו	דולר	למדד

(7.1%)	(152)	1,987	-	29	(20)	(268)	1,301	945
(0.4%)	(8)	2,131	-	29	(26)	(218)	1,364	982
9.2%	197	2,336	-	29	(35)	(147)	1,449	1,040

השינוי בשיעורי הריבית
גידול מיידי מקביל של 1%
גידול מיידי מקביל של 0.1%
קיטון מיידי מקביל של 1%

31.3.2015

שינוי בשווי הוגן		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ⁴					
		מטבע חוץ ²				מטבע ישראלי	
סך הכל במיליוני ש"ח באחוזים	סך הכל	סך הכל	השפעות			צמוד	
			מקזזות	אחר	אירו	דולר	למדד

(11.5%)	(182)	1,407	-	24	(9)	(127)	1,004	515
(1.2%)	(19)	1,570	-	24	(15)	(72)	1,075	558
7.8%	124	1,713	-	24	(22)	3	1,128	580

השינוי בשיעורי הריבית
גידול מיידי מקביל של 1%
גידול מיידי מקביל של 0.1%
קיטון מיידי מקביל של 1%

31.12.2015

שינוי בשווי הוגן		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ⁴					
		מטבע חוץ ²				מטבע ישראלי	
סך הכל במיליוני ש"ח באחוזים	סך הכל	סך הכל	השפעות			צמוד	
			מקזזות	אחר	אירו	דולר	למדד

(7.2%)	(145)	1,867	-	9	(29)	(115)	1,197	805
(0.7%)	(15)	1,997	-	9	(32)	(75)	1,258	837
8.4%	170	2,182	-	10	(35)	(23)	1,344	886

השינוי בשיעורי הריבית
גידול מיידי מקביל של 1%
גידול מיידי מקביל של 0.1%
קיטון מיידי מקביל של 1%

1. כולל מכשירים פיננסיים מורכבים, לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
2. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
3. סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בבאור 15 בדוחות הכספיים.
4. שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך הכל שווי הוגן נטו של המכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

הערה: לא ארע בעשר השנים האחרונות שינוי שבועי מצטבר אשר לו היה מתרחש במועד הדיווח היה פוגע בהנחת העסק החי ששימשה בבסיס עריכת הדוחות הכספיים.

סיכון בסיס

להלן הרגישות לשינויים בשערי החליפין של מטבעות החוץ והמדד במיליוני ש"ח (סוגריים מייצגים הפסד):
(המדדה כוללת הן את הפעילות המאזנית והן את החוץ מאזנית)

ליום 31 במרס 2016:

<u>מט"ח אחר</u>	<u>פר"ש</u>	<u>יין</u>	<u>ליש"ט</u>	<u>יורו</u>	<u>דולר</u>	<u>מדד</u>	
1.5	0.1	(0.1)	(*)	(6.1)	(1.3)	66.0	עליה של 5%
3.1	0.2	(0.2)	(*)	(11.8)	(2.0)	132.0	עליה של 10%
(1.5)	(0.1)	0.1	*-	6.7	2.1	(66.0)	ירידה של 5%
(3.1)	(0.2)	0.2	*-	13.5	5.1	(132.0)	ירידה של 10%

ליום 31 במרס 2015:

<u>מט"ח אחר</u>	<u>פר"ש</u>	<u>יין</u>	<u>ליש"ט</u>	<u>יורו</u>	<u>דולר</u>	<u>מדד</u>	
0.9	*-	*-	0.4	(3.3)	8.1	59.6	עליה של 5%
1.7	*-	*-	0.8	(6.3)	21.8	119.2	עליה של 10%
(0.9)	*-	*-	(0.4)	3.0	(6.1)	(59.6)	ירידה של 5%
(1.7)	*-	*-	(0.8)	5.8	(19.0)	(119.2)	ירידה של 10%

ליום 31 בדצמבר 2015:

<u>מט"ח אחר</u>	<u>פר"ש</u>	<u>יין</u>	<u>ליש"ט</u>	<u>יורו</u>	<u>דולר</u>	<u>מדד</u>	
0.4	(*)	(0.1)	0.1	6.4	(1.2)	74.5	עליה של 5%
0.8	(*)	(0.2)	0.2	11.8	0.4	149.0	עליה של 10%
(0.4)	*-	0.1	(0.1)	(4.1)	3.0	(74.5)	ירידה של 5%
(0.8)	*-	0.2	(0.2)	(7.1)	10.5	(149.0)	ירידה של 10%

* נמוך מ-0.1.

להלן תמצית מאזני ההצמדה במיליוני ש"ח:

ליום 31 במרס 2016:					
סה"כ	פריטים לא כספיים	מט"ח כולל צמוד מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד	
41,415	1,253	4,473	6,060	29,629	נכסים
38,995	752	8,069	4,145	26,029	התחייבויות
<u>2,420</u>	<u>501</u>	(3,596)	1,915	3,600	
		3,604	(595)	(3,009)	עסקות עתידיות, נטו
		31	-	(31)	אופציות (שווי דלתא)
		<u>*39</u>	<u>1,320</u>	<u>560</u>	

* מזה: יורו – (17) מיליון ש"ח, דולר – 26 מיליון ש"ח, מטבעות אחרים – 30 מיליון ש"ח.

ליום 31 במרס 2015:**					
סה"כ	פריטים לא כספיים	מט"ח כולל צמוד מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד	
39,807	1,833	5,000	6,324	26,650	נכסים
37,476	1,314	7,884	5,225	23,053	התחייבויות
<u>2,331</u>	<u>519</u>	(2,884)	1,099	3,597	
		2,432	93	(2,525)	עסקות עתידיות, נטו
		446	-	(446)	אופציות (שווי דלתא)
		<u>*(6)</u>	<u>1,192</u>	<u>626</u>	

* מזה: דולר – (20) מיליון ש"ח, אירו – (12) מיליון ש"ח, מטבעות אחרים – 26 מיליון ש"ח.

ליום 31 בדצמבר 2015:**					
סה"כ	פריטים לא כספיים	מט"ח כולל צמוד מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד	
40,888	934	4,577	5,699	29,678	נכסים
38,485	442	8,030	4,260	25,753	התחייבויות
<u>2,403</u>	<u>492</u>	(3,453)	1,439	3,925	
		3,475	(99)	(3,376)	עסקות עתידיות, נטו
		(85)	-	85	אופציות (שווי דלתא)
		<u>*(63)</u>	<u>1,340</u>	<u>634</u>	

* מזה: יורו – (12) מיליון ש"ח, דולר – (59) מיליון ש"ח, מטבעות אחרים – 8 מיליון ש"ח.

** הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים. בנוסף, נתוני רבעון ראשון 2015 הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של הנחיית בנק ישראל בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 2.ג.1.

פרטים נוספים בדבר חלוקת הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ראה באור 14 לדוחות הכספיים.

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 במרס 2016 - מאוחד
סכומים ממוזגים

2015 ליום 31 במרס	2015 ליום 31 במרס		2016 ליום 31 במרס		ללא תקופת פרעון	מגל 20 שנים	מגל 10 עד 20 שנים	מגל 5 עד 10 שנים	מגל 3 עד 5 שנים	מגל שנה עד 3 שנים	מגל 3 עד 3 שנים	מגל חודש עד 3 חודשים	מגל 3 עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
	סך הכל	מגל	סך הכל	מגל										
1.5	5.45	4,465	1.8	2.48	4,353	39	-	15	1,043	267	293	372	441	1,883
0.7	19,347	19,347	0.6	19,362	24,032	-	-	-	403	1,301	4,029	3,432	4,312	10,555
*	-	835	-	2,032	1,071	-	-	-	-	-	3	712	195	161
(א) 0.8	24,647	24,647	(א) 0.8	26,108	29,456	39	-	15	1,446	1,568	4,325	4,516	4,948	12,599
0.1	0.82	7,847	0.1	0.34	7,872	-	-	-	-	-	1	813	1,158	5,900
1.0	15,972	15,972	0.9	17,042	20,753	-	160	-	601	1,576	198	2,343	6,040	9,835
*	-	922	-	1,592	1,040	-	-	-	-	-	3	702	291	44
(א) 0.7	24,741	24,741	(א) 0.6	26,159	29,665	-	160	-	601	1,576	202	3,858	7,489	15,779
							(160)	15	845	(8)	4,123	658	(2,541)	(3,180)
							(248)	(88)	(103)	(948)	(940)	(5,063)	(5,721)	(3,180)
1.1	2.85	39,957	1.3	2.55	38,484	547	239	661	2,432	2,016	3,942	5,567	5,900	19,147
0.8	25,018	25,018	0.5	24,205	32,323	-	-	-	492	1,929	4,551	5,364	5,340	14,647
*	-	4,908	-	8,582	5,484	-	-	-	-	-	3	1,399	1,069	3,013
(א) 0.9	69,883	69,883	(א) 0.9	71,271	78,258	547	239	661	2,924	3,945	8,496	12,330	12,309	36,807
0.4	1.27	37,902	0.4	1.20	36,791	130	47	57	790	1,533	2,951	2,376	5,157	25,148
1.0	25,048	25,048	0.7	24,332	32,442	-	160	-	882	1,931	1,111	5,865	7,255	15,238
*	-	4,921	-	8,559	5,488	-	-	-	3	-	3	1,399	1,067	3,016
(א) 0.6	67,871	67,871	(א) 0.5	69,682	76,119	130	207	57	1,675	3,464	4,065	9,640	13,479	43,402
							32	604	1,249	481	4,431	2,690	(1,170)	(6,595)
							1,722	1,690	1,086	(163)	(644)	(5,075)	(7,765)	(6,595)

מטבעות ז"ש

גבסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין ממשלתיים נגזרים

גבסים פיננסיים (א)

מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)

אופציות (במונח נכס הבסיס)

סך הכל שווי הון

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין ממשלתיים נגזרים

התחייבויות פיננסיות (א)

מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)

אופציות (במונח נכס הבסיס)

סך הכל שווי הון

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר

החשיפה המטברבת במגזר

חשיפה מוללת לשינויים בשיעורי הריבית

גבסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין ממשלתיים נגזרים

גבסים פיננסיים (א)

מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)

אופציות (במונח נכס הבסיס)

סך הכל שווי הון

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין ממשלתיים נגזרים

התחייבויות פיננסיות (א)

מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)

אופציות (במונח נכס הבסיס)

סך הכל שווי הון

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית

החשיפה המטברבת

מכשירים פיננסיים, נטו

הערות לחשיפה לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 במרס 2016 - מאוחד

הערות ספציפיות:

- (א) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
 (ב) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
 (ג) כולל מניות המוצגות בטור "ללא פירעון".
 (ד) לרבות מטבע ישראלי צמוד למט"ח.

הערות כלליות:

1. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
2. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות לפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה ביאור 15 בדוחות הכספיים.
3. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן, הכלול בגינו בביאור 15 בדוחות הכספיים.
4. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
5. מכשירים המגלמים אופציות שלא הופרדו מהחזזה המארח, בהתאם לכללי החשבונאות, נכללים בפריסת המכשירים הפיננסיים.

סיכון תיק אופציות

עיקר פעילות הבנק באופציות מט"ח/מט"ח נעשה תוך התכנסות Back To Back במסחר וללא יצירת סיכונים שוק לאורך זמן. תיק זה נכלל במסגרת "נגזרים אחרים" בבאור 11 בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2016 (הערך הנקוב הסתכם לסך של 1,341 מיליון ש"ח ויתרת השווי ההוגן לסך של 8 מיליון ש"ח והוצגה הן תחת סעיף נכסים בגין מכשירים נגזרים והן תחת סעיף התחייבויות בגין מכשירים נגזרים).

באופציות מט"ח/ש"ח, ובמידה מוגבלת באופציות מט"ח/מט"ח, הבנק מנהל את התיק האופציות ובכך נחשף גם לסיכונים של שינויים בתנודתיות בין המטבעות שונים (חשיפה זו אינה בהיקף מהותי). במסגרת תיק זה נכללת גם פעילות מסוימת באופציות לצורך התכנסות על חשיפות בסיס, המהווה חלק קטן מהתיק. תיק זה נכלל במסגרת "נגזרים ALM" בבאור 11 בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2016.

להלן התפלגות התיק לפי מטבעות ליום 31 במרס 2016 (במיליוני ש"ח):

ערך נקוב					
סך הכל	אחר	דולר/ש"ח	יורו/ש"ח	אירו/דולר	
3,294	-	2,476	725	93	אופציות שנקנו
3,473	-	2,374	1,063	36	אופציות שנכתבו
6,767	-	4,850	1,788	129	סך הכל

שווי הוגן					
סך הכל	אחר	דולר/ש"ח	יורו/ש"ח	אירו/דולר	
42	-	31	10	1	אופציות שנקנו
43	-	34	9	-	אופציות שנכתבו

סיכון נזילות

סיכון נזילות הינו הסיכון לרווחי התאגיד הבנקאי וליציבותו הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו ולעמוד בפירעון התחייבויות במועד פירעון מבלי להיקלע להפסדים חריגים.

ביום 28 בספטמבר 2014 פרסם המפקח על הבנקים חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין 221 בנושא "יחס כיסוי נזילות" (LCR) אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.

הבנק מעריך את פרופיל סיכון הנזילות בראיה רחבה, הכוללת שימוש במגוון מדדי סיכון ופרמטרים נוספים להערכת היבטי סיכון הנזילות השונים, לרבות: נזילות יומית ותוך יומית, נזילות עד חודש (לפי מודל פנימי ו-LCR), נזילות לטווח ארוך (יחס מימון יציב), מגוון מדדים ביחס לתמהיל ומבנה המקורות (שיעור פיקדונות עד חודש, שיעור פיקדונות ליבה, מדדי ריכוזיות מפיקידים וכו'), ניתוח פערי נזילות עבור טווחי זמן שונים ועוד. הבנק קבע מגבלות לפרמטרים אלה ומנטר את רובם בתדירות יומית.

נכון למועד הדוח היקף פיקדונותיהם של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות הסתכם בסך 1,172 מיליון ש"ח. לעניין אופן ניהול סיכוני הנזילות בבנק, לא חל שינוי מהותי למול המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015. למידע נוסף על ניהול הנזילות ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2015 ודוח מפורט על הסיכונים לרבעון הראשון 2016 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>

סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. סיכון זה כולל סיכון משפטי וסיכונים ציית, אך אינו כולל סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין.

לעניין אופן ניהול הסיכון התפעולי בבנק (תוך התייחסות בין היתר לסיכונים IT, אבטחת מידע, לרבות סיכונים קיברנטיים, סיכונים ציית ועוד), לא חל שינוי מהותי למול המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015.

למידע נוסף על ניהול הסיכון התפעולי ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2015 ודוח מפורט על הסיכונים לרבעון הראשון 2016 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>

סיכון ציית

סיכון ציית מוגדר כסיכון שתאגיד יסבול מסנקציה חוקית או רגולטורית, הפסד פיננסי מהותי או פגיעה במוניטין כתוצאה מכישלון שלו לציית להוראות חוק, רגולציה, נהלים פנימיים וקודים אתיים.

לעניין אופן ניהול הסיכון הציית בבנק לא חל שינוי מהותי למול המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015.

למידע נוסף על ניהול הסיכון הציית ראה דוח מפורט על הסיכונים לשנת 2015 ודוח מפורט על הסיכונים לרבעון הראשון 2016 באתר האינטרנט של הבנק בכתובת <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>

סיכון משפטי

סיכון משפטי הינו סיכון להפסד כתוצאה מהיעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם והוא כולל, אך אינו מוגבל, לחשיפה לקנסות או לצעדי עונשין (Fines Penalties) כתוצאה מפעילות פיקוחית (Punitive Damages), כמו גם מהסדרים פרטניים.

לעניין אופן ניהול הסיכון המשפטי בבנק לא חל שינוי מהותי למול המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015.

סיכון מוניטין

סיכון מוניטין הוא הסיכון לרווחי התאגיד, ליציבותו או ליכולתו להשיג את יעדיו, כתוצאה מפגיעה במוניטין העשוי לנבוע מהתנהלות התאגיד, מצבו הפיננסי או פרסום שלילי (אמיתי או כוזב) ועלול לבוא לידי ביטוי בתפיסה שלילית מצד לקוחות, צדדים נגדיים, בעלי מניות, משקיעים, מחזיקי אגרות חוב, אנליסטים, גורמים רלוונטיים אחרים או רגולטורים, אשר עשויה להשפיע לרעה על אמון הציבור בבנק ועל יכולתו של הבנק לשמור על קשרים עסקיים קיימים או ליצור קשרים חדשים וליהנות מנגישות רציפה למקורות מימון (כגון באמצעות שווקים בין-בנקאיים או שוקי איגוח).

לעניין אופן ניהול סיכון המוניטין בבנק לא חל שינוי מהותי למול המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015.

סיכון אסטרטגי

הסיכון האסטרטגי הינו סיכון נוכחי או עתידי לרווחי הבנק, להון, למוניטין או למעמד הבנק, אשר עלול לנבוע מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום לא נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. סיכון זה נוצר ממידת התאימות של המטרות האסטרטגיות שהציב הבנק, ליכולותיו ולסביבה הכלכלית בה הוא פועל, משימות תכניות העבודה והיעדים שהוגדרו לצורך השגתן, מהמשאבים שהוגדרו לצורך העמידה בתכניות ומאיכות היישום של מרכיבי התכניות.

סיכון סביבתי

סיכון סביבתי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן. לעניין אופן ניהול הסיכון הסביבתי בבנק לא חל שינוי מהותי למול המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015.

הערכת הבנק בדבר השפעת גורמי הסיכון

טבלת גורמי הסיכון להלן מבוססת על מתודולוגיה מעודכנת, המשלימה תהליך מקיף שערך הבנק לעדכון הגישה המשמשת להערכת הסיכון הכולל בקווי העסקים השונים. בהתאם למתודולוגיה, מידת ההשפעה של גורמי הסיכון השונים בטבלה להלן, מבטאת את המידה בה גורם הסיכון משקף איום על יציבות הבנק. ההשפעה המוצגת להלן גובשה תוך התאמה ככל הניתן לתהליך ה-ICAAP ותוצאותיו, תוך בחינת היבטים איכותיים וכמותיים, כולל פרופיל הסיכון של הבנק ולתהליכי מדידת הסיכונים השוטפים, והיא מבוססת על אמידת חשיפת פעילותו של הבנק לסיכונים השונים והשפעתם על הלימות הונו ויציבותו. בהתאם, ככלל התפיסה מבוססת על אחד או שני פרמטרים מרכזיים:

- **השפעת הסיכון במצב עסקים הרגיל** - באמצעות שיעור הקצאת ההון.
  - **השפעת הסיכון תחת תנאי קיצון** - באמצעות ההשפעה על הלימות ההון רובד 1 בתרחיש קיצון.
- סיכונים קשים לכימות דוגמת סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי וכיו"ב, מוערכים באופן סובייקטיבי, על ידי הגורמים הרלוונטיים בבנק, ובהתבסס על תוצרי ה-ICAAP. המתודולוגיה מבוססת על סולם בן חמש דרגות, המגביר את רמת הגמישות לעומת הסולם בן שלוש דרגות שהיה נהוג עד היום.

להלן מפורטת הערכת הבנק בדבר השפעת גורמי הסיכון בבנק ליום 31 במרס 2016⁽³⁾:

גורם הסיכון	השפעת הסיכון (גדולה, בינונית, קטנה)
1	השפעה כוללת של סיכונים האשראי ⁽¹⁾
1.1	סיכון בגין איכות לווים ובטחונות
1.2	סיכון בגין ריכוזיות ענפית ⁽²⁾
1.3	סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים ⁽²⁾
2	השפעה כוללת של סיכונים שוק ⁽¹⁾
2.1	סיכון ריבית
2.2	סיכון בסיס (אינפלציה ושערי חליפין)
2.3	סיכון אופציות
2.4	סיכון מחירי מניות
3	סיכון נזילות
4	סיכון תפעולי
5	סיכון משפטי
6	סיכון מוניטין
7	סיכון סליקה
8	סיכון אסטרטגי

(1) השפעה כוללת של סיכונים האשראי וסיכונים השוק נקבעה על פי הערכת הסיכון הגבוהה ביותר מבין תתי הסיכונים.

(2) החישוב הינו על בסיס אשראי ברוטו ללא ביטחונות המותרים לניכוי.

(3) לא חל שינוי לעומת הדיווח ליום 31 בדצמבר 2015.

* ראה גם פרק תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים. לפירוט אודות סיכונים מובילים ומפתחים למידע נוסף ראה דוח מפורט על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>.

הערה: הערכת דרגות ההשפעה של הסיכונים מבוססת על מתודולוגיה פנימית של הבנק ואיננה ניתנת להשוואה בין הבנקים השונים.

מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים

כללי החשבונאות המשמשים לעריכת הדוחות הכספיים מפורטים בבאור 1 לדוחות כספיים אלו ולדוחות הכספיים לשנת 2015. יישום כללים אלה על ידי הנהלת הבנק כרוך בהנחות ובאומדנים שונים המשפיעים על ערכם של הנכסים, ההתחייבויות והתוצאות העסקיות של הבנק. הנושאים בהם האומדנים וההנחות קריטיים לדעת ההנהלה הינם: הפרשה להפסדי אשראי, הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני של אגרות חוב זמינות למכירה, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים, זכויות עובדים, מכשירים פיננסיים נגזרים, תביעות תלויות ובניינים וציוד. הנהלת הבנק סבורה כי האומדנים וההערכות שישומו בהכנת הדוחות הכספיים הינם נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2016 לא חלו שינויים במדיניות החשבונאית של הבנק בנושאים קריטיים לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015.

בקרות ונהלים

בדוחות הכספיים השנתיים של 2015 פורטו בהרחבה הוראות בנק ישראל בקשר ליישום סעיפי 302 ו-404 לחוק "Sarbanes Oxley" (להלן: "Sox"). כמו כן פורט אופן יישומם בבנק. במהלך שלושת החודשים הראשונים של שנת 2016 המשיך הבנק בעדכון ותחזוקה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, כפי שנקבע בתכנית עבודה ייעודית לנושא ה-Sox לשנת 2016, אשר אושרה על ידי דירקטוריון הבנק.

הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאי הראשי של הבנק, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במרס 2016 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

הדירקטוריון מודה להנהלת הבנק, למנהלים ולכל צוות העובדים על עבודתם המסורה.

ישראל טראו

מנהל כללי ראשי

זאב אבלס

יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 18 במאי 2016.

הצהרה (Certification)

אני, ישראל טראו, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2016 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמציגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתכם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן:
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

ישראל טראו
מנהל כללי ראשי
18 במאי 2016

הצהרה (Certification)

אני, ארנון זית, מצהיר כי:

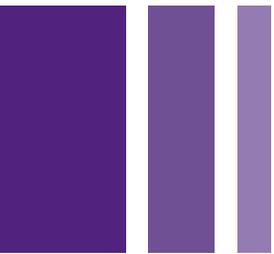
1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2016 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתכם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן:
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

ארנון זית
חשבונאי ראשי, סמנכ"ל
18 במאי 2016

תמצית דוחות כספיים ליום 31 במרס 2016

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק אגוד לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק אגוד לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן – "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 31 במרס 2016 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתי של חברות שאוחדו אשר הכנסותיהן מריבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי והכנסותיהן שאינן מריבית הכלולות בדוחות הרווח וההפסד המאוחדים מהוות כ-1.3% מכלל ההכנסות במאוחד מריבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי והכנסות שאינן מריבית לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך.

המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתי של אותן חברות נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידיים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10.ב.5) ג' בדוחות הכספיים בדבר התחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

18 במאי 2016

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2016

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		באור	
2015	2015	2016		
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)		
		במיליוני ש"ח		
735	114	151	2	הכנסות ריבית
164	(6)	22	2	הוצאות ריבית
571	120	129		הכנסות ריבית, נטו
(107)	6	(4)	6	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
678	114	133		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
84	37	26	3	הכנסות שאינן מריבית
295	74	72		הכנסות מימון שאינן מריבית
4	1	*		עמלות
383	112	98		הכנסות אחרות
				סך כל ההכנסות שאינן מריבית
479	96	126		הוצאות תפעוליות ואחרות
137	35	35		משכורות והוצאות נלוות ⁽¹⁾
220	48	58		פחת ואחזקת בנינים וציוד ⁽¹⁾
836	179	219		הוצאות אחרות ⁽¹⁾
				סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
225	47	12		רווח לפני מיסים
81	18	8		הפרשה למסים על הרווח ⁽¹⁾
144	29	4		רווח נקי:
				המיוחס לבעלי מניות הבנק ⁽¹⁾
1.96	0.39	0.05		רווח בסיסי ומדולל למניה (ש"ח):
				רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק ⁽¹⁾

* סכום נמוך מ- 500 אלפי ש"ח.

(1) נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגדים בנקאים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, בנוסף, נתוני רבעון ראשון 2015 הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 1.ג.2.

זאב אבליס יושב ראש הדירקטוריון

ישראל טראו מנהל כללי ראשי

ארנון זית חשבונאי ראשי, סמנכ"ל

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 18 במאי 2016

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2016

סכומים מדווחים

<u>לשנה שהסתיימה</u>	<u>לשלושה חודשים שהסתיימו</u>		
<u>ביום 31 בדצמבר</u>	<u>ביום 31 במרס</u>		
<u>2015</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	
<u>(מבוקר)</u>	<u>(לא מבוקר)</u>	<u>(לא מבוקר)</u>	
		<u>במיליוני ש"ח</u>	
144	29	4	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק⁽¹⁾
			רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:
(28)	105	19	התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו
4	(59)	1	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾
(24)	46	20	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
8	(19)	(7)	השפעת המס המתייחס ^{(1),(2)}
(16)	27	13	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מיסים
128	56	17	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

- (1) נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, בנוסף, נתוני רבעון ראשון 2015 הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא הייוון עלויות תוכנה, ראה באור 2.ג.1.
- (2) משקף בעיקר התאמות בגין אומדנים אקטוארים לסוף תקופה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת בקיזוז הפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר ונזקפו בתקופה המדווחת לרווח והפסד.
- (3) ראה גם ביאור 4 בדבר רווח כולל אחר מצטבר.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזן מאוחד ליום 31 במרס 2016

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)	31 במרס 2015 (לא מבוקר)	31 במרס 2016 (לא מבוקר)	באור	
				נכסים
6,668	5,762	4,725		מזומנים ופקדונות בבנקים
10,371	8,343	11,265	5	ניירות ערך ⁽¹⁾
293	320	843		ניירות ערך שנשאלו
22,505	23,438	23,182	13,6	אשראי לציבור
(190)	(256)	(193)		הפרשה להפסדי אשראי
<u>22,315</u>	<u>23,182</u>	<u>22,989</u>		אשראי לציבור, נטו
-	-	* -		אשראי לממשלה
312	315	306		בנינים וציוד ⁽⁶⁾
255	429	363	11	נכסים בגין מכשירים נגזרים
670	1,453	920		נכסים אחרים ^{(6),(2)}
4	3	4		נכסים המוחזקים למכירה
<u>40,888</u>	<u>39,807</u>	<u>41,415</u>		סך כל הנכסים
				התחייבויות והון
32,466	30,846	32,763	7	פקדונות הציבור
483	181	251		פקדונות מבנקים
1	2	1		פקדונות מממשלה
3,179	3,170	3,002		כתבי התחייבויות נדחים ואגרות חוב
293	528	486	11	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
2,063	2,749	2,492		התחייבויות אחרות ^{(6),(4),(3)}
<u>38,485</u>	<u>37,476</u>	<u>38,995</u>		סך כל ההתחייבויות
2,403	2,331	2,420		סך כל ההון ^{(6),(5)}
<u>40,888</u>	<u>39,807</u>	<u>41,415</u>		סך כל ההתחייבויות וההון

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

(1) מזה: ניירות ערך ששועבדו למסלקת הבורסה ומעו"ף בסך 692 מיליון ש"ח (31.03.2015 - 1,027 מיליון ש"ח, 31.12.2015 - 820 מיליון ש"ח).

(2) מזה: נכסים אחרים בשווי הוגן בסך 524 מיליון ש"ח (31.03.2015 - 1,013 מיליון ש"ח, 31.12.2015 - 222 מיליון ש"ח).

(3) מזה: התחייבויות אחרות בשווי הוגן בסך 1,266 מיליון ש"ח (31.03.2015 - 1,535 מיליון ש"ח, 31.12.2015 - 1,015 מיליון ש"ח).

(4) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך 27 מיליון ש"ח (31.03.2015 - 38 מיליון ש"ח, 31.12.2015 - 32 מיליון ש"ח).

(5) הון המיוחס לבעלי מניות הבנק.

(6) נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגדים בנקאים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, בנוסף, נתוני רבעון ראשון 2015 הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 1.ג.2.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2016

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)

סך כל ההון	עודפים	הטבות בשל עסקאות תשלום		הון מניות ופרמיה במיליוני ש"ח
		רווח כולל אחר מצטבר	מבוסס מניות	
2,403	1,404	21	26	952
4	4	-	-	-
13	-	13	-	-
<u>2,420</u>	<u>1,408</u>	<u>34</u>	<u>26</u>	<u>952</u>

יתרה ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)
רווח נקי בשנת החשבון
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
יתרה ליום 31 במרס 2016

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)

סך כל ההון	עודפים (1)	הטבות בשל עסקאות תשלום		הון מניות ופרמיה במיליוני ש"ח
		רווח כולל אחר מצטבר	מבוסס מניות	
2,275	1,260	37	26	952
29	29	-	-	-
27	-	27	-	-
<u>2,331</u>	<u>1,289</u>	<u>64</u>	<u>26</u>	<u>952</u>

יתרה ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)
רווח נקי בשנת החשבון
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
יתרה ליום 31 במרס 2015

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)

סך כל ההון	עודפים (1)	הטבות בשל עסקאות תשלום		הון מניות ופרמיה במיליוני ש"ח
		רווח כולל אחר מצטבר	מבוסס מניות	
2,275	1,260	37	26	952
144	144	-	-	-
(16)	-	(16)	-	-
<u>2,403</u>	<u>1,404</u>	<u>21</u>	<u>26</u>	<u>952</u>

יתרה ליום 31 בדצמבר 2014
רווח נקי בשנת החשבון
הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
יתרה ליום 31 בדצמבר 2015

(1) נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגדים בנקאים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, בנוסף, נתוני רבעון ראשון 2015 הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 2.ג.1.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2016

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		במיליוני ש"ח		
	2015	2015			2016
	(מבוקר)	(לא מבוקר)			(לא מבוקר)
144	29	4		רווח נקי לתקופה ⁽¹⁾	
				<u>התאמות:</u>	
53	13	13		פחת על בנינים וציוד (לרבות ירידת ערך) ⁽¹⁾	
(107)	6	(4)		(הכנסות) הוצאות בגין הפסדי אשראי	
(34)	(19)	(20)		רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה, נטו	
				רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות	
(10)	(8)	-		לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר, נטו	
61	5	1		מיסים נדחים, נטו ⁽¹⁾	
1	(5)	* -		פצויי פרישה - גידול (קיטון) בעודף העתודה על היעודה	
126	38	36		הפרשי התאמה שנכללו בפעולות השקעה ומימון	
1	* -	(9)		התאמה בגין הפרשי שער על יתרות מזומנים	
				<u>שינוי נטו בכנסים שוטפים:</u>	
118	89	6		פקדונות בבנקים	
(568)	(1,497)	(680)		אשראי לציבור	
(111)	(138)	(550)		ניירות ערך שנשאלו	
249	75	(108)		נכסים בגין מכשירים נגזרים	
(1,615)	(971)	(44)		ניירות ערך למסחר	
768	25	(258)		נכסים אחרים ⁽¹⁾	
				<u>שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:</u>	
331	29	(232)		פקדונות מבנקים	
968	(652)	297		פקדונות הציבור	
-	1	-		פקדונות הממשלה	
(282)	(47)	193		בהתחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
(812)	(177)	441		התחייבויות אחרות	
<u>(719)</u>	<u>(3,204)</u>	<u>(914)</u>		מזומנים, נטו, לפעילות שוטפת	
				<u>תזרימי מזומנים מפעילות השקעה</u>	
(13,548)	(2,764)	(5,194)		רכישת ניירות ערך זמינים למכירה	
8,258	1,690	3,939		תמורה ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה	
3,277	569	398		תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה	
(50)	(20)	(23)		רכישת בנינים וציוד ⁽¹⁾	
-	-	5		תמורה ממימוש בנינים וציוד	
<u>(2,063)</u>	<u>(525)</u>	<u>(875)</u>		מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) השקעה	

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

(1) נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגדים בנקאים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, בנוסף, נתוני רבעון הראשון 2015 הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 2.ג.1.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2016 (המשך)

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
	2015	2016
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
2015	2015	2016
(279)	(268)	(157)
(279)	(268)	(157)
(3,061)	(3,997)	(1,946)
9,717	9,717	6,655
(1)	*	9
6,655	5,720	4,718

תזרימי מזומנים מפעילות מימון

פדיון כתבי התחייבות ואגרות חוב

מזומנים נטו לפעילות מימון

קיטון במזומנים

יתרת מזומנים לתחילת תקופה

השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים

יתרת מזומנים לסוף תקופה

ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו:

1,035	381	312	ריבית שהתקבלה
(287)	(85)	(74)	ריבית ששולמה
5	2	2	דיבידנדים שהתקבלו
(75)	(19)	(17)	מסים על הכנסה ששולמו
21	20	63	מסים על הכנסה שהתקבלו

נספח א' - פעולות השקעות ומימון שלא במזומן:

11	-	-	רכישת נכסים כנגד התחייבות לספקים ⁽¹⁾
----	---	---	---

(1) נתוני תקופות קודמות הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגדים בנקאים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושא נכסים בלתי מוחשיים, בנוסף, נתוני רבעון הראשון 2015 הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 2.ג.1.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") הינו תאגיד בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים של הבנק וחברות הבנות שלו ליום 31 במרס 2016 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך ערוכה בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי רבעוני של תאגיד בנקאי, ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP), ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לעיין בדוחות רבעוניים אלו יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 והבאורים אשר נלווים אליהם (להלן: "הדוחות השנתיים"). המדיניות החשבונאית של הבנק בתמצית דוחות כספיים רבעוניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ג' להלן. בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום הדוחות הכספיים הביניים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 18 במאי 2016.

ב. עקרונות הדיווח הכספי ושימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושאים הנתרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב. בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. יישום המדיניות החשבונאית וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים, למעט האמור להלן בסעיף ג'.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות המפקח על הבנקים

1. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא צירופי עסקים, איחוד דוחות כספיים והשקעות בחברות מוחזקות

ביום 10 ביוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לפיו תאגידים בנקאיים וחכ"א יידרשו לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא צירופי עסקים, איחוד דוחות כספיים והשקעות בחברות מוחזקות, ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות נושאים אלה. עיקרי הוראות התקינה האמריקאית בדבר צירופי עסקים, איחוד דוחות כספיים והשקעות בחברות מוחזקות נכללים בנושאי הקודיפיקציה הבאים וכפופים להנחיות שנקבעו בהוראות הפיקוח על הבנקים: נושא 805 בדבר "צירופי עסקים"; נושא 810 בדבר "איחוד"; נושא 20-350 בדבר "נכסים בלתי מוחשיים - מוניטין ונכסים אחרים" לעניין הטיפול החשבונאי ברידת ערך מוניטין שנרכש בצירוף עסקים ונושא 323 בדבר "השקעות שיטת השווי המאזני ועסקאות משותפות". הבנק מיישם את החוזר החל מיום 1 בינואר 2016 ואילך. ליישום ההוראה לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

2. א. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים

ביום 22 באוקטובר 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר "דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים". בהתאם לחוזר, תאגיד בנקאי נדרש לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות נושא 350 בקודיפיקציה בדבר "נכסים בלתי מוחשיים - מוניטין ואחרים". בפרט, על פי החוזר תאגיד בנקאי נדרש ליישם את הכללים המפורטים בנושא 40-350 בקודיפיקציה בדבר "תוכנה לשימוש עצמי". ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו על תאגידים בנקאיים החל מיום 1 בינואר 2016 ואילך. בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי יפעל בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים, בשינויים המתחייבים. האמור כולל תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש בהתאם לנושאים אלה. החל מדוח זה הבנק יישם את הנחיות החוזר בהתייחס ליתרות נכסי תוכנה בדרך של יישום למפרע ומספרי השוואה הוצגו מחדש על כל אחת מתקופות הדיווח שנתונין נכללים בדוחות. לפירוט ראה סעיף ג' להלן.

ב. מכתב המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה

ביום 21 במאי 2015 התקבל בבנק מכתב בנושא היוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה. בהתאם למכתב קבע המפקח על הבנקים הנחיות שעל הבנק ליישמן בדוחותיו ליום 30 ביוני 2015 ואילך, הכוללת את הכללים שלהלן:

1. יקבע סף מהותיות להיוון אשר לא יפחת מ-300 אלפי ש"ח. כל פרויקט פיתוח תוכנה אשר סך עלויותיו נמוכות מסף המהותיות שנקבע, ייזקף כהוצאה לדוח רווח והפסד.
  2. בגין תוצרים, אשר סך העלויות שניתן להוון בגינם אינו נמוך מסף המהותיות, יקבע מקדם היוון לשעות עבודה, שנמוך מ-1 על מנת להביא בחשבון את הפוטנציאל לחוסר יעילות ולסטיות מקובלות במסגרת פרויקטים בפיתוח תוכנה.
  3. תקופת ההפחתה של עלויות תוכנה לא תעלה על 5 שנים.
  4. דרג העובדים שעלויותיהם מהוותות לנכסים יוגבל כך שהדרג העליון יהיה לכל היותר מנהל, אשר ניתן להראות כי רוב הזמן שלו עוסק בפיתוח בפועל, הוא אחראי על מספר מועט של עובדים, וניתן למדוד באופן מדויק את כמות השעות אשר המנהל השקיע בפועל בכל פרויקט פיתוח.
- הבנק יישם את ההנחיות בנושא היוון עלויות תוכנה החל מהדיווח הכספי לרבעון השני לשנת 2015 בדרך של יישום למפרע ומספרי השוואה הוצגו מחדש. בדוחות כספיים אלו הוצגו מחדש נתוני רבעון ראשון לשנת 2015.

באורים לדוחות הכספיים מאוחדים ליום 31 במרס 2016

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. להלן השפעת היישום למפרע בנושא נכסים בלתי מוחשיים והיוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה:

השפעת היישום למפרע על סעיפי המאזן (מיליוני ש"ח):

ליום 31 במרס 2015				
כפי שדווח בדוחות אלו	השפעת יישום למפרע בגין היוון עלויות תוכנה	השפעת יישום למפרע בגין נכסים בלתי מוחשיים	כפי שדווח בעבר (לא מבוקר)	
315	(35)	(40)	390	בניינים וציוד
1,453	8	33	1,412	נכסים אחרים
2,749	(5)	-	2,754	התחייבויות אחרות
64	5	-	59	רווח כולל אחר מצטבר
2,331	(22)	(7)	2,360	סך כל ההון

ליום 31 בדצמבר 2015			
כפי שדווח בדוחות אלו	השפעת יישום למפרע בגין נכסים בלתי מוחשיים	כפי שדווח בעבר (מבוקר)	
312	(40)	352	בניינים וציוד
670	33	637	נכסים אחרים
2,063	-	2,063	התחייבויות אחרות
21	-	21	רווח כולל אחר מצטבר
2,403	(7)	2,410	סך כל ההון

באורים לדוחות הכספיים מאוחדים ליום 31 במרס 2016

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

השפעת היישום למפרע על רווח והפסד (מיליוני ש"ח):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015				לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015			
כפי שדווח בדוחות אלא	השפעת יישום למפרע בגין נכסים בלתי מוחשיים	כפי שדווח בעבר (מבוקר)	השפעת יישום למפרע בגין נכסים בלתי מוחשיים	כפי שדווח בדוחות אלא	השפעת יישום למפרע בגין נכסים בלתי מוחשיים	כפי שדווח בעבר (לא מבוקר)	
479	5	474	2	96	1	93	מעכורות והוצאות נלוות
137	(17)	154	(1)	35	(4)	40	פחת ואחזקת בניינים וציוד
220	12	208	-	48	3	45	הוצאות אחרות
225	-	225	(1)	47	-	48	רווח לפני מסים
81	-	81	-	18	-	18	הפרשה למסים על הרווח
144	-	144	(1)	29	-	30	רווח נקי לאחר מסים
1.96	-	1.96	(0.02)	0.39	-	0.41	רווח בסיסי ומדולל למניה
(719)	(10)	(709)	(3)	(3,204)	(4)	(3,197)	דוח תדירים מזומנים:
(2,063)	10	(2,073)	3	(525)	4	(532)	מזומנים נטו מפעילות שוטפת
							מזומנים נטו מפעילות השקעה

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

3. דיווח על מגזרי פעילות

ביום 3 בנובמבר 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר "דיווח על מגזרי פעילות". בהתאם לחוזר תאגיד בנקאי נדרש לדווח על מגזרי פעילות בהתאם למתכונת אחידה ובת השוואה, כפי שקבע הפיקוח על הבנקים, וכן לדווח על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה של התאגיד הבנקאי, אם מגזרים אלה שונים מהותית מהמגזרים שהוגדרו על ידי הפיקוח. השינויים העיקריים בהוראות הדיווח לציבור:

- התאגיד הבנקאי נדרש לתת גילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים, כדלהלן: בנקאות פרטית, משקי בית, עסקים זעירים וקטנים, עסקים בינוניים, עסקים גדולים, גופים מוסדיים וניהול פיננסי.
- נוספו הגדרות המבהירות אלו לקוחות ייכללו בכל מגזר.
- נוספה דרישה לגילוי נפרד על מגזר "ניהול פיננסי".

החל מהדוח לציבור ליום 31 במרס 2016 מציג הבנק את מגזרי הפעילות בהתאם למתכונת אחידה כפי שקבע הפיקוח על הבנקים שהינה דומה להערכת הבנק לגישת ההנהלה. מספרי השוואה הוצגו למפרע של שנה אחת בלבד וזאת בהתאם להוראות המעבר בעניין, כאשר סיווג הלקוחות לתקופה המקבילה הינו בהתאם לסיווג הלקוחות למגזרי פעילות הפיקוחיים נכון ליום 1 בינואר 2016. למרות האמור לעיל, על פי ההוראה, תאגיד בנקאי אינו נדרש לתת גילוי נפרד על מגזר "ניהול פיננסי" בדוחות לציבור לשנת 2016. ההשפעה של אימוץ ההוראה הנ"ל על הדוחות הכספיים אינה מהותית למעט על אופן ההצגה והגילוי. באור 12 הותאם כדי לכלול את הגילוי החדש בכפוף להוראות המעבר כמפורט לעיל.

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. לפירוט בדבר טיוטת הוראה שהופצה על ידי הפיקוח על הבנקים מיום 27 בינואר 2014 בדבר דיווח של תאגידים בנקאיים לפי כללי חשבונאות המקובלים בארה"ב, ראה באור 1.1.1. לדוחות הכספיים לשנת 2015. עם זאת יצוין כי, טיוטא זו טרם עברה לדיון בוועדה המייעצת לענייני הבנקאות.
2. לפירוט בדבר חוזר בנושא אימוץ עדכון כללי חשבונאות בנושא הכנסה מחוזים עם לקוחות מיום 11 בינואר 2015, ראה באור 2.1.1. לדוחות הכספיים לשנת 2015. הבנק טרם החל לבחון את ההשפעה של התקן על דוחותיו הכספיים, וטרם בחר בחלופה ליישום הוראות המעבר.
3. לפירוט בדבר טיוטת תיקון 11-2014 לקודיפיקציה של ה-FASB לגבי עסקאות רכש חוזר לפדיון ועסקאות רכש חוזר במימון, ראה באור 4.1.1. לדוחות הכספיים לשנת 2015. למועד פרסום דוח זה, החוזר טרם פורסם בגרסה סופית. להערכת הבנק לאימוץ הטייטה לא צפויה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.
4. לפירוט בדבר חוזר בנושא אימוץ עדכון כללי חשבונאות בנושא מסים על הכנסה מיום 22 באוקטובר 2015, ראה באור 6.1.1. לדוחות הכספיים לשנת 2015.
5. הבנק בוחן את השלכות יישום הוראה הנ"ל על הדוחות הכספיים אך אין ביכולתו בשלב זה להעריך את השפעת היישום.
6. לפירוט בדבר מכתב התייעלות תפעולית של מערכת הבנקאית מיום 12 בינואר 2016, ראה באור 7.1.1. לדוחות הכספיים לשנת 2015. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים טרם גובשה תוכנית התייעלות, הבנק בוחן את משמעות החוזר.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

6. דיווח של תאגידים בנקאים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים: סוגיות במט"ח, מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות ואירועים לאחר תאריך המאזן

ביום 21 במרס 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:

- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא 830 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ".
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים למדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, לרבות נושא 250 בקודיפיקציה בדבר "שינויים במדיניות חשבונאית ותיקון טעויות".
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים לאירועים לאחר תאריך המאזן בהתאם לנושא 10-855 בקודיפיקציה בדבר "אירועים לאחר תאריך המאזן".

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחול מיום 1 בינואר 2017 ואילך. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו. יודגש, כי ביישום הנחיות נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ", בתקופות מדווחות עד ליום 1 בינואר 2019, בנקים לא יכללו את הפרשי השער בגין אגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב אלו, אלא ימשיכו לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא זה.

כמו כן, תקן חשבונאות בינלאומי 29 בדבר "דיווח כספי בכלכלות היפר-אינפלציוניות", כפי שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, לא ייושם החל ממועד תחילת החוזר. מובהר, כי אין שינוי במועד שבו הופסקה התאמה של דוחות כספיים של תאגידים בנקאיים לאינפלציה וכי הדוחות הכספיים יערכו על בסיס סכומים מדווחים, אלא אם כן נאמר אחרת בהתאם להוראות הדיווח לציבור. הבנק טרם החל לבחון את ההשפעה של החוזר על דוחותיו הכספיים.

באור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

לשלושה חודשים שהסתיימו		
ביום 31 במרס (לא מבוקר)		
2015	2016	
במיליוני ש"ח		
		א. הכנסות ריבית⁽¹⁾
105	134	מאשראי לציבור
-	*	מאשראי לממשלה
3	1	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
*	*	מפקדונות בבנקים
*	*	מניירות ערך שנשאלו
6	16	מאגרות חוב
-	*	מנכסים אחרים
<u>114</u>	<u>151</u>	סך כל הכנסות ריבית
		ב. הוצאות ריבית⁽¹⁾
5	19	על פקדונות הציבור
*	*	על פקדונות הממשלה
*	*	על פקדונות מבנקים
(7)	3	על כתבי התחייבות נידחים ואגרות חוב
(4)	*	על התחייבויות אחרות
<u>(6)</u>	<u>22</u>	סך כל הוצאות הריבית
<u>120</u>	<u>129</u>	סך הכנסות ריבית, נטו
		ג. פירוט השפעה נטו של מכשירים נגזרים
		מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית⁽²⁾
-	-	הכנסות ריבית
(3)	(23)	הוצאות ריבית
<u>3</u>	<u>23</u>	
		ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה
		מאגרות חוב
6	17	זמינות למכירה
*	(1)	למסחר
<u>6</u>	<u>16</u>	סך הכל כלול בהכנסות ריבית

(1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(2) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א ו- ב.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

באור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

לשלושה חודשים שהסתיימו	
ביום 31 במרס (לא מבוקר)	
2015	2016
	במיליוני ש"ח

א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

א.1. מפעילות במכשירים נגזרים

הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM⁽¹⁾

(64)	(40)
------	------

סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים

(64)	(40)
------	------

א.2. מהשקעה באיגרות חוב

רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה⁽²⁾

הפרשה לירידת ערך בגין אג"ח זמינות למכירה⁽²⁾

הפסדים ממכירת אג"ח זמינות למכירה⁽²⁾

20	21
(1)	*
*	(2)

סך הכל מהשקעה באג"ח

19	19
----	----

א.3. הפרשי שער, נטו

70	42
----	----

א.4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות

רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה⁽²⁾

הפרשה לירידת ערך בגין מניות זמינות למכירה⁽²⁾

דיבידנד ממניות זמינות למכירה

1	1
(1)	*
2	2

סך הכל מהשקעה במניות

2	3
---	---

סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

27	24
----	----

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר**

הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות

לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו

רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות

לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו

דיבידנדים שהתקבלו ממניות למסחר

2	2
7	1
1	(1)
*	*

סך הכל מפעילויות מסחר***

10	2
----	---

סך הכל

37	26
----	----

(1) מכשירים נגזרים מהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
(2) סווג מרווח כולל אחר מצטבר.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.
** כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.
*** להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 2.ד.

באורים לידחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2016

באור 4 - רווח כולל אחר מצטבר

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לאחר השפעת המס:

התאמות בגין	התאמות בגין	התאמות בגין	התאמות בגין
הצגת ניהול ערך	הצגת ניהול ערך	הצגת ניהול ערך	הצגת ניהול ערך
זמינים למכירה	זמינים למכירה	זמינים למכירה	זמינים למכירה
לפי שווי הוגן	לפי שווי הוגן	לפי שווי הוגן	לפי שווי הוגן
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
21	(31)	52	(31)
13	*	13	*
34	(31)	65	(31)
37	(32)	69	(32)
27	(38)	65	(38)
64	(70)	134	(70)
37	(32)	69	(32)
(16)	1	(17)	(17)
21	(31)	52	(31)

ב. השינויים במרוכבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס:

לשלושה חודשים שהסתיימו			לשלושה חודשים שהסתיימו		
ליום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)	ליום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)	ליום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)	ליום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)	ליום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)	ליום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)
לפני מס					
במיליוני ש"ח					
8	(4)	12	77	(47)	124
(25)	15	(40)	(12)	7	(19)
(17)	11	(28)	65	(40)	105
*	*	*	(38)	21	(59)
1	(3)	4	*	*	*
1	(3)	4	(38)	21	(59)
(16)	8	(24)	27	(19)	46
25	(14)	39	13	(6)	19
8	(4)	12	77	(47)	124
(25)	15	(40)	(12)	7	(19)
(17)	11	(28)	65	(40)	105
*	*	*	(38)	21	(59)
1	(3)	4	*	*	*
1	(3)	4	(38)	21	(59)
(16)	8	(24)	27	(19)	46

סך הכל שינוי נטו במהלך התקופה

סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.
 (1) הסכום לפני מס מדרווח ברווח רווח והפסד רווח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינו מריבית. פירוט נוסף ראה בביאור 3.
 (2) הסכום לפני מס מוצג ברווח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין זכויות עובדים. פירוט נוסף ראה בביאור 9 בדבר הטבות לעובדים.

באור 5 - ניירות ערך

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד :

ליום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן ⁽²⁾
		רווחים	הפסדים	

במיליוני ש"ח

6,552	6,519	48	(15)	6,552
537	536	1	-	537
683	675	9	(1)	683
111	112	- *	(1)	111
80	78	3	(1)	80
777	725	54	(2)	777
67	66	2	(1)	67
<u>8,807</u>	<u>8,711</u> ⁽³⁾	<u>117</u>	<u>(21)</u>	<u>8,807</u>

א. ניירות ערך זמינים למכירה

אגרות חוב ומלוות - של ממשלת ישראל של ממשלות זרות של מוסדות פיננסיים בישראל של מוסדות פיננסיים זרים מגובי נכסים (ABS) של אחרים בישראל של אחרים זרים

מניות וניירות ערך אחרים

סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

127	123	10	(6)	127
<u>8,934</u>	<u>8,834</u>	<u>127</u> ⁽⁶⁾	<u>(27)</u> ⁽⁶⁾	<u>8,934</u>

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽²⁾
------------	------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------

במיליוני ש"ח

2,232	2,228	8	(4)	2,232
29	29	- *	- *	29
39	38	2	(1)	39
6	7	- *	(1)	6
<u>2,306</u>	<u>2,302</u>	<u>10</u>	<u>(6)</u>	<u>2,306</u>

ב. ניירות ערך למסחר

אגרות חוב ומלוות - של ממשלת ישראל של מוסדות פיננסיים בישראל של אחרים בישראל של אחרים זרים

מניות וניירות ערך אחרים

סך כל ניירות הערך למסחר

25	30	1	(6)	25
<u>2,331</u>	<u>2,332</u>	<u>11</u> ⁽⁷⁾	<u>(12)</u> ⁽⁷⁾	<u>2,331</u>

<u>11,265</u>	<u>11,166</u>			<u>11,265</u>
---------------	---------------	--	--	---------------

סך כל ניירות הערך⁽⁸⁾

ליום 31 במרס
2016
(לא מבוקר)
במיליוני ש"ח

-
<u>48</u>
<u>48</u>

ג. מידע נוסף לגבי אגרות חוב

יתרת חוב רשומה של- אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

- (1) לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובהשקעות במניות - ראה באורים 2 ו- 3.
- (2) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (3) לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 44 מיליון ש"ח.
- (4) לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 34 מיליון ש"ח.
- (5) כולל מניות וניירות ערך אחרים שלא מתקיים לגביהם שווי הוגן זמין ואשר מוצגים לפי עלות, בסך 67 מיליון ש"ח.
- (6) כוללים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו" במסגרת תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל.
- (7) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (8) מזה: היתרה במאזן בסך 100 מיליון ש"ח בגין אג"ח המוחזקות ע"י חברות מאוחדות וסך 66 מיליון ש"ח בגין מניות של חברות מאוחדות.
- (9) ההבחנה בין אגרות חוב של ישראל לבין אגרות חוב זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של היישות המנפיקה את נייר הערך.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

הרכב במאוחד :

ליום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)				
שוי הוגן ⁽²⁾	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת (במניות-עלות)	הערך במאזן
	הפסדים	רווחים		

במיליוני ש"ח				
3,637	*	129	3,508	3,637
1,065	*	6	1,059	1,065
795	*	15	780	795
117	*	1	116	117
97	(1)	4	94	97
816	(12)	58	770	816
61	(1)	2	60	61
6,588	(14)	215	6,387 ⁽³⁾	6,588
116 ⁽⁵⁾	(2)	12	106 ⁽⁴⁾	116
6,704	(16) ⁽⁶⁾	227 ⁽⁶⁾	6,493	6,704

א. ניירות ערך זמינים למכירה

אגרות חוב ומלוות - של ממשלת ישראל של ממשלות זרות של מוסדות פיננסיים בישראל של מוסדות פיננסיים זרים מגובי נכסים (ABS) של אחרים בישראל של אחרים זרים

מניות וניירות ערך אחרים

סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

שוי הוגן ⁽²⁾	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן		עלות מופחתת (במניות-עלות)	הערך במאזן
	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן		

במיליוני ש"ח				
1,497	*	15	1,482	1,497
62	-	*	62	62
46	(1)	2	45	46
5	-	1	4	5
1,610	(1)	18	1,593	1,610
29	(5)	1	33	29
1,639	(6) ⁽⁷⁾	19 ⁽⁷⁾	1,626	1,639
8,343			8,119	8,343

ב. ניירות ערך למסחר

אגרות חוב ומלוות - של ממשלת ישראל של מוסדות פיננסיים בישראל של אחרים בישראל של אחרים זרים

מניות וניירות ערך אחרים

סך כל ניירות הערך למסחר

סך כל ניירות הערך⁽⁸⁾

ליום 31 במרס 2015 (לא מבוקר) במיליוני ש"ח
---

* -
43
43

ג. מידע נוסף לגבי אגרות חוב

יתרת חוב רשומה של- אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

- (1) לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב וכן, פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות במניות - ראה באורים 2 ו- 3.
- (2) נתוני שוי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (3) לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 49 מיליון ש"ח.
- (4) לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 31 מיליון ש"ח.
- (5) כולל מניות וניירות ערך אחרים שלא מתקיים לגביהם שוי הוגן זמין ואשר מוצגים לפי עלות, בסך 65 מיליון ש"ח.
- (6) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שוי הוגן, נטו" במסגרת תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל.
- (7) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (8) מזה: היתרה במאזן בסך 3 מיליון ש"ח בגין אג"ח חברות מאוחדות וסך 68 מיליון ש"ח בגין מניות של חברות מאוחדות.
- (9) ההבחנה בין אגרות חוב של ישראל לבין אגרות חוב זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה את נייר הערך.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)

הרכב במאוחד :

ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן ⁽¹⁾
		רווחים	הפסדים	

במיליוני ש"ח					
5,197	5,177	39	(19)	5,197	א. ניירות ערך זמינים למכירה אגרות חוב ומלוות - של ממשלת ישראל של ממשלות זרות של מוסדות פיננסיים בישראל של מוסדות פיננסיים זרים מגובי נכסים (ABS) של אחרים בישראל של אחרים זרים
1,021	1,024	-	(3)	1,021	
722	716	9	(3)	722	
117	117	1	(1)	117	
83	79	4	*	83	
786	737	52	(3)	786	
35	35	1	(1)	35	
7,961	7,885 ⁽²⁾	106	(30)	7,961	
123 ⁽⁴⁾	119 ⁽³⁾	9	(5)	123	מניות וניירות ערך אחרים
8,084	8,004	115 ⁽⁵⁾	(35) ⁽⁵⁾	8,084	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן		שווי הוגן ⁽¹⁾
		הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	

במיליוני ש"ח					
2,160	2,162	5	(7)	2,160	ב. ניירות ערך למסחר אגרות חוב ומלוות - של ממשלת ישראל של מוסדות פיננסיים בישראל של אחרים בישראל של אחרים זרים
59	59	*	*	59	
34	33	2	(1)	34	
7	7	*	*	7	
2,260	2,261	7	(8)	2,260	
27	32	1	(6)	27	מניות וניירות ערך אחרים
2,287	2,293	8 ⁽⁶⁾	(14) ⁽⁶⁾	2,287	סך כל ניירות הערך למסחר
10,371	10,297			10,371	סך כל ניירות הערך ⁽⁷⁾

ליום 31 בדצמבר
2015
(מבוקר)
במיליוני ש"ח

ג. מידע נוסף לגבי אגרות חוב	
-	יתרת חוב רשומה של-
50	אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית
50	אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 46 מיליון ש"ח.
- (3) לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה בסך 34 מיליון ש"ח.
- (4) כולל מניות וניירות ערך אחרים שלא מתקיים לגביהם שווי הוגן זמין ואשר מוצגים לפי עלות, בסך 66 מיליון ש"ח.
- (5) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו" במסגרת תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל.
- (6) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (7) מזה: היתרה במאזן בסך 103 מיליון ש"ח בגין אג"ח המוחזקות ע"י חברות מאוחדות וסך 65 מיליון ש"ח בגין מניות של חברות מאוחדות.
- (8) ההבחנה בין אגרות חוב של ישראל לבין אגרות חוב זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של היישות המנפיקה את נייר הערך.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

הרכב במאוחד:

ד. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומשו:

ליום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)												
פחות מ- 12 חודשים ⁽¹⁾					12 חודשים ומעלה ⁽²⁾							
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו				שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו						
	0%-20%	20%-40%	40%-20%	מעל 40% ⁽⁴⁾	סה"כ ⁽⁵⁾		0%-20%	20%-40%	40%-20%	מעל 40% ⁽⁴⁾	סה"כ ⁽⁵⁾	
	במיליוני ש"ח					במיליוני ש"ח						
אגרות חוב -												
של ממשלת ישראל					(15)					(15)	2,733	
של ממשלות זרות					*					*	141	
של מוסדות פיננסיים בישראל					(1)					(1)	224	
של מוסדות פיננסיים זרים					(1)					(1)	9	
מגובי נכסים (ABS)					*					*	31	
של אחרים בישראל					(1)					(1)	114	
של אחרים זרים					(1)					(1)	12	
					(19)					(19)	3,264	
מניות וניירות ערך אחרים					(6)					(4)	(2)	27
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה					(25)					(4)	(21)	3,291
ליום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)												
אגרות חוב -												
של ממשלת ישראל					*					*	423	
של ממשלות זרות					*					*	258	
של מוסדות פיננסיים בישראל					*					*	66	
של מוסדות פיננסיים זרים					*					*	4	
מגובי נכסים (ABS)					(1)					(1)	69	
של אחרים בישראל					(12)					(4)	(8)	140
של אחרים זרים					(1)					(1)	25	
					(14)					(4)	(10)	985
מניות וניירות ערך אחרים					(1)					(1)	-	1
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה					(15)					(4)	(10)	986
ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)												
אגרות חוב -												
של ממשלת ישראל					(19)					(19)	2,957	
של ממשלות זרות					(3)					(3)	1,021	
של מוסדות פיננסיים בישראל					(3)					(3)	239	
של מוסדות פיננסיים זרים					(1)					(1)	36	
מגובי נכסים (ABS)					*					*	-	
של אחרים בישראל					(1)					(1)	143	
של אחרים זרים					(1)					(1)	12	
					(28)					*	(28)	4,408
מניות וניירות ערך אחרים					(5)					(4)	(1)	23
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה					(33)					(4)	(29)	4,431

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

- (1) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
- (2) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
- (3) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
- (4) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 20% ועד 40% מהעלות המופחתת שלהן.
- (5) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 40% מהעלות המופחתת שלהן.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

הרכב במאוחד:

ה. מידע באשר לנתוני העלות המופחתת והשווי ההוגן של אגרות חוב מגובות נכסים הכלולות בתיק הזמין למכירה:

ליום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן
		רווחים	הפסדים	
במיליוני ש"ח				
80	78	3	(1)	80
80	78	3	(1)	80

אגרות חוב מגובות נכסים (ABS) אחרים⁽¹⁾
סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

(1) מזה:

- 65 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג AA שדורגו בשנת 2016, המגובות בתזרים מזומנים ממכירת דלק.
- 12 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג AA שדורגו בשנת 2015, המגובות בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה של רשויות מקומיות.
- 2 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA- שדורגה בשנת 2016, המגובה בתזרים מזומנים מהשכרת נכסים.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגה בשנת 2016, המגובה בתזרים מזומנים מאג"ח שהונפקו על ידי חברת תשתיות.

ליום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן
		רווחים	הפסדים	
במיליוני ש"ח				
97	94	4	(1)	97
97	94	4	(1)	97

אגרות חוב מגובות נכסים (ABS) אחרים⁽¹⁾
סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

(1) מזה:

- 73 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג AA שדורגו בשנת 2014, המגובות בתזרים מזומנים ממכירת דלק.
- 9 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג AA שדורגו בשנת 2011, המגובות בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה של רשויות מקומיות.
- 7 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג A- שדורגה בשנת 2013, המגובה בתזרים מזומנים ממכירת דירות.
- 4 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג AA שדורגו בשנת 2014, המגובות בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה של רשויות מקומיות.
- 2 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA- שדורגה בשנת 2015, המגובות בתזרים מזומנים מהשכרת נכסים.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגה בשנת 2011, המגובות בתזרים מזומנים מאג"ח שהונפקו על ידי חברת תשתיות.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA- שדורגה בשנת 2011, המגובות בתזרים מזומנים מהתפלת מים.

ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן
		רווחים	הפסדים	
במיליוני ש"ח				
83	79	4	- *	83
83	79	4	- *	83

אגרות חוב מגובות נכסים (ABS) אחרים⁽¹⁾
סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

(1) מזה:

- 68 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג AA שדורגו בשנת 2015, המגובות בתזרים מזומנים ממכירת דלק.
- 12 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג AA שדורגו בשנת 2015, המגובות בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה של רשויות מקומיות.
- 2 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA- שדורגה בשנת 2015, המגובה בתזרים מזומנים מהשכרת נכסים.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגה בשנת 2015, המגובה בתזרים מזומנים מאג"ח שהונפקו על ידי חברת תשתיות.

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
 סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ב. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2016					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי
		סך הכל	פרטי אחר	לדיור	

222	-	222	25	33	164
(4)	-	(4)	4	* -	(8)
(9)	-	(9)	(7)	* -	(2)
11	-	11	4	* -	7
2	-	2	(3)	* -	5
220	-	220	26	33	161
27	-	27	3	-	24

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2015 (מבוקר)

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

מחיקות חשבונאיות

גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות

מחיקות חשבונאיות נטו

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.03.2016 (בלתי מבוקר)

מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי
		סך הכל	פרטי אחר	לדיור	

284	-	284	20	36	228
6	-	6	4	(1)	3
(10)	-	(10)	(7)	(1)	(2)
14	-	14	4	-	10
4	-	4	(3)	(1)	8
294	-	294	21	34	239
38	-	38	1	-	37

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2014 (מבוקר)

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

מחיקות חשבונאיות

גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות

מחיקות חשבונאיות נטו

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.03.2015 (בלתי מבוקר)

מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2016

באור 7 - פקדונות הציבור

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד :

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג מפקיד בישראל

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)	31 במרס 2015	31 במרס 2016 (לא מבוקר)
		במיליוני ש"ח
10,593	8,764	10,991
3,582	3,357	4,089
14,175	12,121	15,080
18,291	18,725	17,683
32,466	30,846	32,763

לפי דרישה
אינם נושאים ריבית
נושאים ריבית
סך הכל לפי דרישה
לזמן קצוב
סך הכל פיקדונות בישראל *

16,071	15,362	16,053
2,849	2,047	2,539
13,546	13,437	14,171

* מזה:
פיקדונות של אנשים פרטיים
פיקדונות של גופים מוסדיים
פיקדונות של תאגידיים ואחרים

ב. סוגי פיקדונות לפי גודל

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)	31 במרס 2015	31 במרס 2016 (לא מבוקר)
		במיליוני ש"ח
9,082	8,529	9,256
9,762	9,369	9,827
7,485	8,216	7,458
6,137	4,732	6,222
32,466	30,846	32,763

תקרת הפיקדון (במיליוני ש"ח)
עד 1
מעל 1 עד 10
מעל 10 עד 100
מעל 100 עד 500⁽¹⁾
סך הכל

(1) ביום 31 במרס 2016 תקרת המדרגה העליונה הינה 464 מיליון ש"ח (ביום 31 במרס 2015 - 316 מיליון ש"ח, וביום 31 בדצמבר 2015 - 415 מיליון ש"ח).

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונדילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

כללי

במאי 2013 תיקן המפקח על הבנקים את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בנושא מדידה והלימות הון, על מנת להתאימן להנחיות באזל III. יודגש, כי הוראות באזל III קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל:

- רכיבי ההון הפיקוחי.
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות.
- טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים.
- טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
- הקצאת הון בגין סיכון CVA.

התיקונים להוראות הנ"ל נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר, וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל III ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי מנוכים מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018.

כמו כן, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב- 10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. נכון לשנת 2016 שיעור הניכויים מההון הרגולטורי עומד על 60% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 60%.

ביום 22 באוקטובר 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר סופי בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים" (להלן: "החוזר"). החוזר מתקן את הוראות ניהול בנקאי תקין 203 ו-204 במטרה להתאימן להמלצות ועדת באזל בכל הקשור לדרישות הון בגין חשיפות של תאגידים בנקאיים לצדדים נגדיים מרכזיים. החוזר מפרט את ההנחיות החדשות, אשר יחולו על חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים הנגרמות מנגזרי OTC, עסקאות נגזרים סחירים בבורסה ועסקאות מימון ניירות ערך. ההנחיות מבדילות בין צד נגדי מרכזי שאינו כשיר לבין צד נגדי מרכזי כשיר, כאשר לאחרון נקבעו דרישות הון מופחתות. האמור בחוזר יחול מיום 1 ביולי 2016, כאשר עד ליום 30 ביוני 2017 ניתן להתייחס לבורסה בתל אביב כצד נגדי מרכזי כשיר. ההוראות הנ"ל עשויות להעלות את דרישות ההון של הבנק בגין החשיפות כאמור. הבנק נערך ליישום ההוראה ובוחן את ההשפעה מיישומה.

יעד הלימות ההון

במסגרת דיוני הדירקטוריון באסטרטגיה התלת שנתית לשנים 2016-2018, קבע דירקטוריון הבנק מתווה עולה ליחס ההון, כך שיעמוד על 9.8% בסוף שנת 2016 ויעלה עד 10.25% בסוף שנת 2017. כמו כן הוחלט כי יחס ההון הכולל לא יפחת מ-11.3% בתוספת מקדם בגין גריסת שטרי הון עתידיים או 13%, כמחמיר מביניהם, ובתרחישי הקיצון – היעד ליחס הון כולל לא יפחת מ-9% והיעד ליחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.5%.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונדילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

כספים מדווחים

1. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים **

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, בדבר "מדידה והלימות הון".

א. בנתוני המאוחד

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)	ליום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)	ליום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)
במיליוני ש"ח		
2,429	2,356	2,435
1,259	1,318	1,111
<u>3,688</u>	<u>3,674</u>	<u>3,546</u>
22,760	23,637	23,473
427	353	400
1,706	1,706	1,691
<u>24,893</u>	<u>25,696</u>	<u>25,564</u>

1. הון לצורך חישוב יחס ההון

הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
הון רובד 2, לאחר ניכויים
סך הכל הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

סיכויי אשראי
סיכויי שוק
סיכון תפעולי
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

3. יחס ההון לרכיבי סיכון

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

יחס הון עצמי רובד 1 המזערי
הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

ב. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)	ליום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)	ליום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)
באחוזים		
9.76%	9.17%	9.53%
14.82%	14.30%	13.87%
* 9.12%	* 9.00%	* 9.15%
* 12.62%	* 12.50%	* 12.65%
2,403	2,331	2,420
27	50	17
<u>2,430</u>	<u>2,381</u>	<u>2,437</u>
-	-	-
-	(24)	-
-	-	-
(1)	(1)	(2)
<u>(1)</u>	<u>(25)</u>	<u>(2)</u>
<u>2,429</u>	<u>2,356</u>	<u>2,435</u>

1. הון רובד 1

הון עצמי
הבדלים בין הון עצמי לבין הון עצמי רובד 1
סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
התאמות פיקוחיות וניכויים:
מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים
מיסים נדחים לקבל
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור
התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון רובד 1
סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים- הון רובד 1
סך הכל הון רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים

* היחסים בהם נדרש הבנק לעמוד החל מיום 1.1.2015. בנוסף, בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיר", נדרש הבנק להגדיל את היעד ליחס הון עצמי רובד 1 ויחס ההון הכולל בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיר. יעד הון עצמי רובד 1 יגדל בשיעורים רבעוניים קבועים מיום 1 באפריל 2015 ועד ליום ה-1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס ההון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי שידרש על ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 9.31% ו-12.81%, בהתאמה.
** מספרי ההשוואה כוללים יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגידים בנקאיים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, בנוסף, נתוני רבעון ראשון 2015 הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של הנחיות המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 1.ג.2.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד :

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)	ליום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)	ליום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)
במיליוני ש"ח		
1,051	1,055	904
208	263	207
1,259	1,318	1,111
-	-	-
1,259	1,318	1,111

2. הון רובד 2

הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
סך הון רובד 2, לפני ניכויים
ניכויים:
סך הכל ניכויים - הון רובד 2
סך הכל הון רובד 2

ג. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)	ליום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)	ליום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)
באחוזים		

יחס ההון לרכיבי סיכון

9.64%*	8.81%*	9.45%*
0.12%	0.36%	0.08%
9.76%	9.17%	9.53%

* רבות השפעה של אימוץ לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים, לפי נתונים ליום 1 בינואר 2015.

2. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

להלן דיווח על יחס המינוף על בסיס נתוני מאוחד (1),(2):

ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)	ליום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)
במיליוני ש"ח	
2,429	2,435
45,316	45,554
5.36%	5.35%
5.00%	5.00%

הון רובד 1

סך החשיפות

יחס המינוף

יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

- (1) הבנק נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 באפריל 2015.
(2) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 218 בדבר יחס מינוף.

3. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

להלן דיווח על כיסוי נזילות על בסיס נתוני מאוחד (1),(3):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)
98%	106%
60%	80%

יחס כיסוי הנזילות

יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים (2)

- (1) במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.
(2) יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים הינו 60% החל מיום 1 באפריל 2015, והוא גדל באופן הדרגתי עד ל - 80% ביום 1 בינואר 2016 ועד לשיעור של 100% ביום 1 בינואר 2017.
(3) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 221 בדבר יחס כיסוי נזילות.

באור 9 - הטבות לעובדים

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד :

1. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד בגין תוכניות פנסיה להטבה מוגדרת ולהפקדה מוגדרת והטבות אחרות לאחר פרישה:

תוכנית פיצויים			תוכנית פנסיה להטבה מוגדרת			
לשנה שהסתיימה	לשלושה חודשים שהסתיימו		לשנה שהסתיימה	לשלושה חודשים שהסתיימו		
ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס		ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס		
2015	2015	2016	2015	2015	2016	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		(מבוקר)	(לא מבוקר)		
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
4	1	1	6	2	1	עלות שירות
5	1	1	21	5	5	עלות ריבית
(3)	(1)	(1)	(12)	(3)	(3)	תשואה חזויה על נכסי תכנית
1	* -	* -	3	* -	1	הפחתה של סכומים שלא הוכרו
7	1	1	18	4	4	הפסד אקטוארי נטו
28	6	6	-	-	-	סך עלות ההטבה נטו
35	7	7	18	4	4	סך הוצאות בגין תוכנית
						להפקדה מוגדרת
						סך הוצאות שנכללו במשכורת
						והוצאות נלוות

2. הפקדות לתוכנית פנסיה להטבה מוגדרת

הפקדות בפועל				תחזית **2016
לשנה שהסתיימה	לשלושה חודשים שהסתיימו		תחזית	
ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס		2016	
2015	2015	2016	(לא מבוקר)	
(מבוקר)	(לא מבוקר)			
במיליוני ש"ח				
3	1	1	3	הפקדות

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

** אומדן הפקדות שצפוי לשלמן לתוכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2016.

באור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. דמי שכירות של מבנים וציוד בשל התקשרויות לתשלום בשנים הבאות:
מאוחד והבנק:

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)	31 במרס 2015 (לא מבוקר)	31 במרס 2016 (לא מבוקר)	
במיליוני ש"ח			
24	25	23	בשנה ראשונה
23	24	22	בשנה שניה
21	22	21	בשנה שלישית
19	19	19	בשנה רביעית
18	18	18	בשנה חמישית
74	81	73	מעל חמש שנים
179	189	176	סך הכל

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות:

- (1) לא קיימת התחייבות לרכישת מבנים וציוד ליום 30 במרס 2016 (ליום 31 בדצמבר 2015 - 7 מיליון ש"ח).
- (2) חברה מאוחדת התחייבה להשקיע בתאגידים ריאליים נוספים ובקרן גידור סכום של 12 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2015 - 12 מיליון ש"ח) וזאת בהתקיים תנאים מסוימים כפי שנקבעו בהסכמים עם אותם תאגידים.
- (3) כבטחון לקיום כל התחייבויות הבנק בהתאם להסכם המתייחס להלוואות זכאות מכספי המדינה שנחתם בין הבנק לבין ממשלת ישראל בשנת 2004, ותוספת להסכם שנחתם בשנת 2008, המציא הבנק לאוצר התחייבות אוטונומית בלתי מותנית צמודה למדד, נכון ליום 31 במרס 2016 בסך של כ- 12 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2015 - 12 מיליון ש"ח).
- (4) בהתאם לתקנות השקעות משותפות בנאמנות (הון עצמי, וביטוח של מנהל קרן ונאמן ותנאי כשירות של דירקטורים ועובדים בהם), התשנ"ו - 1995, החברה המאוחדת הפקידה פקדון בסך של 8 מיליון ש"ח בבנק (ליום 31 בדצמבר 2015 - 7 מיליון ש"ח) לטובת בעלי יחידות בקרנות נאמנות, שחברה מאוחדת של הבנק משמשת להן כנאמן.
- (5) תובענות שונות נגד הבנק והחברות המאוחדות
  - א. נגד הבנק והחברות המאוחדות שלו תלויות ועומדות תביעות משפטיות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התביעות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות, קיימות הפרשות נאותות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בגין כל ההפסדים הצפויים הנובעים מהתביעות כנגד הבנק. לא נעשו הפרשות לגבי תביעות אשר לדעת הנהלת הבנק ויועציו המשפטיים סיכוייהן קלושים. סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות תלויות שאפשרות התממשותן אינה קלושה, ואשר לא בוצעה הפרשה בגינה הינו כ- 16 מיליון ש"ח.

באור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. בחודש דצמבר 2007 הוגשה לבנק דרישת תשלום סך כולל של 10 מיליון דולר ארה"ב, בקשר עם פעילות שוק ההון של מיופה כוח בחשבון ("הדרישה"). הדרישה הוגשה על ידי הנאמן בפשיטת הרגל על נכסי מיופה הכוח. עיקר הטענות כפי שפורטו בדרישה הינן בקשר להתנהלות מיופה הכוח בחשבונות הבנק הרלבנטיים. לאחר שהבנק דחה את הדרישה, הגיש הנאמן בפשיטת רגל של מיופה הכוח דוח לבימ"ש, ובו העלה טענות כנגד הבנק בקשר לניהול החשבונות, ובכללן כי הבנק הפר חובות זהירות ונאמנות המוטלות עליו כבנק, והפר הוראות הנוגעות לאיסור הלבנת הון ו/או למיסוי. בדוח האמור לא נתבקש סעד כספי כנגד הבנק אלא הבנק נתבקש להגיב על הדוח, ולהמציא דוחות ומסמכים ספציפיים שונים. על פי החלטת ביהמ"ש על הבנק להמציא לנאמן דוחות ומסמכים הקשורים לחשבון של מיופה הכוח עצמו (ככל שאלה קיימים) ולא לחשבונות אחרים כלשהם. בסוף חודש אוקטובר 2011 הוגשה כנגד הבנק בבית המשפט המחוזי מרכז תביעה כספית בסך 12 מיליון ש"ח על ידי שני תובעים, שאינם לקוחות הבנק, הטוענים כי נפגעו כתוצאה מפעילותו של מיופה הכוח כאמור לעיל. תביעת אחד מהם נדחתה בהסכמת הצדדים שקיבלה תוקף של פסק דין, והתביעה הנותרת שעמדה על סך 4.7 מיליון ש"ח נדחתה גם היא בהסכמת הצדדים שקיבלה תוקף של פסק דין. בחודש דצמבר 2011 הוגשה נגד הבנק בבית המשפט המחוזי בת"א תביעה נוספת בסך 6 מיליון ש"ח בקשר עם חשבון שנפתח על שם התובע מכוח ייפוי כוח שניתן למיופה הכוח הנ"ל, ובמסגרתה הוא טוען כי נפגע כתוצאה מפעילותו. תביעה זו נדחתה על הסף ואולם הוגש ערעור על הדחייה. התביעה טופלה על פי כללי החשבונאות המקובלים בהתבסס על הערכת הנהלת הבנק, שהסתמכה על יועציה המשפטיים. בחודש יוני 2014 הוגשה נגד הבנק בבית המשפט המחוזי בחיפה תביעה נוספת בסך 2.6 מיליון ש"ח על ידי שלושה תובעים שניהלו חשבונות בבנק ובמסגרתה הם טוענים כי נפגעו כתוצאה מפעילותו של מיופה הכוח כאמור לעיל. תביעה זו נדחתה בהסכמת הצדדים שקיבלה תוקף של פסק דין.

ג. תביעה נגד כרמל - אגוד למשכנתאות והשקעות בע"מ (להלן: "החברה") ביום 2 בנובמבר 1997 הוגש בבית המשפט המחוזי בתל-אביב כתב תביעה נגד כרמל- אגוד למשכנתאות והשקעות בע"מ (לשעבר בנק כרמל) (חברה בבעלות מלאה של הבנק) ושלושה בנקים אחרים למשכנתאות בסכום כולל של כ- 500 מיליון ש"ח, בקשר עם גבייה שלא כדין, לפי הטענה, של עמלות בגין ביטוח חיי לווים ונכסים המשועבדים לבנק. כמו כן, נתבקשו סעדים הצהרתיים שונים והוגשה בקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית. מטעם הנתבעים הוגשה בקשה לסילוק הבקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית על הסף, אך הבקשה טרם נדונה לגופה. ההליכים בתביעה מושהים על פי החלטת בית המשפט בין היתר לאור בקשה דומה אחרת שהסתיימה בינתיים בהסדר פשרה. לפי חוות דעת יועציה המשפטיים של החברה, עילות מסוימות של התובעים, שהם לווים של החברה התיישנו, גודל הקבוצה שהתובעים מבקשים לייצג בתביעה הייצוגית איננו ניתן להערכה ולאומדן, והסעד המבוקש בתביעה הייצוגית ובכללו אופן חישוב הנזק איננו ברור ואיננו ניתן להגדרה, לרבות השאלה איזה חלק מן הסכום מיוחס לחברה. היועצים המשפטיים סבורים, כי בנסיבות אלה, חוסר הוודאות הכרוך בהליך, הן עובדתית והן משפטית, הוא רחב במידה כזו שלא ניתן לתת הערכת סיכון בגין התביעה. הואיל והתובענה האמורה נמצאת עדיין בשלביה המוקדמים ביותר ואף טרם נדונה הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, אין בידי הנהלת החברה והבנק, בהסתמך על חוות הדעת של יועציה המשפטיים, להעריך בשלב זה את תוצאות התובענה.

באור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ד. בחודש מרס 2014 התקבלה בבנק בקשה שהוגשה על ידי לקוחות הבנק ומבקשים נוספים לבית המשפט המחוזי בתל אביב לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ו-4 בנקים נוספים, ועניינה הוא גביית עמלות מסוימות, לכאורה שלא כדין, על ידי המשיבים, בקשר לפעילות המרה ומשלוח של מטבע חוץ, העדר גילוי נאות והטעיה לכאורה של הלקוחות בנוגע לעלויות הכרוכות בשירותי ההמרה, וקיומו לכאורה של הסדר כובל ביחס לתמחור, לשירות ולגילוי הנאות המסופקים בהקשרי המט"ח (להלן: "הבקשה"). המבקשים מציינים בבקשה, כי אין מבקש בעל עילה אישית נגד הבנק בנוגע להפרת חוקי הבנקאות. הקבוצה המיוצגת על פי הבקשה, הינה כל האנשים או הישויות המשפטיות אשר השתמשו בשירותי הבנקים לשם ביצוע פעולת המרה, שליחה או קבלה של מטבע חוץ, וכן כלל הציבור בישראל אשר נפגע באופן ישיר או עקיף מההפרות לכאורה בהתאם להגדרת בית המשפט. הסעדים המבוקשים בתובענה הינם, בין היתר, מתן צו עשה לגילוי כל העלויות הכרוכות במתן שירותי המרה של מט"ח, לרבות הפרשי שער, מתן צו עשה שיחייב את הבנקים להקים ולהטמיע מערכת סליקה בין-בנקאית בתחום המט"ח, מתן צו מניעה ביחס לגביית כל עמלת תעריפון ו/או הפרשי שער עד להכרעה סופית בתובענה, וכן תביעה לפיצוי כספי, המועמדת נגד כל הבנקים המשיבים בבקשה זו יחד על כ-2.07 מיליארד ש"ח. הדיון בתביעה זו אוחד עם תובענה נוספת נגד בנקים אחרים היתה לה במהותה. בחודש אפריל 2015 הגישו המבקשים בהוראת בית המשפט בקשה לאישור מקוצרת, במסגרתה הפיצוי הכספי הכולל נגד הנתבעים מועמד על כ-8.55 מיליארד ש"ח (לפני היוון) בתוספת נזק עקיף ופגיעה באוטונומיה. כמו כן, חלקו הנטען של הבנק עומד מתוך הסך הנ"ל על כ-277 מיליון ש"ח. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על יועציו המשפטיים, בשלב זה בו התובענה האמורה נמצאת עדיין בשלביה המוקדמים ביותר, לאחר הגשת תגובת הבנק לבקשת האישור המקוצרת ובטרם הוכרעה הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, מוערכים סיכויי התביעה להתקבל כקלושים.

ה. ביום 1 בינואר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בת"א, המחלקה לעניינים כלכליים, נגד החברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ (להלן "החברה") שהינה חברה בת בבעלותו המלאה של הבנק, בקשה לאישור תובענה ייצוגית שהוגשה כנגד 9 מנהלי קרנות להשקעות משותפות בנאמנות ו-6 נאמנים לאותן קרנות, ביניהן החברה. הקבוצה המיוצגת בתביעה הינה כל מי שהחזיק ביחידות השתתפות של קרן נאמנות כלשהי, אשר הייתה בניהול אחד או יותר ממנהלי הקרנות הנתבעים, בתקופה שהסתיימה ביום 27.12.2011 או חלק ממנה, אשר חויבה בעמלות ברוקראז' ו/או חויבה במישרין או בעקיפין בתשלום בגין שירותי תפעול. בכתב התביעה נטען, בין היתר, כי מנהלי הקרנות הנתבעים ביצעו קודם לכניסתו לתוקף של תיקון 14 לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 (היינו עד ליום 27.12.2011) עסקאות עבור הקרנות שבניהולם, מבלי לנקוט במאמצים להוזלת עמלות הברוקראז' המשולמות על ידי בעלי היחידות בקרנות, כך שבעלי היחידות בקרנות שילמו עמלות ברוקראז' בסך העולה בעשרות אחוזים על הסך שהיו אמורים לשלם. הטענות כלפי הנאמנים הנתבעים במסגרת התביעה, הינן כי הפרו חובתם לפעול לטובת המשקיעים בקרנות ולפקח בהתאם להוראות הדין החלות עליהם, על הנעשה בקרנות הנאמנות בהן הציבור השקיע את כספיו. סכום התביעה לכל חברי הקבוצה הינו 220 מיליון ש"ח, מתוכו מיוחס לחברה סך של 26.44 מיליון ש"ח, כאשר הסכום שנתבע ממנהלי הקרנות הרלבנטיות חופף לסכום שנתבע מהנאמנים. סכום התביעה האישית של התובעים הינו 845 ש"ח. חלוקת הנזק בין הנאמנים בוצעה לטענת התובעים בהתאם להערכת פלח השוק שלהם ביחס לנכסי מנהלי הקרנות הנתבעים, בנטרול נכסי

באור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

קרנות כספיות וקרנות שקליות ותחת ההנחה כי 10% נוספים מנכסי הקרנות היו פטורים מתשלום עמלות ברוקראז'. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על יועציו המשפטיים, בשלב זה בו התובענה האמורה נמצאת עדיין בשלביה המוקדמים ביותר, לאחר הגשת תגובת החברה אך בטרם נדונה הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, מוערכים סיכויי התביעה להתקבל כקלושים.

1. בחודש מרס 2014 התקבלה בבנק בקשה שהוגשה למחלקה הכלכלית של בית המשפט המחוזי בתל אביב לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק, על ידי מחזיקי מניות של הבנק ועניינה הוא אי תשלום דיבידנד על ידי הבנק במהלך שנת 2011 בגין רווחיו לשנת 2010, המהווה לכאורה, על פי הבקשה, הפרת התחייבות, תרמית והטעיית משקיעים, רשלנות והפרת חובה חקוקה (להלן: "הבקשה"). הקבוצה המיוצגת על פי הבקשה, הינה כל מחזיק מ"ר 1 ש"ח ע.ג. של הבנק, ביום 31.12.2011, בכפוף להחלטת בית המשפט. הסעדים המבוקשים בתובענה הינם, בין היתר, להורות לבנק לגלות מהו מספר הלקוחות שהחזיקו את מניותיו ביום 31.12.2011, לחשוף את הדיונים שהתנהלו בבנק בשנת 2011 ערב החלטתו שלא לחלק דיבידנד באותה שנה בניגוד, לכאורה, למדיניות החלוקה, ולמנות חוקר בלתי תלוי אשר יקבל גישה מלאה למידע. כן מתבקש פיצוי כספי של חברי הקבוצה המיוצגת במלוא סכום הדיבידנד, שהיה הבנק צריך לחלק לכאורה בשנת 2011, כאשר אלה צמודים למדד יוקר המחיה ונושאים ריבית מקסימלית כדין, החל מיום 31.12.2011 ועד לתשלום בפועל. סכום התביעה לכלל חברי הקבוצה עמד על סך של כ- 62 מיליון ש"ח. ביום 9 לפברואר 2016 דחה בית המשפט המחוזי את בקשת אישור התובענה כיייצוגית. בחודש מרס 2016 הוגש ערעור לבית המשפט העליון על פסק הדין שדחה את הבקשה.

2. ביום 28 בפברואר 2013 הוגש לבית המשפט המחוזי בירושלים על ידי חברת חפציבה חופים בע"מ (בפירוק) (להלן- "חופים"), באמצעות המנהל המיוחד מטעם הכונס הרשמי בתפקידו כמפרק של קבוצת חפציבה (בפירוק), כתב תביעה בסכום כולל של כ- 45 מיליון ש"ח, כנגד בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, הבנק ו- 4 נתבעים נוספים. לפי הטענה שבכתב התביעה, החל בחודש מרס 2006 ועד לקריסת קבוצת חפציבה בתחילת אוגוסט 2007, הוצאו מחשבון חופים בבנקים השונים שלא כדין כספים בסכום של מעל 45 מיליון ש"ח, שהועברו שלא כדין לגופים אחרים, ובתוכם - חברות קבלניות מקבוצת חפציבה וחברות פרטיות נוספות שהיו בשליטת בועז יונה ו/או נתבע אחר. הפעולות כאמור לעיל בוצעו לפי הטענה, בין היתר, באמצעות חשבונות הבנק של חופים שהתנהלו אצל כל אחד מן הבנקים הנתבעים, אשר כל אחד מהם שימש גם כבנק של החברות הקבלניות הנזכרות. נטען כי הבנקים אפשרו הוצאת כספים על פי הוראות בלתי תקינות, אף שהפעולות והנסיבות הקשורות בהן היו צריכות לעורר חשד, וכי הבנקים ידעו, או למצער היה עליהם לדעת, כי מתן ההוראות טעון קבלת אישורים נוספים באורגנים של חופים עצמה. עוד נטען כי הבנקים ידעו, או היה עליהם לדעת, שרובם המכריע של הכספים מוצאים מחופים שלא לטובת חופים, וכי הבנקים עצמם היו נגועים בניגוד עניינים, באשר חלק מן ההעברות הכספיות הבלתי תקינות לכאורה, בוצעו לחשבונות החברות הקבלניות בהן היו יתרות חובה או חריגות מיתרות החובה המאושרות. חבות כל הבנקים לנזקים לפי הטענה על פי, לשון התביעה, היא "יחד ולחוד, כל בנק עד לתקרה השווה לסכום שנמשך מחשבון חופים באותו בנק", וביחס לבנק אגוד הועמדה התקרה על הסך של כ- 37 מיליון ש"ח, בצרוף הפרשי הצמדה וריבית. עוד מצוין בתביעה כי הופקדו כספים בחשבונות חופים אותם יש להפחית מהנזק הנתבע. לאחרונה, הוגשה הודעת המנהל המיוחד על תשלום

באור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

הפרשי אגרה בגין שערור סכומי התביעה עד למועד הגשת התביעה. מכאן ובהתאם להודעתו, סכום התביעה הכולל והמשוערך עומד על סך של כ- 62 מיליון ש"ח כנגד כל הנתבעים. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על יועציה המשפטיים, על יסוד המידע והנתונים הידועים להם בשלב זה, ועל אף שהתביעה האמורה נמצאת עדיין בשלביה המוקדמים ביותר, מוערכים סיכויי עיקר סכום התביעה להתקבל כקלושים.

ח. ביום 31.1.2016, הומצאה לבנק בקשה שהוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק וארבעה בנקים נוספים (להלן: "המשיבים"), שעיקרה הטענה, כי המשיבים אינם מחזיקים סניפים בקרב האוכלוסייה הערבית בישראל ואינם מנגישים את שירותיהם הבנקאיים לאוכלוסייה זו, וזאת בניגוד לאמור בחוק איסור הפלייה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות ציבוריים, התשס"א-2000, לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א-1981 ולחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. הקבוצה אותה מבוקש לייצג הינה כלל אזרחי מדינת ישראל, מוסלמים, נוצרים ודרוזים, אשר סובלים, לכאורה, מהפליה בנגישות לשירותים בנקאיים, עקב אי נוכחות סניפי בנק במקום יישובם. במסגרת תביעתם לסעדים שונים, מחלקים המבקשים את תביעתם בין חזק ממוני, המוערך בכ- 39.5 מיליון ש"ח, ונזק בלתי ממוני, המוערך בכ- 658 מיליון ש"ח, המסתכמים לכדי כ- 697.5 מיליון ש"ח, ומציינים כי חלקו של כל בנק משיב בנזק הנטען, הינו גם על פי נתח השוק שלו. בשלב זה בו הבקשה האמורה מצויה בשלביה המוקדמים ביותר וטרם הוגשה תגובת הבנק, לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על יועציה המשפטיים, מוערכים סיכויי התביעה להתקבל כקלושים.

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון
 סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ביום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)

סך הכל	חוזי סחורות		חוזי מטבע		חוזי ריבית	
	ואחרים	מניות	חוץ	מניית	אחר	שקל - מדד

במיליוני ש"ח

428	-	-	-	-	428	-
<u>428</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>428</u>	<u>-</u>

א. נגזרים מגדרים (1)

Swaps

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

428	-	-	-	-	428	-
<u>428</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>428</u>	<u>-</u>

ב. נגזרים ALM (1),(2)

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

Swaps

סך הכל

7,202	-	-	6,501	-	-	701
37	-	-	37	-	-	-
926	-	-	926	-	-	-
3,436	-	-	3,436	-	-	-
2,368	-	-	2,368	-	-	-
9,272	-	-	-	9,272	-	-
<u>23,241</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>13,268</u>	<u>9,272</u>	<u>-</u>	<u>701</u>

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

4,675	-	-	-	-	4,675	-
<u>4,675</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>4,675</u>	<u>-</u>

ג. נגזרים אחרים (1)

חוזי Futures

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

Swaps

סך הכל

1,069	-	1,069	-	-	-	-
4,102	-	-	4,102	-	-	-
6,348	-	5,322	1,026	-	-	-
6,185	-	5,159	1,026	-	-	-
940	-	-	700	240	-	-
1,047	-	159	648	240	-	-
180	-	-	-	180	-	-
<u>19,871</u>	<u>-</u>	<u>11,709</u>	<u>7,502</u>	<u>660</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

91	-	-	-	-	91	-
<u>91</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>91</u>	<u>-</u>

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב

חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

75	75	-	-	-	-	-
<u>4,666</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>4,666</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

ביום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל - מדד	אחר
					במיליוני ש"ח

2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

						א. נגזרים מגדרים (1) שווי הוגן ברוטו חיובי שווי הוגן ברוטו שלילי
						ב. נגזרים ALM (1),(2) שווי הוגן ברוטו חיובי שווי הוגן ברוטו שלילי
						ג. נגזרים אחרים (1) שווי הוגן ברוטו חיובי שווי הוגן ברוטו שלילי
						ד. סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים
						שווי הוגן ברוטו שלילי סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
 סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ביום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				אחר	שקל - מדד

209	-	-	-	209	-
<u>209</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>209</u>	<u>-</u>
209	-	-	-	209	-
<u>209</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>209</u>	<u>-</u>

א. נגזרים מגזרים (1)

Swaps
 סך הכל
 מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ב. נגזרים ALM (1),(2)

9,544	3	-	9,132	-	409
109	-	-	109	-	-
122	-	-	122	-	-
4,318	-	33	4,285	-	-
3,394	-	33	3,361	-	-
8,356	-	-	-	8,356	-
<u>25,843</u>	<u>3</u>	<u>66</u>	<u>17,009</u>	<u>8,356</u>	<u>409</u>
4,723	-	-	-	4,723	-
<u>4,723</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>4,723</u>	<u>-</u>

חוזי Forward
 חוזי אופציה שנסחרים בבורסה
 אופציות שנכתבו
 אופציות שנקנו
 חוזי אופציה אחרים
 אופציות שנכתבו
 אופציות שנקנו
 Swaps
 סך הכל

ג. נגזרים אחרים (1)

1,665	-	1,665	-	-	-
651	-	-	651	-	-
8,028	-	7,224	804	-	-
7,910	-	7,106	804	-	-
548	-	-	548	-	-
758	-	239	519	-	-
160	-	-	-	160	-
<u>19,720</u>	<u>-</u>	<u>16,234</u>	<u>3,326</u>	<u>160</u>	<u>-</u>
78	-	-	-	78	-
<u>78</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>78</u>	<u>-</u>

חוזי Futures
 חוזי Forward
 חוזי אופציה שנסחרים בבורסה
 אופציות שנכתבו
 אופציות שנקנו
 חוזי אופציה אחרים
 אופציות שנכתבו
 אופציות שנקנו
 Swaps
 סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

80	80	-	-	-	-
<u>2,927</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2,927</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
 חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
 (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
 סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

ביום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)

סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל - מדד	אחר

במיליוני ש"ח

2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

					א. נגזרים מגדרים (1)
					שווי הוגן ברוטו חיובי
					שווי הוגן ברוטו שלילי
					ב. נגזרים ALM (1),(2)
					שווי הוגן ברוטו חיובי
					שווי הוגן ברוטו שלילי
					ג. נגזרים אחרים (1)
					שווי הוגן ברוטו חיובי
					שווי הוגן ברוטו שלילי
					ד. סך הכל
					שווי הוגן ברוטו חיובי
					סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
					יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
					מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים
					נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות
					נטו או הסדרים דומים
					שווי הוגן ברוטו שלילי (3)
					סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
					יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
					מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים
					נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות
					נטו או הסדרים דומים

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה: שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 5 מיליון ש"ח.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ביום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				אחר	שקל - מדד

במיליוני ש"ח

303	-	-	-	303	-
<u>303</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>303</u>	<u>-</u>

א. נגזרים מגדרים (1)

Swaps

סה"כ

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

303	-	-	-	303	-
<u>303</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>303</u>	<u>-</u>

ב. נגזרים ALM (1),(2)

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

Swaps

סה"כ

8,924	1	-	8,322	-	601
2	-	-	2	-	-
268	-	-	268	-	-
2,771	-	33	2,738	-	-
2,143	-	33	2,110	-	-
7,023	-	-	-	7,023	-
<u>21,131</u>	<u>1</u>	<u>66</u>	<u>13,440</u>	<u>7,023</u>	<u>601</u>

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

2,430	-	-	-	2,430	-
<u>2,430</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2,430</u>	<u>-</u>

ג. נגזרים אחרים (1)

חוזי Futures

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

Swaps

סה"כ

581	-	581	-	-	-
2,508	-	-	2,508	-	-
6,329	-	5,801	528	-	-
6,278	-	5,750	528	-	-
783	-	-	534	249	-
909	-	165	495	249	-
-	-	-	-	-	-
<u>17,388</u>	<u>-</u>	<u>12,297</u>	<u>4,593</u>	<u>498</u>	<u>-</u>

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

-	-	-	-	-	-
<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב

חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

78	78	-	-	-	-
<u>1,613</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1,613</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
 סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל - מדד	אחר

2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

					א. נגזרים מגדרים (1)
3	-	-	-	3	שווי הוגן ברוטו חיובי
8	-	-	-	8	שווי הוגן ברוטו שלילי
					ב. נגזרים ALM (1),(2)
142	-	5	76	57	שווי הוגן ברוטו חיובי
177	* -	5	68	96	שווי הוגן ברוטו שלילי
					ג. נגזרים אחרים (1)
110	-	79	30	1	שווי הוגן ברוטו חיובי
113	-	82	30	1	שווי הוגן ברוטו שלילי
					ד. סך הכל
255	-	84	106	61	שווי הוגן ברוטו חיובי
-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
255	-	84	106	61	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
					מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים
20	-	-	20	* -	
298	* -	87	98	105	שווי הוגן ברוטו שלילי (3)
-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן
298	* -	87	98	105	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
					מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים
29	-	8	20	1	* -

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה: שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 5 מיליון ש"ח.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)
סכומים מדווחים

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

ביום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות		בנקים	בורסות
		מרכזיים	ובנקים		
363	113	-	4	201	45
(170)	(5)	-	-	(165)	-
193	108	-	4	36	45
268	88	-	12	168	-
(92)	(3)	-	-	(89)	-
176	85	-	12	79	-
369	193	-	16	115	45
486	80	-	16	346	44
(170)	(5)	-	-	(165)	-
316	75	-	16	181	44
ביום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)					
429	194	-	7	189	39
(174)	(6)	-	-	(168)	-
255	188	-	7	21	39
317	130	-	40	147	-
(79)	(4)	-	-	(75)	-
238	126	-	40	72	-
493	314	-	47	93	39
533	107	-	12	363	51
(174)	(6)	-	-	(168)	-
359	101	-	12	195	51

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים

סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן:

הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים

סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾

סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן:

מכשירים פיננסיים
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים

סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן:

הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים

סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים

סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾

סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן:

מכשירים פיננסיים
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(1) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של לווה.

(2) מזה: יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 486 מיליון ש"ח (ליום 31.03.2015 - 528 מיליון ש"ח).

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד (המשך)

ביום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)

סך הכל	אחרים	ממשלות		בורסות	במיליוני ש"ח	
		ובנקים	דילרים / ברוקרים			
255	74	-	1	146	34	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(120)	(4)	-	-	(116)	-	סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן:
135	70	-	1	30	34	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
263	93	-	15	155	-	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(76)	(5)	-	-	(71)	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (1)
187	88	-	15	84	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
322	158	-	16	114	34	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
						סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
298	71	-	11	177	39	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים (2)
(120)	(4)	-	-	(116)	-	סכומי ברוטו שלא קוזזו במאזן:
178	67	-	11	61	39	מכשירים פיננסיים
						סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(1) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של לווה.

(2) מזה: יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 293 מיליון ש"ח.

באור 11 - פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
 סכומים מדווחים

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף התקופה על בסיס מאוחד

ביום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה		עד 3 חודשים	במיליוני ש"ח
		ועד 5 שנים	ועד 3 חודשים		
701	-	200	401	100	חוזי ריבית
10,360	2,485	4,105	3,534	236	שקל - מדד
25,436	6	424	8,602	16,404	אחר
11,709	1	175	107	11,426	חוזי מטבע חוץ
75	-	-	75	-	חוזים בגין מניות
48,281	2,492	4,904	12,719	28,166	חוזי סחורות ואחרים
					סה"כ
ביום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)					
409	-	151	198	60	חוזי ריבית
8,725	1,258	4,382	1,323	1,762	שקל - מדד
23,262	6	40	4,549	18,667	אחר
16,300	5	211	440	15,644	חוזי מטבע חוץ
83	-	80	-	3	חוזים בגין מניות
48,779	1,269	4,864	6,510	36,136	חוזי סחורות ואחרים
					סה"כ
ביום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
601	-	51	350	200	חוזי ריבית
7,824	1,814	4,553	1,172	285	שקל - מדד
19,646	7	104	4,520	15,015	אחר
12,363	1	208	21	12,133	חוזי מטבע חוץ
79	-	-	78	1	חוזים בגין מניות
40,513	1,822	4,916	6,141	27,634	חוזי סחורות ואחרים
					סה"כ

באור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים

פעילות הבנק מתמקדת במגזרי פעילות כמפורט להלן:

- משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
- בנקאות פרטית – אנשים פרטיים המנהלים תיק נכסים פיננסיים (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) מעל 3 מיליון ש"ח.
- עסקים זעירים וקטנים – עסקים בעלי מחזורי פעילות עד 50 מיליון ש"ח.
- עסקים בינוניים – עסקים בעלי מחזורי פעילות מעל 50 מיליון ש"ח ומתחת ל-250 מיליון ש"ח.
- עסקים גדולים – עסקים בעלי מחזורי פעילות מעל 250 מיליון ש"ח.
- גופים מוסדיים – קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח, חברי בורסה, מנהלי כספי לקוחות.
- ניהול פיננסי – כולל את פעילות המסחר (נוסטרו), ניהול נכסים, התחייבויות והשקעות ריאליות.
- מגזר אחר - לרבות פעילויות שהופסקו ופעילויות שלא ניתן לשייכן למגזרים האחרים.

להלן הכללים העיקריים שישומו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים:

הכנסות ריבית, נטו - במגזרים בהם הפעילות מתמקדת בלקוחות נכלל בסעיף זה מרווח פיננסי על ההלוואות/פקדונות של הלקוחות. המרווח מחושב מעל מחיר מעבר הנקבע לכל סוג הלוואה ופקדון בהתייחס למשך חיים ממוצע, לאפיק ההצמדה הרלוונטי ותוך התחשבות ביעדים האסטרטגיים של הבנק. כן כלולה בסעיף זה ריבית חסרת סיכון על ההון המחושבת על בסיס נכסי הסיכון המשויכים לכל מגזר. במגזר ניהול פיננסי נכללות בסעיף זה הכנסות מריבית על אגרות חוב וכן הוצאות הנובעות מהצורך לשמור על רמת נזילות עסקית ורמת פיזור נאותה של מפקידים אשר באות לידי ביטוי, בין היתר, בפער במחירי המעבר בין אשראים ופקדונות.

הכנסות שאינן מריבית - מיוחסות למגזר אליו משתייך הלקוח. במגזר ניהול פיננסי נכללות בסעיף זה: הכנסות (הוצאות) בגין שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים (כנדרש על פי כללי חשבונאות), הכנסות מפעולות הבנק בנגזרים עבור עצמו, הכנסות ממימוש והתאמה של אגרות חוב, והכנסות ממימוש והתאמה של מניות.

הפרשה להפסדי אשראי - נזקפת למגזר אליו משתייך הלקוח אשר כנגד חבותו נרשמה ההפרשה.

הוצאות תפעוליות ואחרות - הוצאות ישירות שניתן לזהותן למגזר ספציפי, מיוחסות לאותו מגזר. יתר ההוצאות מיוחסות למגזרים השונים על סמך מתודולוגיית הקצאה המבוססת על פרמטרים שונים.

מיסים על ההכנסה - ההפרשה למס על התוצאות העסקיות של כל מגזר פעילות חושבה על פי שיעור המס האפקטיבי, למעט במקרים מסוימים בהם ניתן לבצע ייחוס ספציפי.

באור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)								
פעילות ישראל								
מסקי בית (4)	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	מגזר ניהולי פיננסי	מגזר אחר	סך פעילות ישראל
במיליוני ש"ח								
50	* -	28	18	32	3	20	-	151
10	4	3	* -	1	* -	4	-	22
40	(4)	25	18	31	3	16	-	129
13	9	2	* -	(1)	3	(26)	-	-
53	5	27	18	30	6	(10)	-	129
21	4	23	7	12	1	30	* -	98
-	-	1	-	1	1	(3)	-	-
21	4	24	7	13	2	27	* -	98
74	9	51	25	43	8	17	* -	227
5	-	(4)	(6)	(1)	2	-	-	(4)
96	4	29	19	45	4	22	-	219
1	-	1	-	-	-	(2)	* -	-
97	4	30	19	45	4	20	* -	219
(28)	5	25	12	(1)	2	(3)	* -	12
(20)	4	17	9	(1)	1	(2)	* -	8
(8)	1	8	3	-	1	(1)	* -	4
10,107	16	3,396	2,494	5,969	822	17,242	1,110	41,156
10,107	16	3,345	2,494	5,969	822	-	-	22,753
10,907	20	3,535	2,313	6,002	212	-	-	22,989
12	-	91	16	49	-	-	-	168
39	-	1	-	-	-	-	-	40
12,974	4,063	3,678	2,279	6,714	4,522	825	2,395	37,450
12,172	4,053	3,116	1,847	5,675	4,460	-	-	31,323
11,934	3,863	3,453	4,889	5,882	2,742	-	-	32,763
6,737	91	4,168	3,588	7,862	385	2,083	981	25,895
6,805	91	4,096	3,473	7,587	329	2,193	990	25,564
6,232	3,678	2,520	1,283	9,272	32,082	-	-	55,067
50	-	21	17	29	1	-	-	118
4	2	1	1	1	1	-	-	10
(1)	3	5	-	-	4	(10)	-	1
53	5	27	18	30	6	(10)	-	129

הכנסות ריבית מחיצוניים
הוצאות ריבית מחיצוניים
הכנסות ריבית, נטו:
- מחיצוניים
- בינמיגזרי
סך הכנסות ריבית, נטו
הכנסות שאינן מריבית:
- מחיצוניים
- בינמיגזרי
סך ההכנסות שאינן מריבית
סך הכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:
- מחיצוניים
- בינמיגזרי
סך הוצאות תפעוליות ואחרות
רווח (הפסד) לפני מיסים
הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרה ממוצעת של נכסים (1)
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור (1)
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
יתרת חובות פגומים
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
יתרה ממוצעת של התחייבויות (1)
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור (1)
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (2),(1)
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח (2)
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול (3),(1)
פיצול הכנסות ריבית, נטו:
- מרווח מפעילות מתן אשראי
- מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
- אחר
סך הכל הכנסות ריבית, נטו

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.
(1) יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופיקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.
(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
(4) ההלוואות לדיור לרבות קבוצות רכישה נכללו תחת מגזר משקי בית.

באור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)								
פעילות ישראל								
מסקי בית ⁽⁴⁾	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	מגזר ניהולי פיננסי	מגזר אחר	סך פעילות ישראל
במיליוני ש"ח								
29	-	22	16	32	3	12	-	114
(6)	(2)	(1)	(1)	*	(1)	5	-	(6)
35	2	23	17	32	4	7	-	120
19	2	*	*	*	2	(23)	-	-
54	4	23	17	32	6	(16)	-	120
24	4	24	8	14	4	34	-	112
-	-	2	-	1	-	(3)	-	-
24	4	26	8	15	4	31	-	112
78	8	49	25	47	10	15	-	232
3	-	17	(22)	(10)	18	-	-	6
70	3	27	18	44	4	13	-	179
1	-	1	-	-	-	(2)	-	-
71	3	28	18	44	4	11	-	179
4	5	4	29	13	(12)	4	-	47
1	2	2	11	5	(5)	2	-	18
3	3	2	18	8	(7)	2	-	29
9,575	36	2,737	2,362	6,492	1,238	15,753	1,734	39,927
9,570	32	2,708	2,349	6,231	1,214	-	-	22,104
9,902	46	3,551	2,464	6,658	561	-	-	23,182
10	-	126	10	103	-	-	-	249
39	-	4	-	-	-	-	-	43
12,943	3,443	3,770	2,005	6,015	4,999	581	2,840	36,596
12,122	3,425	3,188	1,549	4,666	4,915	-	-	29,865
12,723	3,443	2,455	4,452	4,617	3,156	-	-	30,846
6,318	103	4,215	3,386	7,965	464	2,066	1,152	25,669
6,324	102	4,220	3,391	7,977	464	2,065	1,153	25,696
7,524	3,791	2,195	994	8,073	44,410	-	-	66,987
42	-	18	17	33	2	-	-	112
6	2	1	-	1	1	-	-	11
6	2	4	-	(2)	3	(16)	-	(3)
54	4	23	17	32	6	(16)	-	120

הכנסות ריבית מחיצוניים
הוצאות ריבית מחיצוניים
הכנסות ריבית, נטו:
- מחיצוניים
- בינמיגזרי
סך הכנסות ריבית, נטו

הכנסות שאינן מריבית:
- מחיצוניים
- בינמיגזרי
סך ההכנסות שאינן מריבית

סך הכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:
- מחיצוניים
- בינמיגזרי

סך הוצאות תפעוליות ואחרות

רווח (הפסד) לפני מיסים
הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי (הפסד)

יתרה ממוצעת של נכסים⁽¹⁾
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור⁽¹⁾
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
יתרת חובות פגומים
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
יתרה ממוצעת של התחייבויות⁽¹⁾
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור⁽¹⁾
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון^{(2),(1)}
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח⁽²⁾
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול^{(3),(1)}

פיצול הכנסות ריבית, נטו:
- מרווח מפעילות מתן אשראי
- מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
- אחר

סך הכל הכנסות ריבית, נטו

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

- (1) יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופיקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.
- (2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
- (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
- (4) ההלוואות לדיור לרבות קבוצות רכישה נכללו תחת מגזר משקי בית.

באור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד (המשך)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)								
פעילות ישראל								
מסקי בית ⁽⁴⁾	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	מגזר ניהולי פיננסי	מגזר אחר	סך פעילות ישראל
במיליוני ש"ח								
259	1	96	75	169	14	121	-	735
51	17	9	-*	7	4	76	-	164
208	(16)	87	75	162	10	45	-	571
-*	33	2	(7)	(23)	13	(18)	-	-
208	17	89	68	139	23	27	-	571
הכנסות ריבית מחיצוניים								
הוצאות ריבית מחיצוניים								
הכנסות ריבית, נטו:								
- מחיצוניים								
- בינמיגזרי								
סך הכנסות ריבית, נטו								
הכנסות שאינן מריבית:								
- מחיצוניים								
- בינמיגזרי								
סך ההכנסות שאינן מריבית								
90	15	90	32	48	12	94	2	383
-	-	6	-	4	2	(12)	-	-
90	15	96	32	52	14	82	2	383
סך הכנסות								
(4)	-	4	(15)	(90)	(2)	-	-	(107)
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי								
הוצאות תפעוליות ואחרות:								
- מחיצוניים								
- בינמיגזרי								
סך הוצאות תפעוליות ואחרות								
338	10	114	78	197	18	81	-*	836
3	1	3	1	1	1	(10)	-	-
341	11	117	79	198	19	71	-*	836
רווח (הפסד) לפני מיסים								
הפרשה למיסים על הרווח								
רווח נקי (הפסד)								
(39)	21	64	36	83	20	38	2	225
(14)	7	23	13	30	7	14	1	81
(25)	14	41	23	53	13	24	1	144
9,895	23	3,138	2,204	5,961	2,099	16,029	1,311	40,660
9,893	21	3,113	2,202	5,885	2,072	-	-	23,186
10,451	21	3,143	2,190	5,156	1,354	-	-	22,315
9	-	95	19	49	-	-	-	172
33	-	1	-	-	-	-	-	34
יתרת חובות פגומים								
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום								
12,421	3,647	4,015	3,031	6,634	4,720	786	2,485	37,739
11,589	3,634	3,475	2,594	5,553	4,629	-	-	31,474
11,959	4,117	3,337	1,995	6,229	4,829	-	-	32,466
6,253	106	4,007	3,378	7,706	476	2,174	1,070	25,170
6,639	104	4,005	3,278	7,220	431	2,220	996	24,893
7,171	3,613	2,092	947	7,797	42,324	-	-	63,944
יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾								
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾								
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח								
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(2),(1)}								
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾								
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(3),(1)}								
פיצול הכנסות ריבית, נטו:								
- מרווח מפעילות מתן אשראי								
- מרווח מפעילות קבלת פיקדונות								
- אחר								
סך הכל הכנסות ריבית, נטו								

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

(1) יתרה ממוצעת תחושב על בסיס יתרות לסוף רבעון למעט יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ופיקדונות הציבור המחושבת על בסיס ממוצע יומי.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(4) ההלוואות לדיור לרבות קבוצות רכישה נכללו תחת מגזר משקי בית.

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

א. חובות ⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים- הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2016					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי
		סך הכל	פרטי אחר	לדיור	
222	-	222	25	33	164
(4)	-	(4)	4	* -	(8)
(9)	-	(9)	(7)	* -	(2)
11	-	11	4	* -	7
2	-	2	(3)	* -	5
220	-	220	26	33	161
27	-	27	3	-	24

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2015 (מבוקר)

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות נטו

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.03.2016 (בלתי מבוקר)

מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי
		סך הכל	פרטי אחר	לדיור	
284	-	284	20	36	228
6	-	6	4	(1)	3
(10)	-	(10)	(7)	(1)	(2)
14	-	14	4	-	10
4	-	4	(3)	(1)	8
294	-	294	21	34	239
38	-	38	1	-	37

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2014 (מבוקר)

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות נטו

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.03.2015 (בלתי מבוקר)

מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

* סכומים נמוכים מ - 500 אלפי ש"ח.

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2016

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדוחים

ההרכב במאות:

א. חובות ⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים- הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות, ועל החובות בגינם היא חושבה:

ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)						ליום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)						ליום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	אשראי לציבור	אשראי פרטי אחר	לדיון	מסחרי	בנקים וממשלות	סך הכל	אשראי לציבור	אשראי פרטי אחר	לדיון	מסחרי	בנקים וממשלות	סך הכל	אשראי לציבור	אשראי פרטי אחר	לדיון	מסחרי
12,416	753	11,663	145	6	11,512	14,251	1,490	12,761	127	-	12,634	12,968	1,122	11,846	107	3	11,736	
10,842	-	10,842	2,608	7,292	942	10,677	-	10,677	2,226	7,060	1,391	11,336	-	11,336	2,837	7,556	943	
7,661	-	7,661	-	7,288	373	7,549	-	7,549	-	7,058	491	7,923	-	7,923	-	7,549	374	
<u>23,258</u>	<u>753</u>	<u>22,505</u>	<u>2,753</u>	<u>7,298</u>	<u>12,454</u>	<u>24,928</u>	<u>1,490</u>	<u>23,438</u>	<u>2,353</u>	<u>7,060</u>	<u>14,025</u>	<u>24,304</u>	<u>1,122</u>	<u>23,182</u>	<u>2,944</u>	<u>7,559</u>	<u>12,679</u>	
127	-	127	1	*	126	190	-	190	1	-	189	131	-	131	1	*	130	
63	-	63	21	33	9	66	-	66	19	34	13	62	-	62	22	33	7	
35	-	** 35	-	33	2	36	-	** 36	-	34	2	35	-	** 35	-	32	3	
<u>190</u>	<u>-</u>	<u>190</u>	<u>22</u>	<u>33</u>	<u>135</u>	<u>256</u>	<u>-</u>	<u>256</u>	<u>20</u>	<u>34</u>	<u>202</u>	<u>193</u>	<u>-</u>	<u>193</u>	<u>23</u>	<u>33</u>	<u>137</u>	

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

** כולל יתרת הפרשה מעבר למחוייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 28 מיליון ש"ח (ליום 31.3.15 - 26 מיליון ש"ח, ליום 31.12.15 - 27 מיליון ש"ח).

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים. למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.

יתרת חוב רשומה של חובות:

שברדקו על בסיס פרסני

שברדקו על בסיס קבוצתי

מזה: שההפרשה בגינם חושבה

לפי עומק הפיגור

סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

באורים לדחות הכספים המאוחרים ליום 31 במרס 2016

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדוחים

ההרכב במאות:

ב. חובות (1)

1. אכמת אשראי ופגורבוס:

	ליום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)				ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)			
	חובות לא פגומים - מידע נוסף בפגור של 90 ימים או יותר (4)	חובות לא פגומים - מידע נוסף בפגור של 90 ימים (5)	חובות לא פגומים - מידע נוסף בפגור של 90 ימים או יותר (4)	חובות לא פגומים - מידע נוסף בפגור של 90 ימים (5)	חובות לא פגומים - מידע נוסף בפגור של 90 ימים או יותר (4)	חובות לא פגומים - מידע נוסף בפגור של 90 ימים (5)	חובות לא פגומים - מידע נוסף בפגור של 90 ימים או יותר (4)	חובות לא פגומים - מידע נוסף בפגור של 90 ימים (5)
פעילות ליוזם בישראל ציבור								
ביני ובין - ביני								
ביני ובין - פעילות כר"ן								
שירותים פיננסים								
מסחר אחר								
סך הכל מסחרי								
אנשים פרטיים - הלוואות לזיון								
אנשים פרטיים - אחר								
סך הכל ציבורי - פעילות בישראל								
בנקים בישראל								
סך הכל פעילות בישראל								
פעילות ליוזם בחו"ל								
סך הכל ציבורי - פעילות בחו"ל								
בנקים בחו"ל								
סך הכל פעילות בחו"ל								
סך הכל האגבור								
סך הכל בנקים								
סך הכל								

* סכומים נמוכים מ- 500 אלף ש"ח.
** סווא מחדש.

- (1) אשראי לציבור, אשראי, לממשלות ופקודות בבנקים, (למעט פקודות בבנק ישראל) וחובות אחרים, לזעט אג"ח ויזירות ערך שמשאל.
- (2) סיכון אשראי נמש, חוות או בהשגחה מחוחרת, לדבות בגן הלוואות לדיון שבדין קיימת הפרשה לפי עומק פיגור, הלוואות לדיון שבדין או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית, לעידע על חובות פגומים מסוימים שאותו מחדש ראה באור 2.3.2.13 ליתן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית, חובות בפגור של 30 ימים בסכום זניה. (נכון ל-31.03.15 ו-15.12.12 - בסכום זניה) סווג כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל תחת הלוואות לדיון בסך 10 מיליון ש"ח (31.03.15) - 11 מיליון ש"ח (15.12.12 - 8 מיליון ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור בהן חתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שני כולל הסילוק בגן יחידת הלוואה שטום הגיע מועד פירעונה.

תעריב:
מבד הפיגור מטופל באופן שישוף ומחזור את האידיקציות המרכזיות לאיכות האשראי.

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
 סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ב. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):
 2.2 יתרה ממוצעת והכנסות ריבית:

לשלושה חודשים שהסתיימו
 ביום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)

מזה:	הכנסות	יתרה ממוצעת
נרשמו על	ריבית	של חובות
בסיס מזומן	שנרשמו (3)	פגומים (2)
במיליוני ש"ח		
* -	* -	19
-	-	26
* -	* -	53
* -	* -	66
* -	* -	164
-	-	-
-	-	8
* -	* - (4)	172

פעילות לווים בישראל ציבור- מסחרי
 בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
 אנשים פרטיים - אחר
 סך הכל

לשלושה חודשים שהסתיימו
 ביום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)

מזה:	הכנסות	יתרה ממוצעת
נרשמו על	ריבית	של חובות
בסיס מזומן	שנרשמו (3)	פגומים (2)
במיליוני ש"ח		
* -	* -	37
-	-	27
* -	* -	105
* -	* -	64
* -	* -	233
-	-	-
-	-	8
* -	* - (4)	241

פעילות לווים בישראל ציבור- מסחרי
 בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
 אנשים פרטיים - אחר
 סך הכל

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
- (2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
- (3) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בגין התקופה בו החוב סווג כפגום.
- (4) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 5 מיליון ש"ח (ליום ה- 31.03.15 - 6 מיליון ש"ח)
- (5) בבנק אין חובות בעייתיים ביתרות האשראי לממשלה ופקדונות בבנקים.

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

הרכב במאוחד:

ב. חובות ⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

2.4 חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו בתקופת הדיווח					
לשלושה חודשים שהסתיימו			לשלושה חודשים שהסתיימו		
ביום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)			ביום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)		
מספר	יתרת חוב	יתרת חוב	מספר	יתרת חוב	יתרת חוב
חוזים	רשומה לפני	רשומה לאחר	חוזים	רשומה לפני	רשומה לאחר
	ארגון מחדש	ארגון מחדש		ארגון מחדש	ארגון מחדש
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	
1	4	4	* -	* -	* -
1	-	-	* -	* -	* -
1	-	-	* -	* -	* -
7	1	1	5	5	5
10	5	5	5	5	5
-	-	-	-	-	-
48	1	1	2	2	2
58	6	6	7	7	7

פעילות לווים בישראל ציבור- מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
 אנשים פרטיים - אחר
 סך הכל

ארגונים מחדש שכשלו ⁽³⁾			
לשלושה חודשים שהסתיימו		לשלושה חודשים שהסתיימו	
ביום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)		ביום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)	
מספר	יתרת חוב	מספר	יתרת חוב
חוזים	רשומה	חוזים	רשומה
	במיליוני ש"ח		
1	* -	2	* -
-	-	-	-
-	1	2	-
2	* -	7	* -
3	* -	11	* -
-	-	-	-
21	* -	17	* -
24	* -	28	* -

פעילות לווים בישראל ציבור- מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילות נדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
 אנשים פרטיים - אחר
 סך הכל

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו.
- (2) בבנק אין חובות בעייתיים ביתרות האשראי לממשלה ופקדונות בבנקים.
- (3) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הפכו לחובות בפיגור.

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ב. חובות ⁽¹⁾ המשך

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור ⁽³⁾

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV) ⁽²⁾, סוג החזר וסוג הריבית:

ליום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)					
סיכון אשראי	יתרת הלוואות לדיור			סך הכל במיליוני ש"ח	
	חוך מאזני	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון		
סך הכל	567	3,552	222	6,226	עד 60%
	93	939	17	1,333	מעל 60%
	-	-	-	-	שיעבוד ראשון: שיעור מימון:
	660	4,491	239	7,559	שיעבוד שני או ללא שיעבוד
					סך הכל

ליום 31 במרס 2015 (לא מבוקר) *					
סיכון אשראי	יתרת הלוואות לדיור			סך הכל במיליוני ש"ח	
	חוך מאזני	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון		
סך הכל	405	3,441	190	5,509	עד 60%
	74	1,115	24	1,551	מעל 60%
	-	-	-	-	שיעבוד ראשון: שיעור מימון:
	479	4,556	214	7,060	שיעבוד שני או ללא שיעבוד
					סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר) *					
סיכון אשראי	יתרת הלוואות לדיור			סך הכל במיליוני ש"ח	
	חוך מאזני	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון		
סך הכל	370	3,491	199	5,927	עד 60%
	72	972	17	1,371	מעל 60%
	-	-	-	-	שיעבוד ראשון: שיעור מימון:
	442	4,463	216	7,298	שיעבוד שני או ללא שיעבוד
					סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פקדונות בבנק ישראל).

(2) היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. שיעור המימון (LTV) כהגדרתו בהוראות הדיווח לפיקוח 876.

יחס ה - LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת.

(3) לא כולל קבוצות רכישה.

* סוג מחדש.

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ג. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

ליום 31 בדצמבר 2015		ליום 31 במרס 2015		ליום 31 במרס 2016	
(מבוקר)		(לא מבוקר)		(לא מבוקר)	
במיליוני ש"ח					
יתרת		יתרת		יתרת	
ההפרשה		ההפרשה		ההפרשה	
יתרות	להפסדי	יתרות	להפסדי	יתרות	להפסדי
החוזים (1)	אשראי (2)	החוזים (1)	אשראי (2)	החוזים (1)	אשראי (2)
* -	77	* -	59	* -	222
8	380	9	393	4	372
2	2,228	3	2,141	3	2,376
5	1,010	6	868	4	972
1	952	1	903	1	1,004
* -	843	1	810	* -	869
3	953	2	849	3	948
12	6,872	14	6,553	11	7,152
1	906	1	942	1	791

עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:

אשראי תעודות	
ערביות להבטחת אשראי	
ערביות לרוכשי דירות	
ערביות והתחייבויות אחרות	
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו	
מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות	
בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו	
מסגרות חח"ד ואשראי שלא נוצלו בקשר ליהלומנים	
התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן	
התחייבויות להוצאת ערביות	

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.

(2) בעיקר הפרשה קבוצתית.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

באורים לדוחות הנספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2016
באור 14 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי האמדה
 סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

סר הכל		פריטים שאינם נספיים ⁽²⁾		מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		לא אמוד במיליוני ש"ח	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	אמוד מוד	לא אמוד	מטבע חוץ	מטבע ישראלי	
4,725	8	33	37	443	9	4,195	9	4,195	
11,265	152	26	72	1,604	1,758	7,653	1,758	7,653	
843	-	-	-	-	-	843	-	843	
22,989	130	83	159	1,834	4,292	16,491	4,292	16,491	
*	-	-	-	-	-	*	-	*	
306	306	-	-	-	-	-	-	-	
363	84	34	58	80	-	107	-	107	
920	569	*	-	10	1	340	1	340	
4	4	-	-	-	-	-	-	-	
41,415	1,253	176	326	3,971	6,060	29,629	6,060	29,629	
32,763	139	464	1,334	5,871	1,954	23,001	1,954	23,001	
251	-	3	10	179	-	59	-	59	
1	-	-	-	-	-	1	-	1	
3,002	-	-	-	-	1,672	1,330	1,672	1,330	
486	87	22	52	123	1	201	1	201	
2,492	526	*	2	9	518	1,437	518	1,437	
38,995	752	489	1,398	6,182	4,145	26,029	4,145	26,029	
2,420	501	(313)	(1,072)	(2,211)	1,915	3,600	1,915	3,600	
		343	990	2,271	(595)	(3,009)	(595)	(3,009)	
		-	24	26	-	(50)	-	(50)	
		-	41	(60)	-	19	-	19	
		30	(17)	26	1,320	560	1,320	560	
		-	16	(2)	-	(14)	-	(14)	
		-	(60)	(265)	-	325	-	325	

השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדירים:
 מכשירים נגזרים (למעט אופציות) (3,009)
 אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס) (50)
 אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס) 19
 סך הכל כללי 560

אופציות בכסף נטו (ערך קרוב מהוון) (14)
 אופציות מחוץ לכסף נטו (ערך קרוב מהוון) 325

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.
 (1) כולל צמודי מטבע חוץ.
 (2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפר"ט לא נספ.
 (3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אש"א יוחסו לבסיסי האמדה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2016

באור 14 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי האמדה (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ליום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)

סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבעות חוץ ⁽¹⁾				מטבע ישראלי	לא אמוד	לא אמוד במיליוני ש"ח
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	דולר אוסטרלי			
5,762	3	52	53	298	42	5,314	-	
8,343	145	16	74	1,689	1,719	4,700	320	
320	-	-	-	-	-	320	-	
23,182	184	134	220	2,192	4,563	15,889	-	
315	315	-	-	-	-	-	-	
429	102	9	28	232	-	58	-	
1,453	1,081	* -	3	* -	* -	369	-	
3	3	-	-	-	-	-	-	
39,807	1,833	211	378	4,411	6,324	26,650	-	
30,846	192	477	1,268	5,638	3,057	20,214	44	
181	-	9	19	109	-	2	2	
2	-	-	-	-	-	1,807	68	
3,170	-	-	-	-	1,807	1,363	68	
528	100	9	52	299	-	1,362	-	
2,749	1,022	-	3	1	361	23,053	-	
37,476	1,314	495	1,342	6,047	5,225	23,053	-	
2,331	519	(284)	(964)	(1,636)	1,099	3,597	-	
		310	964	1,158	93	(2,525)	-	
		-	(37)	139	-	(164)	-	
		26	(12)	(20)	1,192	626	-	
		-	(24)	426	-	(402)	-	
		-	(398)	1,288	-	(890)	-	

הפריש

השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
 אופציות בכסף נטו (במוחזר נכס בסיס)
 אופציות מחוץ לכסף נטו (במוחזר נכס בסיס)
 סך הכל כללי

אופציות בכסף נטו (ערך קרוב מהווה)
 אופציות מחוץ לכסף נטו (ערך קרוב מהווה)

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

(1) כולל אמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי האמדה.

(4) הואג מחדש לאור יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של האגדה בנגזרים בגזא"ם לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים, בנוסף, נתוני רבעון ראשון 2015 הוגאו מחדש לאור יישום למפרע של החוזר המפקח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 2.1.

באור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לגבי מכשירים פיננסיים הנמדדים במאזן ו/או ברווח והפסד לפי שווי הוגן- ראה פירוט בבאור 15ב. לגבי המכשירים הפיננסיים האחרים לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים (למעט כתיב התחייבויות נדחים סחירים). לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המוצרפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה בספרים לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ג. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

מזומנים - היתרה המאזנית הינה השווי ההוגן.

פקדונות בבנקים - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך - ניירות ערך שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק. ניירות ערך שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק, למעט מניות לא סחירות אשר מוצגות לפי עלות (אשר הינה אומדן לשווי הוגן) ראה פירוט בבאור 15ב.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח. כל קבוצה פולחה לקטגוריות לפי בסיסי הצמדה ותקופות לפרעון. כמו כן, בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלו הונו בשיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

בנוסף, נעשתה חלוקה לקטגוריות נוספות שמשקפת את רמת הסיכון הגלומה באשראי שניתן לאוכלוסיות שונות, המשתקפת בשיעורי היוון שונים בהתאם למידת הסיכון. השווי ההוגן של חובות בעייתיים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות בעייתיים חושבו לאחר ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי. בנוסף לכך, בוצעה גם בדיקת רגישות של אומדן השווי ההוגן של החובות הבעייתיים לשיעורי ריבית הניכיון. הבדיקה העלתה שתוספת של 1% לריבית הניכיון מפחיתה סך של כ- 1 מיליון ש"ח מאומדן השווי ההוגן של החובות הבעייתיים ליום 31 במרס 2016.

באור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים (המשך)

פקדונות הציבור, פקדונות מבנקים, פקדונות מהממשלה - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק מגייס פקדונות דומים במועד הדיווח.

כתבי התחייבות נדחים שאינם סחירים - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק יכול לגייס כתבי התחייבות דומים ביום הדיווח.

כתבי התחייבות נדחים סחירים - לפי שווי השוק בבורסה.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי, התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - היתרה המאזנית מהווה קירוב לשווי ההוגן, שכן תנאי העסקות שבמאזן אינן שונים מהותית מתנאי עסקות דומות ביום הדיווח.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק העיקרי. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב).

ראה גם פרוט בבאור 11.

באורים לידוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2016

באור 15 א - פריטים הנמדדים במאזן בשווי הוגן

סכומים מדווחים

יתרות על בסיס מאוחד

ליום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)				ליום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)				ליום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)			
מד"דיות שווי הוגן המשתמשות ב- מחירים מאוטטים											
נמוכים נאפים	נמוכים נאפים										
(רמה 3)	(רמה 2)	(רמה 1)	(רמה 3)	(רמה 2)	(רמה 1)	(רמה 3)	(רמה 2)	(רמה 1)	(רמה 3)	(רמה 2)	(רמה 1)
מאזנית	מאזנית										
בתוך פעיל אחרים	בתוך פעיל אחרים										
939	-	939	3	-	3	11	948	-	11	948	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5,197	22	429	3,637	-	353	6,552	537	33	797	5,722	-
1,021	-	1,021	1,065	-	1,065	537	683	-	537	683	-
722	-	-	795	-	-	111	76	-	35	80	-
117	79	38	117	81	36	80	76	35	80	366	14
83	-	83	97	-	97	777	26	-	366	53	60
786	-	339	816	5	441	41	67	-	14	53	60
35	-	15	61	-	20	51	60	-	-	60	-
57	-	-	51	-	-	51	60	-	-	60	-
2,160	-	-	1,497	-	1,497	2,232	29	-	2,232	29	-
59	-	-	62	-	62	39	5	-	34	6	-
34	*	-	46	-	46	25	5	-	25	1	-
7	-	-	5	-	5	25	1	-	25	1	-
27	-	*	29	-	29	25	1	-	25	1	-
4	4	-	5	2	3	6	5	1	6	5	1
61	*	61	62	1	61	90	*	90	90	*	90
106	24	76	260	135	113	183	54	114	15	84	15
84	5	-	102	5	-	84	-	-	84	-	-
-	-	-	*	-	*	-	-	-	-	-	-
222	-	-	1,013	-	1,013	524	-	-	524	-	-
11,721	217	2,062	11,073	229	2,189	13,044	194	2,039	10,811	194	2,039
11,721	217	2,062	11,073	229	2,189	13,044	194	2,039	10,811	194	2,039

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

בנסים

פקדונות בבנקים

אשראי לצבור (1)

ניירות ערך זמינים למכירה:

אג"ח של ממשלת ישראל

אג"ח של ממשלות זרות

אג"ח של מוסדות פיננסיים בישראל

אג"ח של מוסדות פיננסיים זרים

אג"ח מגובי נכסים (ABS)

אג"ח של אחרים בישראל

אג"ח של אחרים זרים

מניות (2)

ניירות ערך לנסח:

אג"ח של ממשלת ישראל

אג"ח של מוסדות פיננסיים בישראל

אג"ח של אחרים בישראל

אג"ח של אחרים זרים

מניות

נסים בגין מכשירים נגזרים:

חוזי שקל - מדד

חוזי ריבית אחרים

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניות

חוזי סחורות ואחרים

נסים בגין פעילות בשוק המע"ף

סך הכל נכסים

1. השאלת ניירות ערך סחירים.
2. מניות וניירות ערך שלא מתקיימים לגביהם שווי הוגן זמין ואשר מוגמים לפי עליות הריבית בסך 67 מיליון ש"ח (31.03.15) - 65 מיליון ש"ח (31.12.15) - 66 מיליון ש"ח (ת"ח).
* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2016
באור 15 א - פריטים הנמדדים במאזן בשווי הוגן (המשך)
 סכומים מדווחים

יתרות על בסיס מאוחד

ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)				ליום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)				ליום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב- (מבוקר)				מדידות שווי הוגן המשתמשות ב- (לא מבוקר)				מדידות שווי הוגן המשתמשות ב- (לא מבוקר)			
מחירים	נתונים לא נאפים	נתונים לא נאפים	מאזנים	מחירים	נתונים לא נאפים	נתונים לא נאפים	מאזנים	מחירים	נתונים לא נאפים	נתונים לא נאפים	מאזנים
(רמה 1)	אחרים	משמעותיים	בשוק פעיל	(רמה 1)	אחרים	משמעותיים	בשוק פעיל	(רמה 1)	אחרים	משמעותיים	בשוק פעיל
			(רמה 3)				(רמה 3)				(רמה 3)
במיליוני ש"ח											
907	-	-	907	1,261	-	-	1,261	929	-	-	929
8	3	5	-	6	1	5	-	6	-	-	-
105	-	105	-	125	-	125	-	157	-	157	-
98	-	92	6	297	9	277	11	236	-	221	15
87	8	-	79	105	8	-	97	87	3	-	84
-*	-	-*	-	-*	-	-*	-	-	-	-	-
222	-	-	222	1,013	-	-	1,013	524	-	-	524
793	-	-	793	522	-	-	522	742	-	-	742
2,220	11	202	2,007	3,329	18	407	2,904	2,681	9	378	2,294

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

התחייבויות

פקדונות הצבור (1)
 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
 חוזי שקל - מדד
 חוזי ריבית אחרים
 חוזי מטבע חוץ
 חוזים בגין מניות
 חוזי סחורות ואחרים
 התחייבויות בגין פעילות בשוק המע"ף (2)
 התחייבויות אחרות

סך הכל התחייבויות

1. השאלת ניירות ערך סחירים.
2. מכירת ניירות ערך בחסר.
- * סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

ב. פריטים הנמדדים במאזן בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה
 אשראי פגום שגבייתו מותנת בביטחון מסתכם בסך 99 מיליון ש"ח (15.03.31 - 128 מיליון ש"ח) ומדרג שווי הוגן הינו רמה 3.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2016

באור 5א1ג - שינויים בפרטיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

סכומים מדווחים

יתרות על בסיס מאוחד

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015 (ליא מבוקר)		רווחים (הפסדים) נטו, שמומשו		רווחים (הפסדים) נטו, שמומשו	
שיווי הוגן ליום 31	שיווי הוגן ליום 31 במרס 2015	העברות אל רמה 3 ⁽³⁾	העברות אל רמה 3 ⁽³⁾	ברוח כולל	ברוח רווח
שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרס 2015	שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרס 2015	העברות מרמה 3 ⁽³⁾	העברות אל רמה 3 ⁽³⁾	מכירות וסטילוקים	רכישות והפקות
2	81	-	-	-	-
(1)	5	(1)	*	-	(1)
*	*	(4)	*	-	*
*	2	-	-	(10)	-
1	1	-	-	(1)	-
43	135	-	-	(50)	12
1	5	-	-	-	-
-	-	-	*	-	-
46	229	(5)	*	(61)	12
					(1)
					49
					235

במיליוני ש"ח

נכסים

ניירות ערך זמינים למכירה⁽¹⁾

אג"ח של מוסדות פיננסיים זרים

אג"ח של אחרים בישראל

אג"ח של אחרים זרים

נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾

חוזי שקל - מדד

חוזי ריבית אחרים

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניית

חוזי סחורות ואחרים

סך הכל נכסים

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾

חוזי שקל - מדד

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניית

סך הכל התחייבויות

1	1	-	-	*	-
(2)	9	-	-	(8)	(2)
1	8	-	-	-	*
-	18	-	-	(8)	(1)
					25

(1) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו ברוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף "התאמות בגין האגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

(2) נכללו ברוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

(3) העברות מרמה 2 לרמה 3 מובעות מהערך נמוכים נאפים מהשק בתקופת המדידה לעומת קיומם של נמוכים נאפים מהשק בתקופה הקודמת. העברות מרמה 3 לרמה 2 נובעות ממעב הפוך.

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2016

באור 5 ד' - מידע נמנה על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

סכומים מודווחים

1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ממוצע משוקלל	ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)		ליום 31 במרס 2015 (לא מבוקר)		ליום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)		ממוצע משוקלל	ממוצע משוקלל	ממוצע משוקלל	ממוצע משוקלל	ממוצע משוקלל	ממוצע משוקלל	ממוצע משוקלל	ממוצע משוקלל	ממוצע משוקלל	ממוצע משוקלל	ממוצע משוקלל	ממוצע משוקלל	ממוצע משוקלל	ממוצע משוקלל	
	שווי הוגן	במיליוני ש"ח	שווי הוגן	במיליוני ש"ח	שווי הוגן	במיליוני ש"ח															שווי הוגן
1.4%	170-69.8	79	0.8%	180-55.3	81	1.7%	16.9-71.7	1.7%	16.9-71.7	76	4	שער היוון	היוון תזרים מזומנים	נכסים בגין זמינים למכירה:							
31.9		4	26.2		5	32.4		32.4		4	מחיר	היוון תזרים מזומנים	אג"ח של מוסדות פיננסיים זרים	אג"ח של אחרים בישראל							
0.4%		4	0.4%		2	0.2%		0.1%-0.4%		5	שער היוון	היוון תזרים מזומנים	נכסים בגין מכשירים נגזרים:								
11.7%		-	5.0%		1	11.7%		11.7%		-	צד נגדי (CVA)	היוון תזרים מזומנים / מודל תמחור אופציות	צד נגדי (CVA)	היוון תמחור אופציות / מודל תמחור אופציות							
2.8%		24	3.3%		135	2.8%		0.3%-11.7%		54	צד נגדי (CVA)	מודל תמחור אופציות	צד נגדי (CVA)	מודל תמחור אופציות							
		111			224					139											
(0.2%)		3	(0.2%)		1	(0.1%)		(0.4%)-(0.1%)		6	שער היוון	היוון תזרים מזומנים	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:								
31.2%		-	1.2%		9	28.2%		28.2%		-	שער היוון	היוון תזרים מזומנים	חוזי שקל - מודד								
		3	20.9%		3	28.2%		28.2%		3	סטיות תקן	מודל תמחור אופציות	חוזי מטבע חוץ								
		6			13					9			חוזים בגין מניות								

התחייבויות כוללת מספר מכשירים, מוצג בטוחות בין המכשיר עם התחייבות המינימלית לתכשיר עם התחייבות המקסימלית.

* כאשר השורה כוללת מספר מכשירים, מוצג הטוחות בין המכשיר עם התחייבות המינימלית לתכשיר עם התחייבות המקסימלית.

** בנוסף, נכנסים, קיימים אג"ח לא סחירות וחוזים בגין מניות בסך של 55 מיליון ש"ח (15, 03, 31 - 5 מיליון ש"ח, 15, 12, 31 - 31, 03, 15 - 5 מיליון ש"ח) ואין בידי הבנק את הממונים הלא נצפים המשמעותיים אשר שימשו לזממחור השווי הוגן. בצד התחייבויות ליום 31 במרס 2016 אין יתרות אשר הוערכו על ידי גורם ציטוט חיצוני (ליום 31, 3, 2015 - 5 מיליון ש"ח ל"א, בהתאמה).

*** סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

באור 15ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

סכומים מדווחים

2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 31 במרס 2015	ליום 31 במרס 2016	טכניקת הערכה	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)		
שווי הוגן	שווי הוגן	שווי הוגן		
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
101	128	99	שמאוויות כולל מקדמים למימוש מהיר והערכת שווי	אשראי פגום שגבייתו מותנת בבטחון

3. מידע איכותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

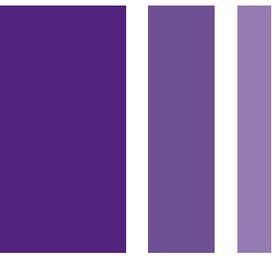
טכניקת ההערכה העיקרית המשמשת את הבנק למדידת שווי הוגן של נכסים והתחייבויות ברמה 3 הינה היזון תזרים מזומנים. תזרים המזומנים העתידי של המכשיר נלקח מתוך ההסכם עם הצד הנגדי, כאשר שיעור ההיזון מגלם את הסיכון הטמון במכשיר. שיעור ההיזון אשר משמש להיזון התזרים הינו שילוב של ריבית חסרת סיכון שהינו נתון נצפה מהשוק כגון: ריבית בנק ישראל, ליבור או ריבית מאג"ח מדינת ישראל בשילוב עם הערכת פרמיית הסיכון על פי הנחות הבנק. עלייה משמעותית בפרמיית הסיכון לעומת הנחות הבנק, עלולה לגרום לקיטון בשווי ההוגן של המכשיר ולהפחתה בהון הבנק. באג"ח של מוסדות פיננסים זרים שיעור ההיזון כולל הערכה להסתברות לכשל משוקלל של מדינת ישראל ושל הבנק המנפיק. הנתון הלא נצפה המשמעותי אשר שימש במדידת שווי הוגן של אג"ח של אחרים בישראל הינו מחיר המגלם את הסיכון הטמון במכשיר. בחוזי שקל - מדד שיעור ההיזון כולל מרכיב של צפיות אינפלציה עד שנה. הבנק מיישם את הבהרת בנק ישראל על פיה במקרים בהם לא נמצאו נתונים נצפים מהשוק לאיכות האשראי של הצד הנגדי, חשיפת הבנק לאותו צד נגדי תסווג לדרוג ברמה 3.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2016

באור 16 – אירועים בתקופת הדו"ח ולאחר תאריך המאזן

- א. ביום 3 במאי 2016 מסרה הסתדרות העובדים הכללית החדשה לבנק הודעה על סכסוך עבודה בין ועד עובדי אגוד מערכות בע"מ (להלן: "אגוד מערכות") לבין הנהלת חברת אגוד מערכות והודעה על הכרזת שביתה בהתאם לחוק יישוב סכסוכי עבודה, התשי"ז-1957 (הודעה על שביתה או השבתה). אגוד מערכות הינה חברת בת בבעלות מלאה של הבנק העוסקת במתן שירותי מחשוב לבנק ולחברות הבת שלו ומונה 56 עובדים שהסכסוך נוגע להם. הבנק הביע נכונות לדון בנושאים השנויים במחלוקת עם העובדים במסגרת מו"מ.
- ב. ביום 10 בפברואר 2016 השלימה חברת אגוד השקעות וייזום בע"מ רכישה של 10% מהונה המונפק והנפרע של חברת אפסילון חיתום והנפקות בע"מ (להלן: "אפסילון") וכן אופציה לרכישת 15% נוספים מהונה המונפק והנפרע של אפסילון בכפוף להתקיימות מספר תנאים מתלים. תמורת הרכישה הסתכמה בסכום לא מהותי.
- ג. ביום 4 בינואר 2016 אישרה מליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את הצעת החוק להפחתת שיעור מס החברות ב-1.5% מ-26.5% ל-25%, החל מיום 1 בינואר 2016. כתוצאה מהשינוי האמור, ובהתבסס על צו מס ערך מוסף מיום 12 באוקטובר 2015 אשר עדכן את שיעור מס הרווח ומס השכר המוטלים על מוסדות כספיים, שיעור המס הסטטוטורי אשר יחול על תאגיד בנקאי בשנת 2016 ירד משיעור של 37.58% לשיעור של 35.9%. כתוצאה מהשינוי האמור קטנו יתרת המסים הנדחים של הבנק כנגד גידול בהוצאות המסים בסך של כ-7 מיליון ש"ח.

ממשל תאגידי,
ביקורת ופרטים נוספים
על עסקי התאגיד הבנקאי
ואופן ניהולם

תוכן עניינים ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

140.....	ממשל תאגידי וביקורת.....
140.....	הדירקטוריון.....
140.....	חברי ההנהלה ונושאי משרה בכירה.....
140.....	גילוי בדבר המבקר הפנימי.....
140.....	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים.....
140.....	עסקאות עם בעלי שליטה.....
141.....	פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם.....
141.....	תרשים חברות מוחזקות עיקריות של הבנק.....
142.....	השליטה בבנק.....
142.....	השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו.....
142.....	רכוש קבוע ומתקנים.....
142.....	פעילות מול גורמים בחו"ל.....
143.....	הון אנושי.....
143.....	הסכמים מהותיים.....
143.....	רישיונות, היתרים ואישורים.....
143.....	עדכוני חקיקה.....
147.....	דירוג הבנק.....
148.....	מגזרי פעילות פיקוחיים.....

ממשל תאגידי ובקורת

הדירקטוריון

לא חל שינוי בהרכב הדירקטוריון ובוועדותיו לעומת המתואר בדוח הכספי השנתי של 2015 למעט כדלקמן:

- ד"ר זלמן סגל מונה כיו"ר הוועדה לעסקאות בנכסים קבועים.
- הגב' נירה דרור מונתה כחברה בוועדות הבאות: ועדת ביטוח, הוועדה לניהול סיכונים, הוועדה למעקב תקציבי, ועדת השקעות ריאליות והוועדה לעסקאות בנכסים קבועים.

במהלך הרבעון הראשון של השנה קיים הדירקטוריון 4 ישיבות במליאתו ו-20 ישיבות של ועדות הדירקטוריון השונות.

חברי ההנהלה ונושאי משרה בכירה

לא חל שינוי לעומת המתואר בדוח השנתי לשנת 2015.

גילוי בדבר המבקר הפנימי

פרטים בדבר המבקר הפנימי, דרך מינויו, כפיפותו הארגונית, תוכנית עבודת הביקורת, עריכת הביקורת, הגישה למידע והערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי נכללו בדוח השנתי לשנת 2015 ולא חל בהם שינוי. לעניין עמידת המבקר הפנימי בתנאים הקבועים בסעיף 3(א) לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב – 1992, הרי שהחל מחודש אפריל 2016, עומד המבקר הפנימי בכל התנאים הנדרשים בסעיף האמור.

מספר המשורות הממוצע לשלושת החודשים הראשונים של שנת 2016:

מבקר פנימי ראשי 1

עובדי הביקורת הפנימית בבנק 15

מיקור חוץ * 3

* שווה ערך לכ - 3 משורות

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

לא חל שינוי מהותי לעומת הליך המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015.

הדוחות הכספיים נשלחו לעיונם של חברי הדירקטוריון מספר ימים לפני ישיבת הדירקטוריון על מנת שיוכלו לבצע את הבקרה הנדרשת מטעמם.

עסקאות עם בעלי שליטה

א. לעניין הגדרת עסקה "חריגה" ועסקה "זניחה" ולעניין פירוט עסקאות שאינן חריגות- לא חל שינוי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015.

ב. לעניין עסקאות חריגות, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015.

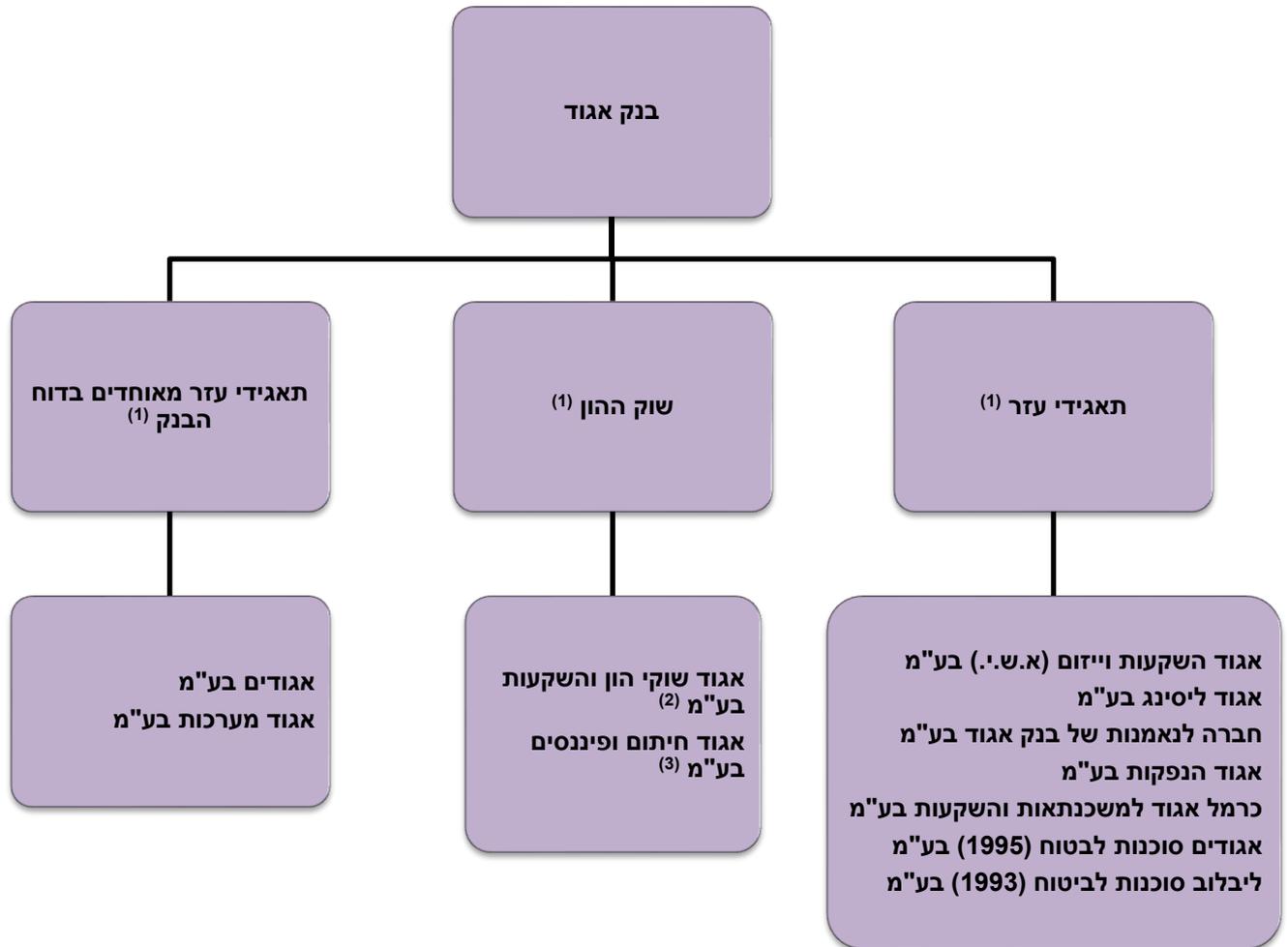
ג. לפרטים אודות אישור ועדת התגמול ודירקטוריון הבנק את רכישת פוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה, לרבות אלו הנמנים על בעלי השליטה בבנק וקרוביהם, ראו על דרך ההפניה דיווח מיידי מיום 29 בפברואר 2016 (אסמכתא מס': 2016-01-037114).

פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015

תרשים חברות מוחזקות עיקריות של הבנק

להלן תרשים חברות מוחזקות עיקריות ⁽⁴⁾ ליום 31 במרס 2016

1. מוחזקים ב- 100%.
2. מוחזקת על ידי אגוד השקעות וייזום (א.ש.י.) בע"מ.
3. מוחזקת על ידי אגוד שוקי הון והשקעות בע"מ.
4. פרטים בדבר החברות המוחזקות של הבנק, תחומי פעילותן ותרומתן לרווחיות הבנק, ראה דוח כספי שנתי 2015.

השליטה בבנק

בעלי המניות העיקריים בבנק למועד פרסום הדוחות הכספיים:

22.9%	שלמה אליהו אחזקות בע"מ ⁽¹⁾
21.65%	ישעיהו לנדאו אחזקות (1993) בע"מ ^{(2)*}
3.12%	ישעיהו לנדאו נכסים (1998) בע"מ ⁽²⁾
16.5%	נכסי דוד לובינסקי (אחזקות) 1993 בע"מ ^{(3)*}
6.36%	נכסי שרודר בע"מ ⁽³⁾
4.20%	אליהו חברה לביטוח בע"מ

(*) מהווים את גרעין השליטה בבנק (העומד נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים על 33% מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק, ומתחלק באופן שווה בין חבריו, 16.5% מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק לכל אחד).

(1) ביום 29 באוקטובר 2012 חדלה שלמה אליהו אחזקות בע"מ להוות חלק מגרעין השליטה בבנק בעקבות השלמת רכישת השליטה במגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ על ידי מר שלמה אליהו באמצעות אליהו חברה לביטוח בע"מ, הכל כמפורט בפרק "השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו".

(2) חברות בשליטת מר ישעיהו לנדאו.

(3) מוחזקות בחלקים שווים על ידי ד"ר יעל אלמוג-זכאי וגב' רות מנור.

השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו

ביום 11.5.16, נמסר לבנק על ידי ב"כ ה"ה שלמה וחיה אליהו, כי המפקחת על הבנקים אישרה כנדרש על פי ההיתר לאחזקת אמצעי שליטה בבנק שניתן לה"ה שלמה וחיה אליהו (להלן: "היתר האחזקה"), את הארכת תקופת השעבוד לטובת צד שלישי של 2.5% מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק המוחזקים על ידי ה"ה שלמה וחיה אליהו ("אמצעי השליטה המשועבדים") כמפורט בדוח הכספי של הבנק לשנת 2015, וזאת עד ליום 28.4.17. כן נקבע באישור המפקחת כי אם עד ליום 28.7.16 לא ימכרו אמצעי השליטה המשועבדים במסגרת מימוש השעבוד, יתחייב בעל השעבוד לשחרר את השעבוד על אמצעי השליטה המשועבדים שטרם נמכרו ולהעבירם לנאמן, מר בועז אוקון (להלן: "הנאמן") לצורך מכירתם, כאשר במקרה שמכירת אמצעי השליטה המשועבדים על ידי הנאמן לא תהיה ב"עסקה מיידית", עשויה תקופת השעבוד להיות מוארכת מעבר ל- 28.4.17 ועד למועד ההשלמה של עסקת מכירת אמצעי השליטה המשועבדים על ידי הנאמן או עד למועד בו תבוטל עסקה זו, ככל שתבוטל ולא יאוחר מתום תקופת הנאמנות השנייה. כן הובהר כי בכל מקרה, מכירת אמצעי השליטה המשועבדים תושלם עד תום תקופת הנאמנות השנייה וכי אין באישור המפקחת הנ"ל כל שינוי בתנאים והמועדים הנדרשים למכירת אמצעי השליטה של ה"ה שלמה וחיה אליהו בבנק כקבוע בהיתר האחזקה. כן נמסר לבנק על ידי ב"כ ה"ה אליהו, כי כתב הנאמנות תוקן בהתאם לאישור המפקחת.

למעט האמור לעיל, לא חל שינוי לעומת המתואר בדוח השנתי לשנת 2015.

רכוש קבוע ומתקנים

העלות המופחתת של בניינים וציוד הסתכמה ביום 31 במרס 2016 ב- 310 מיליון ש"ח לעומת 312 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015. כמו כן, ראה באור 2.ג.1 בדבר הצגה מחדש בדרך של יישום למפרע של החוזר בדבר דיווח של תאגידים של בנקיים לפי כללים החשבונאים המקובלים בארה"ב בדבר נכסים בלתי מוחשיים. לעניין מערכות גיבוי, סיכוני סייבר ותוכניות המשכיות עסקית ראה פרק "סקירת סיכונים" תת "פרק סיכון תפעולי" דוח המפורט על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת:

<http://unionbank.co.il/1378-he/UnionBank.aspx>

פעילות מול גורמים בחו"ל

לא חל שינוי לעומת המתואר בדוח השנתי לשנת 2015.

הון אנושי

- לעניין חוזר בדבר התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית ראה באור 7.1.1 לשנת 2015.
למעט האמור לעיל, לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015.

הסכמים מהותיים

לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015.

רישיונות, היתרים ואישורים

לא חל שינוי מהותי לעומת המתואר בדוח השנתי של הבנק לשנת 2015.

עדכוני חקיקה

עדכוני חקיקה וניהול בנקאי תקין במערכת הבנקאית:

האמור בפרק זה הינו מבלי לגרוע מהאמור ביתר פרקי וסעיפי הדוח, מקום שקיימת בו התייחסות נוספת לעדכוני החקיקה שלהלן ולעדכוני חקיקה אחרים. עדכוני חקיקה אשר התקבלו וטיטוטו שפורסמו במהלך שנת 2016 ואשר פורטו במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2015, אינם מופיעים בפרק זה.

חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016

ביום 12 לאפריל 2016 פורסם ברשומות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים. בהתאם לחוק, השכר הגבוה ביותר שיוכל בכיר בחברה פיננסית להרוויח כשהוצאות השכר שהחברה משלמת עבורו מוכרות לצרכי מס, תעמוד על לא יותר מפי-35 משכרו של העובד בעל השכר הנמוך ביותר בחברה. זאת לרבות עובדי קבלן המועסקים ישירות על ידי התאגיד, או המועסקים על ידי נותן שירות המועסק על ידי התאגיד. בנוסף, תקרת השכר שתזכה את החברה בניכוי הוצאות שכר לצורך תשלומי המס תעמוד על 2.5 מיליון ש"ח בשנה. על בכירים שחזי ההתקשרות עימם ייחתמו מעתה והלאה, החוק יחול מיידית עם פרסום החוק ואילו על בכירים שכבר מועסקים על ידי החברות, החוק יחול חצי שנה מיום פרסומו. הבנק בוחן את השלכות החקיקה ונערך ליישומה.

חוק הכשרות המשפטית והאפטרופסות (תיקון מס' 18), התשע"ו-2016

ביום 11 לאפריל 2016 פורסם ברשומות תיקון לחוק הכשרות המשפטית והאפטרופסות. התיקון יוצר מנגנון משפטי למתן ייפוי כוח מתמשך ומתן הנחיות של אדם בקשר לנעשה ברכושו ולטיפול בענייניו, לרבות הנחיות לטיפול רפואי בגופו – בשעה שלא יהיה מסוגל לקבל החלטות אלה בעצמו, וזאת על מנת לכבד ולממש את רצונו גם בשעה שלא יוכל עוד להביע אותו בעצמו. השינוי בעניין זה ייכנס לתוקף בתוך שנה ממועד פרסום החוק. תיקון החוק קובע גם עקרונות ודרכי פעולה לאפטרופוסים ומדגיש, כי תפקיד האפטרופוס לשמוע את דעתו של האדם ולסייע לו במימוש רצונותיו, למסור לו מידע על ענייניו ולשתפו בקבלת החלטות הנוגעות לו, ככל הניתן. בין השאר, תיקון החוק מרחיב את מערך הפיקוח ואת סמכויותיהם של המפקחים באפטרופוס הכללי וקובע עקרונות וכללים למינוי אפטרופוסים. בהתאם לעקרונות אלה על בית המשפט השוקל מינוי אפטרופוס לאדם, לבחון את כל החלופות האפשריות, לרבות תומך בקבלת החלטות. לתיקון החוק מועדי תחולה מדורגים. הבנק לומד את תיקון החוק ונערך לפעול בהתאם להנחיותיו.

חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016

ביום 12 לאפריל פורסם ברשומות חוק נתוני אשראי, אשר מטרתו לקבוע הסדר כולל לשיתוף בנתוני אשראי ובו הוראות לעניין איסוף נתוני אשראי ממקורות המידע הקבועים בחוק, שמירתם במאגר מידע מרכזי אשר יופעל בידי בנק ישראל ומסירת נתוני אשראי ממנו ללשכות אשראי לשם עיבודם והעברתם, בין השאר לנתוני אשראי, תוך שמירה על עניינם של הלקוחות ועל פרטיות הלקוחות שהנתונים מתייחסים אליהם ומניעת פגיעה בה במידה העולה על הנדרש והכול למטרות אלה:

1. הגברת התחרות בשוק האשראי הקמעונאי;
  2. הרחבת הנגישות לאשראי;
  3. צמצום ההפליה במתן אשראי והפערים הכלכליים;
  4. יצירת בסיס מידע לא מזוהה שישימש את בנק ישראל לשם ביצוע תפקידיו.
- לצד ההסדר הכולל לשיתוף בנתוני אשראי, חוק זה נועד לקבוע הסדר לעניין איסוף, ניהול והחזקה, דרך עיסוק, של נתוני אשראי על יחידים בפעילותם כעוסקים בלבד, לשם מסירתם לאחר.
- החוק יחליף את חוק שירות נתוני אשראי, התשס"ב-2002, אשר בהתאם לו פעל הבנק עד כה.
- תחילתו של החוק 30 חודשים מיום פרסומו.

חוק ההוצאה לפועל (תיקון מס' 50), התשע"ו-2016

ביום 7 לאפריל 2016 פורסם ברשומות תיקון לחוק ההוצאה לפועל. מטרת התיקון היא למנוע מזוכה בפסק דין, או ממי שאוחז בשטר, להשתוות בפתיחת תיק הוצאה לפועל ולגרום להגדלת החוב בשל תוספת ריביות. בהתאם לכך, זוכה שלא הגיש בקשה לביצוע פסק דין או שטר בתוך שנה מהמועד שבו היה אפשר להגישה לא יהיה זכאי לכך שעל החוב ייוספו הריביות שלהלן, אלא החל במועד הגשת הבקשה לביצוע: ריבית שמקורה הוא בהסכם שבין הזוכה והחייב או בהוראות דין מסוים שמכוחו נקבע החוב, כולל ריבית כאמור שקבע בית המשפט בפסק הדין, או ריבית פיגורים כמשמעותה בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961.

עם זאת, במקרים שבהם יש טעמים מוצדקים שבשלהם הזוכה לא נקט הליכים לגביית החוב, רשם ההוצאה לפועל יהיה מוסמך, לפי בקשת הזוכה, לקבוע כי התקופה תהיה ארוכה יותר.

ההסדר האמור לא יחול על פסק דין למזונות.

הבנק פועל ליישום התיקון.

חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 14), התשע"ו-2016

ביום 7 באפריל 2016 פורסם ברשומות תיקון לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, אשר בהתאם לו תחשבנה עבירות מס חמורות כ"עבירות מקור", כהגדרתן בחוק.

בתוך כך, התיקון לחוק קובע, כי העלמת מס הכנסה בסך של 1 מיליון ש"ח בשנה או 2.5 מיליון ש"ח ב-4 שנים תיחשב כעבירת מקור לפי החוק. לגבי העלמת מע"מ נקבע, כי העלמת מע"מ בהיקף של 170 אלפי ש"ח בשנה או 480 אלפי ש"ח ב-4 שנים ו-120 אלפי ש"ח אם העבירה נעברה בתחום, תיחשב כעבירת מס לעניין החוק.

עוד נקבע, כי בתחום מיסוי מקרקעין תיחשב עבירת מס כעבירת מקור לפי החוק, וזאת אם הושמט שווי רכישה של 1.5 מיליון ש"ח ומעלה, אם העסקה לא דווחה כלל, או אם היה דיווח כוזב על זהות הבעלים, כאשר שווי הנכס הוא 100 אלפי ש"ח ומעלה והחל מהשקל הראשון אם העבירה נעברה בתחום.

יודגש, כי כאשר מדובר על פעילות של ארגון פשיעה, פעילות של ארגון טרור או העבירה בוצעה על ידי מי שלא חב במס ("מלבין מקצועי"), הגדרת היקף הפעילות אינה רלבנטית והעבירה תחול החל מהשקל הראשון.

חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מס הכנסה שלילי) (תיקון מס' 8), התשע"ו-2016

ביום 21 במרס 2016 פורסם תיקון לחוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מס הכנסה שלילי), תשס"ח-2007. על פי סעיף 14 לתיקון, אין לעקל מענק ששולם לפי חוק זה במשך 90 ימים מיום ששולם לחשבון הבנק של העובד. הגורמים הרלבנטיים בבנק עודכנו בפרטי התיקון לחוק והבנק פועל בהתאם לו.

היתר לפתיחת סניפים חלקיים וניידים

ביום 28 בפברואר 2016 פרסמה המפקחת על הבנקים היתר עדכני לפתיחת סניפים חלקיים וניידים, זאת הן לנוכח המגמה העולמית הרווחת במסגרתה עוברים הלקוחות להשתמש באמצעים ישירים וטכנולוגיים לביצוע פעולות בנקאיות והן בשל הצורך לתת מענה ולאפשר נגישות רבה יותר לשירותים בנקאיים לכלל האוכלוסייה, לרבות בישוים המרוחקים מהסניפים הרגילים של הבנקים, ואשר אין בהם בהכרח כדאיות כלכלית לפתיחת סניף רגיל. בהתאם למתכונת ההיתר, תתאפשר לבנקים פתיחת סניפים חלקית באתרים השונים, אשר ניתן יהיה להפעילם אף באמצעות סניף נייד (ו/או חדר ייעודי) והכל בכפוף לתנאי ההיתר. בנק המבקש לפעול בהתאם למתכונת ההיתר יידרש לפנות ליחידת הרישוי בפיקוח על הבנקים בבקשה לקבל היתר כאמור וזאת לאחר שיקיים דיון במדיניות לעניין הפעלת סניפים כאמור בדירקטוריון הבנק. בהתאם להיתר יידרש הבנק לעמוד במספר תנאים כדוגמת מתן השירותים ליחידים ועסקים קטנים בלבד, הפעלת הסניף בתדירות קבועה ולכל הפחות אחת לחודש ועוד. למפקח תימסר הודעה על הכוונה לפתוח סניף, שיפעל בהתאם להיתר זה, לפחות 10 ימים לפני פתיחתו. הבנק עומד להפעיל סניף נייד בהתאם למתכונת שתוארה לעיל.

חוק סליקה אלקטרונית של שיקים התשע"ו-2016

ביום 10 בפברואר 2016 פורסם ברשומות החוק אשר מאמץ את מסקנות הדו"ח לצמצום השימוש במזומן במשק הישראלי. מטרת החוק העיקריות הינן:

1. הסדרת הסליקה האלקטרונית של שיקים במערכת הבנקאית חלף הצגה פיזית של שיקים.
2. הסדרה של החזרת שיק שסורב ללקוח.
3. הסדרת קבילותו של שיק ממוחשב בהליך משפטי.
4. הסמכה לקבוע כלליים בעניין שמירתו של השיק הפיזי.
5. קביעה כי היקף האחריות של הבנק כלפי הלקוח לא תשתנה בהתאם לכל דין, בשל שינוי שיטת הסליקה. החוק ייכנס לתוקפו חצי שנה מיום הפרסום ברשומות וכללים ראשוניים ייקבעו בתוך ששה חודשים ממועד הפרסום של החוק.

חוזר בנושא דוח חצי שנתי על חשיפה לסיכונים ציית- הוראת דיווח לפיקוח על הבנקים מס' 825

ביום 3 בפברואר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת דיווח מס' 825 וזאת כחלק מתהליך הרחבת הערכת סיכונים. בהתאם להוראת הדיווח המתוקנת, ידווחו בנוסף למספר הדיווחים שהועברו לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרוור, גם נתונים אודות סכומם המצטבר של הדיווחים וזאת כדי לספק תמונה מלאה יותר של סיכונים ציית. הדיווח במתכונת החדשה יהיה בתדירות חצי שנתי (ולא בתדירות חודשית כפי שהיה בעבר). כמו כן, התווספו לוחות דיווח שבהם ידווחו נתונים אודות חשבונות של לקוחות בסיכון גבוה לעניין ציית בהיבטים של סיכונים חוצי גבולות. דיווח ראשון לפיקוח על הבנקים בהתאם למתכונת החדשה, נדרש להישלח ביום 30.8.16. הגורמים הרלוונטיים בבנק נערכים לדיווח במתכונת החדשה.

טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא מיזם לאיתור פיקדונות ללא תנועה וחשבונות של נפטרים

ביום 3 לאפריל 2016 פרסמה המפקחת על הבנקים טיוטת נב"ת בדבר המיזם לאיתור פיקדונות ללא תנועה וחשבונות של נפטרים, במסגרת תוקם פלטפורמה אינטרנטית אשר תאפשר לבעלי פיקדונות ללא תנועה ולירשים של לקוחות הבנק שנפטרו לקבל מידע בנוגע לפיקדונות ולחשבונות כאמור. המידע שיוצג יכלול את שם הבנק בו מנוהל החשבון/ הפיקדון. במסגרת ההוראה נקבעו הדרישות שלהלן:

1. הבנק יציג בדף הבית של אתר האינטרנט שלו הפנייה לדף ייעודי שיעסוק בפניות הציבור שיתקבלו בעקבות השימוש במיזם וכן את הדרכים לפנייה לקבלת מידע, תהליך בדיקת הזכאות.
2. הבנק ימנה גורם ייעודי לטיפול בפניות לקוחות.
3. הבנק יקבע בנהליו את תהליך זיהוי הלקוח או היורש לצורך מתן המידע אודות יתרת הכספים בחשבון/ הפיקדון. במקרה בו יתרת הכספים פחותה מ- 3,000 ש"ח, אין לדרוש מהלקוח או מהיורש להגיע לסניף לשם זיהוי, אולם הבנק רשאי לקבוע רף גבוה יותר.
4. הבנק נדרש לקבוע בנהליו את תהליך זיהוי הלקוח או היורש לצורך משירת הכספים וכן את האופן בו יועברו הכספים.
5. לקוח שיפנה בבקשה להסרת מידע אודותיו מהמיזם, יפסיק הבנק להעביר פרטים כאמור תוך שבועיים מקבלת הבקשה ויתעד את בקשת הלקוח.

טיוטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 403 בנושא "הטבות לא בנקאיות ללקוחות"

ביום 27 במרס 2016 פרסמה המפקחת על הבנקים טיוטת תיקון אשר נועד להרחיב את האפשרויות העומדות בפני התאגידים הבנקאיים למתן הטבות לא בנקאיות ללקוחותיהם אגב התנהלות שוטפת בחשבון עובר ושב ומתן הטבות לא בנקאיות אגב פתיחה וניהול של חשבון סליקה וניכיון.

טיוטת הוראת אגירת מידע על נתוני אשראי

ביום 20 במרס 2016 פרסם בנק ישראל הוראה המסדירה את חובת ואופן אגירת המידע על נתוני אשראי של לקוחות. בהתאם להוראה, על הבנק לשמור במערכתיו בסיס נתונים שיכיל את המידע על עסקאות אשראי ועל לקוחות המקושרים לאותן עסקאות בהתאם למתכונת המפורטת בהוראה. המידע יישמר וייאגר על ידי הבנק אחת לחודש ביום העסקים האחרון של כל חודש. הבנק ינקוט באמצעים סבירים להבטחת הדיוק והמהימנות של נתוני האשראי ויפעיל אמצעים לאבטחת המידע.

טיוטת צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על קניה, מכירה, ופידיון של ני"ע סחירים בבורסה בתל אביב), התשע"ו-2016

ביום 24 לינואר 2016 פרסמה המפקחת על הבנקים את טיוטת הצו המכריז על שירות קניה, מכירה ופידיון של ני"ע סחירים בבורסה בתל אביב כשירות בר פיקוח. שיעור העמלה המירבי שניתן יהיה לגבות בגין שירות זה יעמוד על 0.4%.

טיוטת צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות דוחות סטנדרטים לבקשת הלקוח), התשע"ו-2016

ביום 24 לינואר 2016 פרסמה המפקחת על הבנקים את טיוטת הצו המכריזה על שירות דוחות סטנדרטים לבקשת הלקוח כשירות בר פיקוח. סכום העמלה המירבי שניתן יהיה לגבות בגין שירות זה יעמוד על סך של 15 ש"ח לדוח.

תזכיר חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 21), התשע"ו-2016 וטיוטת תיקון לכללי העמלות

ביום 24 לינואר 2016 פרסמה המפקחת על הבנקים את תזכיר החוק אשר מבטל את סעיפים 29. (א) ו- (ב) לחוק ובכך מבטל את יכולת הבנקים לגבות עמלות בגין שינוי מועד פירעון הלוואה לדיוור בסך 125 ש"ח (בכפוף לכמות הלוואות בגין נעשה השינוי ולכל היותר 225 ש"ח). במקביל פורסמה טיוטת תיקון לכללי העמלות אשר מגבילה את גובה העמלה האמורה לעמלת פקיד.

טיוטת תיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות), התשס"ח-2008

מטרת התיקון המוצע הינה לסייע ללקוחות קשישים ונכים לבחון ולהצטרף לשירות המסלולים. בהתאם לתיקון המוצע נדרשים הבנקים לפעול כדלקמן:

1. לאתר לקוחות העונים על הגדרת "אזרח ותיק" ו"נכה", אשר לא הצטרפו לשירות המסלולים ושצפויים להרוויח מהמעבר למסלול הבסיסי – קרי, זיהוי הלקוחות ששילמו מידי חודש מעל 10 שקלים בגין שני השירותים הבאים המצטברים: פעולה על ידי פקיד ופעולה בערוץ ישיר. במקרה שמדובר בחשבון של בני זוג, יש לאתר את החשבונות שלפחות אחד משני בני הזוג עונה על הגדרה כאמור.

2. לשלוח מכתב ללקוחות אלו ולהודיע להם על צירופם לשירות המסלולים הבסיסי חודשיים לאחר מכן, לצורך הוזלת עלויות ניהול החשבון עו"ש, אלא אם תתקבל הודעת סירוב מהלקוח עד לתאריך זה.

הצעת חוק פירוק גרעיני השליטה במוסדות הפיננסיים (תיקוני חקיקה), התשע"ה-2015

ביום 22 ליוני 2015 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית, לפיה שיטת גרעיני השליטה, בה "מספר קטן של בעלי הון שולטים בפועל בתאגידים הבנקאיים באמצעות החזקה בשיעור נמוך יחסית של מניותיהם" (כדברי ההסבר בהצעת החוק), מעודדת ניגודי עניינים ולקיחת סיכונים מופרזים, ושימוש לרעה בכוחם של בעלי השליטה.

הצעת החוק קובעת שני תיקונים אופרטיביים לחקיקה הבנקאית:

1. הצעת החוק מציעה לבטל את סמכות נגיד בנק ישראל הקבועה בחוק ליתן היתר שליטה בתאגיד בנקאי ולבטל את

סמכות הנגיד הקבועה היום בחוק להעניק היתר להחזקה בתאגיד בנקאי למי שמבקש להחזיק ב- 5% או יותר מאמצעי השליטה בתאגיד בנקאי.

2. במקביל, הצעת החוק מציעה להגביל את שיעור החזקה המותר באמצעי שליטה בתאגיד בנקאי ל- 1%.

דירוג הבנק

ביום 12 בינואר 2016 פרסמה חברת מידרוג בע"מ (להלן: "מידרוג") דוח בדבר דירוג הבנק ואופק הדירוג, יצוין כי דירוג הבנק ואופק הדירוג נותר ללא שינוי לעומת שנה קודמת והינו כדלקמן:

דירוג איתנות פיננסית פנימית	a2.il	אופק: יציב
פקדונות לזמן קצר	P-1.il	
פקדונות לזמן ארוך/אג"ח	Aa3.il	אופק: יציב
כתבי התחייבות נדחים (הון משני תחתון)	A1.il	אופק: שלילי
שטרי הון נדחים (הון משני עליון)	A2.il (hyb)	אופק: שלילי

לפירוט ראה דוח מידי מיום 12 בינואר 2016 (אסמכתא 2016-01-008911).

מגזרי פעילות פיקוחיים

החל מהדוח לציבור ליום 31 במרס 2016 מציג הבנק את מגזרי הפעילות בהתאם למתכונות אחידה כפי שקבע הפיקוח על הבנקים שהינה דומה להערכת הבנק לגישת ההנהלה. לפרטים נוספים ראה ביאור 1.ג.3 וכן ביאור 12.

נספחים, מילון מונחים ואינדקס

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ - מאוחד

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס

2015			2016		
שיעור	הכנסות	יתרה	שיעור	הכנסות	יתרה
הכנסה	ריבית	ממוצעת (2)	הכנסה	ריבית	ממוצעת (2)
%		במיליוני ש"ח	%		במיליוני ש"ח
1.86	( ) 105	22,788	2.32	( ) 134	23,281
-	-	-	-	* -	2
-	* -	589	-	* -	358
0.19	3	6,223	0.11	1	3,730
-	* -	305	-	* -	251
0.44	6	5,521	0.88	17	7,730
-	* -	1,014	(0.18)	(1)	2,261
-	-	-	-	* -	* -
1.26	114	36,440	1.62	151	37,613
		411			463
		( ) 3,691			2,564
		40,542			40,640

נכסים נושאי ריבית בישראל

אשראי לציבור⁽³⁾
אשראי לממשלה
פקדונות בבנקים
פקדונות בבנקים מרכזיים
ניירות ערך שנשאלו
אגרות חוב זמינות למכירה⁽⁴⁾
אגרות חוב למסחר⁽⁴⁾
נכסים אחרים⁽¹⁰⁾

סך כל הנכסים נושאי ריבית

חייבים בגין כרטיסי אשראי
שאינם נושאים ריבית

נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית⁽⁵⁾

סך כל הנכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס

2015			2016		
שיעור	הוצאות	יתרה	שיעור	הוצאות	יתרה
הוצאה	ריבית	ממוצעת (2)	הוצאה	ריבית	ממוצעת (2)
%		במיליוני ש"ח	%		במיליוני ש"ח
0.09	5	23,198	0.35	19	21,947
0.13	1	3,173	0.10	1	3,917
0.08	4	20,025	0.40	18	18,030
-	* -	* -	-	* -	* -
-	* -	121	-	* -	75
(0.84)	(7)	3,319	0.39	3	3,088
(1.59)	(4)	1,003	-	* -	872
(0.09)	(6)	27,641	0.34	22	25,982
		7,998			10,875
		** 411			463
		** 2,340			1,005
		38,390			38,325
		( ) 2,152			2,315
		40,542			40,640
1.35			1.28		
1.32	120	36,440	1.38	129	37,613

התחייבויות נושאות ריבית בישראל

פקדונות הציבור
לפי דרישה
לזמן קצוב
פקדונות הממשלה
פקדונות מבנקים
כתבי התחייבויות ואגרות חוב
התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית

פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם
נושאים ריבית

התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית⁽⁷⁾
סך כל ההתחייבויות

סך כל האמצעים ההוניים

סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים

פער הריבית

תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית⁽⁸⁾

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

** סווג מחדש.

ראה הערות להלן.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית ⁽¹⁾ - מאוחד (המשך)

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

סכמים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס						
2015			2016			
הכנסות/הוצאות) שיעור	יתרה		הכנסות/הוצאות) שיעור	יתרה		
הכנסה/הוצאה)	ממוצעת (2) ריבית	במיליוני ש"ח	הכנסה/הוצאה)	ממוצעת (2) ריבית	במיליוני ש"ח	
%			%			
1.93	125	26,109	1.85	126	27,486	מטבע ישראלי לא צמוד
(0.53)	(24)	18,187	(0.46)	(21)	18,435	סך נכסים נושאי ריבית
1.40			1.39			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
(2.59)	(41)	6,267	(0.48)	(7)	5,797	מטבע ישראלי צמוד מדד
2.57	35	5,387	0.49	5	4,089	סך נכסים נושאי ריבית
(0.02)			0.01			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
2.99	30	4,064	2.99	32	4,330	מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)
(0.49)	(5)	4,067	(0.70)	(6)	3,458	סך נכסים נושאי ריבית
2.50			2.29			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
1.26	114	36,440	1.62	151	37,613	סך פעילות בישראל
0.09	6	27,641	(0.34)	(22)	25,982	סך נכסים נושאי ריבית
1.35			1.28			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית

ראה הערות להלן.

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית⁽¹⁾ - מאוחד (המשך)

ניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016			לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015		
שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי		כמות במיליוני ש"ח		
	מחיר	מחיר			
29	26		3		נכסים נושאי ריבית בישראל
8	4		4		אשראי לציבור
37	30		7		נכסים נושאי ריבית אחרים
					סך כל הכנסות ריבית
14	15		(1)		התחייבויות נושאות ריבית בישראל
14	14		- *		פיקדונות הציבור
28	29		(1)		התחייבויות נושאות ריבית אחרות
					סך כל הוצאות ריבית

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

הערה:

השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

- (1) הנתונים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (4) מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין אג"ח זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן". לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016 נוכה סך של 95 מיליוני ש"ח (לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015 נוכה סך של 162 מיליוני ש"ח).
- (5) לרבות שווי הוגן בגין מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (6) עמלות בסך 5.9 מיליוני ש"ח נכללו בהכנסות ריבית לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016 (לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2015 - 5.9 מיליון ש"ח).
- (7) לרבות שווי הוגן בגין מכשירים נגזרים.
- (8) תשואה נטו- הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (9) נתוני רבעון ראשון לשנת 2015 הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים והנחיית בנק ישראל בנושא היוון עלויות תוכנה, ראה באור 2.ג.1.
- (10) לרבות יתרות מס הכנסה שהריבית בגין נרשמת על בסיס מזומן.

מילון מונחים עיקריים

מעקב אחר איכות אשראי ספציפי, כמו גם של התיק בכללותו.

הון עצמי ממוצע- סך כל האמצעים ההוניים כפי שהוצג בנספח שיעורי הכנסות והוצאות ריבית בניכוי/בתוספת היתרה הממוצעת של הפסדים/רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של הפסדים/רווחים בגין אג"ח זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך לפי שווי הוגן" (לרבות בגין אג"ח שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתיק המוחזק לפדיון).

הון רגולטורי- הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד). רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבויות נדחים הכשירים להיכלל בהון רגולטורי).

הלבנת הון - פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך "ההלבנה" מחזיר את הכסף למערכת החוקית.

הלוואת זכאות - הלוואה הניתנת באמצעות בנק ממקורות המדינה.

הלימות הון - היחס הנדרש על ידי המפקח על הבנקים בין ההון העצמי של הבנק לבין ההלוואות שהוא נותן משוקללות לפי רמות הסיכון, כך שהונו של הבנק יספיק כדי לשמש כרית ספיגה למקרה של הפסדים קיצוניים.

הסכמי CSA - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמזעור סיכוני האשראי בפעילות זאת, על ידי התחשבות יומית, לרוב המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם. **הפרשה להפסדי אשראי** - הפרשה הנעשית על ידי החברה המשקפת אובדן אפשרי של סכומי אשראי שנתנה ומשמשת לכיסויים במקרה של התממשות האובדן.

חוב פגום - חוב שקיימת סבירות גבוהה שהלווה לא יפרע את החוב (או חלק מהחוב) לפי תנאי החוזה, אולם אין ודאות לגבי סיכוי הגבייה ומימוש ההפסד.

חוב בהשגחה מיוחדת - חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות בגין נדרשת תשומת לב מיוחדת של ההנהלה.

חוב נחות - חוב שקיימת אפשרות ברורה שהתאגיד הבנקאי יספוג הפסד מסוים אם הליקויים לא יתוקנו.

אובליגו- סך כל ההתחייבויות של הלקוח אל מול הבנק.

אופציה - הסכם חוזי בין קונה לבין מוכר לרכוש או למכור נייר ערך מסוים או זכות לקבל או להמיר ניירות ערך, מטבע חוץ או סחורה במחיר ספציפי בתוך תקופת זמן קבועה מראש.

אגרת חוב - תעודה נושאת ריבית, המונפקת על ידי הממשלה או חברה, ובה התחייבות של המנפיק לשלם למחזיק האיגרת את הקרן שהונפקה בתוספת תשלומי ריבית/קופון בתאריכי פירעון קבועים. זהו מכשיר פיננסי שבאמצעותו הממשלה ופירמות יכולות ללוות כסף מהציבור. **אגרת חוב להמרה** - איגרת חוב שניתן להמירה למניה בשער המרה (מחיר) שנקבע מראש ופורסם בתשקיף. לאיגרת חוב להמרה תקופת חיים מוגבלת, שבסופה המחזיק בה רשאי להמירה למניה, או לקבל את כספו בחזרה בתוספת ריבית, ששיעורה נקבע מראש.

אגרת חוב מגובה נכסים (ABS - Asset-Backed Security) הוא כתב התחייבות שרוכש משקיע, שמקנה לו זכות על זרם תקבולים הצפוי מנכסים אלו. הבטוחה המשועבדת כנגדו היא אוסף של נכסים, וזרם התקבולים שצפוי למחזיק בנייר הערך הוא בעל זיקה לזרם ההכנסות שמתקבל מנכסים אלו.

ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים.

איש קשור- כמשמעות בסעיף 3 לנוהל בנקאי תקין 312.

באזל 3 - תקנות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם.

בעל עניין - יחיד או חברה המחזיקים 5% או יותר ממניות של חברה הנסחרת בבורסה.

גידור - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.

גוף מוסדי- כהגדרתו בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיוק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה 1995, ולרבות קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח, חברי בורסה המנהלים כספי לקוחות.

דירוג אשראי - מייצג את רמת הסיכון שקובע הבנק באשראי ספציפי. דירוג האשראי מאפשר לבנק להבחין בין רמות סיכון האשראי הגלומות בחשיפות אשראי שונות, לצורך

חוב בארגון מחדש - ארגון מחדש של חוב בעייתי אשר מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של הלווה, התאגיד הבנקאי מעניק ללווה ויתור אשר בתנאים אחרים הוא היה שוקל לא להעניק.

חוב שגבייתו מותנית בביטחון - חוב שפרעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי תוך הביטחון, אין מקורות זמינים ומהימנים אחרים לפרעונו.

יחס מינוף - היחס שבין ההון העצמי רובד 1 לסך החשיפה ברטו, ובכלל זה חשיפה חוץ מאזנית, ללא קיזוז ביטחונות.

יחס נזילות (Liquidity Coverage ratio) LCR - יחס מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה לסך תזרים מזומנים יוצא נטו במהלך 30 הימים הקלנדריים הבאים.

יתרת חוב רשומה יתרת החוב, לרבות ריבית צבורה שהוכרה, פרמיה או נכיון שטרם הופחתו, עמלות נידחות נטו או עלויות נידחות נטו שנזקפו ליתרת החוב בהתאם להוראות הדיווח לציבור וטרם הופחתו, בניכוי כל סכום חוב שנמחק חשבונאית בעבר.

יתרת חוב נטו- יתרת חוב רשומה, בניכוי הפרשה להפסדי אשראי שבגין אותו חוב.

מדיניות מוניטרית - מדיניות המנוהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרות הבנק באמצעות קביעת הריבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים.

מדיניות פיסקלית - מדיניות הממשלה בנושאי תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר.

מידע צופה פני עתיד - כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, תחזית, הערכה, אומדן או מידע אחר, המתייחסים לאירוע או לעניין עתידיים, שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתו של התאגיד בלבד, למעט תחזית, הערכה, אומדן או מידע אחר כאמור שיש לכלול אותם, לפי כל דין לרבות לפי העקרונות החשבונאיים המקובלים וכללי הדיווח המקובלים בדוחות כספיים.

מערכת זה"ב (זיכויים והעברות בזמן אמת) - מערכת המאפשרת העברת זיכויים והעברות בזמן אמת ובאופן סופי. בעולם מוכרת כמערכת (RTGS - Real Time Gross Settlement). והתשלומים הם סופיים ואינם ניתנים לביטול.

משך חיים ממוצע (מח"מ) - אורך החיים הממוצע של מכשירים פיננסיים. נמדד בשנים באמצעות שקלול תשלומי הקרן של האיגרת והריבית עליה לאורך חייה עד לפדיונה הסופי. המח"מ מכונה גם "אריכות".

נגזרים פיננסיים - נכסים שערכם נגזר משינוי בערכם של נכסים אחרים.

נזילות - היכולת של ישות עסקית לעמוד בהתחייבויותיה השוטפות מתוך סך הנכסים השוטפים שלה (מזומנים, ניירות ערך סחירים וכו').

נכס פיננסי - מזומן, ראייה לזכות בעלות בישות, או חוזה המקנה לישות אחת לעשות אחד מהבאים:

א. לקבל מזומן או מכשיר פיננסי אחר מישות אחרת.
ב. להחליף עם ישות אחרת מכשיר פיננסי אחר בתנאים פוטנציאליים עדיפים.

סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן.

סיכון משפטי - סיכון להפסד כתוצאה מהיעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם והוא כולל, אך אינו מוגבל, לחשיפה לקנסות (fines, penalties) או לצעדי עונשין (punitive damages) כתוצאה מפעילות פיקוחית, כמו גם מהסדרים פרטניים.

סיכון נזילות - (הסיכון שצד נגדי) או משתתף במערכת הסליקה (לא יעמוד בהתחייבות במלוא ערכה במועד. סיכון נזילות אינו אומר בהכרח שהצד הנגדי או המשתתף הוא חדל פירעון; ייתכן שהוא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו בעתיד, אך לא במועד הנקוב).

סיכון סבייר - אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מחשב ו/או מערכות תשתיות משובצות מחשב על ידי או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סבייר לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.

סיכון תפעולי - סיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. סיכון זה כולל סיכון משפטי וסיכונים ציודיים, אך אינו כולל סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין.

עסקה עתידית - התחייבות לקנות או למסור נכס במחיר ובמועד שנקבעו מראש בעת החתימה על העסקה.

עקום תשואה - עקום המתאר את הקשר שבין התשואה לבין מועד הפדיון של אג"ח, על ידי השוואה של שיעורי התשואה על אג"ח הנבדלות זו מזו רק במועדי הפדיון.

פיקדון לפי דרישה - פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.

פיקדון לזמן קצוב - פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה, אלא אם כן משיכה מוקדמת מחויבת בקנס שסכומו לפחות 7 ימי ריבית פשוטה על הסכום שנמשך.

פיקדונות לפי מידת הגבייה - פיקדונות שפרעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה מן האשראי, ואין לתאגיד סיכון להפסד מהאשראי שניתן מפיקדונות אלה, שלגביהם המפקיד קובע לאיזה לווה או קבוצת לווים יינתנו סכומי הפיקדונות הנ"ל כהלוואות ובתנאי שהלוואות אלו ניתנות לפי אותן תקופות ובאותו סוג הצמדה או באותו מטבע שקבע המפקיד.

פיקדון נושא ריבית - פיקדון שבו התאגיד הבנקאי משלם למפקיד תשלום כלשהו כפיצוי עבור השימוש בכספי הפיקדון. פיקדון שבו שיעור הריבית מותאם תקופתית בתגובה לשינויים בריבית שוק וגורמים אחרים צריך להיות מדווח כפיקדון נושא ריבית אפילו אם השיעור הפוחת לאפס, בהינתן ששיעור הריבית על פיקדון זה יכול לעלות כאשר תנאי השוק ישתנו. פיקדון אשר משועבד כביטחון להלוואה או לנכס פיננסי אחר ידווח כפיקדון נושא ריבית.

פיקדון שאינו נושא ריבית - פיקדון שאינו פיקדון נושא ריבית.

שווי הוגן - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר, שוויו זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבע בתקינה החשבונאית:

רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק.

רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים.

רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללת גם נתונים לא נצפים.

שיעור צמיחה ראלי - גידול התוצר בין שתי תקופות באחוזים, בניכוי עליית המחירים.

שיעור המימון (LTV) - שיעור המימון הינו המימון של הבנק בעסקה ביחס לשווי הנכס הנרכש, שיעור המימון משקף את מידת סיכון ההלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.

תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם סך תשלומי השכר ורווחי הפירמות. **תשואה להון** - היחס שבין הרווח השנתי של חברה לבין ההון העצמי שלה.

תשואה ריאלית - היחס בין הרווח או ההפסד על השקעה לסך ההשקעה, בניכוי עליית המחירים בתקופה שעליה נסבה המדידה.

Over the Counter - OTC - מסחר מעבר לדלפק - מסחר במכשירים פיננסיים כמו מניות, איגרות חוב, סחורות או נגזרים ישירות בין שני צדדים.

פורוורד (Forward) - עסקת חליפין של מטבע במטבע בתאריך עתידי קבוע מראש בשער חליפין שגם הוא נקבע מראש.

שימוש במבחנים בדיעבד BACK TEST - הבנק נדרש להשתמש בבדיקות שלאחר מעשה כדי לאמוד את הדיוק והאפקטיביות של תהליכי המדידה וההערכה.

תיאבון הסיכון - הסיכון שמוכן הבנק לקחת על עצמו לשם השגת יעדיו האסטרטגיים.

סיבולת הסיכון - רמת הסיכון המרבית או המזערית שאין לחרוג ממנה (מגבלת הסיכון).

Credit Risk Adjustment (CVA) - חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.

Delta Value 1% (DV1%) - מייצג את השינוי האפשרי בתיק בהינתן שינוי מקביל בעקום הריבית של 1%.

EDTF (Enhanced Disclosure Task Force) - דרישות גילוי שפורסמו על ידי צוות משימה לשיפור הגילוי שהוקם על ידי המוסד ליציבות פיננסית לשיפור הגילוי על הסיכונים בתאגידים הבנקאיים.

FATCA-Foreign Accounts Tax Compliance Act חוק אמריקאי הנועד לשיפור איכפת המס. קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווחים לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) - תהליך פנימי להערכת הסיכונים והקצאת הון על מנת להבטיח כי הבנק מקצה מספיק הון כנגד מכלול הסיכונים.

Value at Risk - VAR (Value at risk) - מודל הערך (VAR) מציג את הסיכון הפוטנציאלי (ירידה אפשרית בשווי בתקופת זמן נתונה) בתקופה נתונה וברמת ביטחון של 99% לפחות.

אינדקס

12.....	מגזר הצמוד מדד.....	156 ,49.....	VAR.....
10.....	מדד המחירים לצרכן.....	141.....	א.ש.י.....
33.....	מחיקות חשבונאיות.....	33.....	אשראי בהשגחה מיוחדת.....
154 ,50 ,13	מטבע חוץ.....	33.....	אשראי בעייתי.....
20 ,7.....	מידע צופה פני עתיד.....	14.....	אשראי לציבור.....
56 ,39 ,35 ,18	מכשירים נגזרים.....	33.....	אשראי נחות.....
14 ,12 ,11	מס החברות.....	33.....	אשראי פגום.....
40 ,36 ,32 ,19	ניהול הסיכונים.....	147.....	דירוג הבנק.....
,154 ,39 ,20 ,19 ,17 ,16 ,15 ,14 ,13 ,7	ניירות ערך	36.....	הדרכה.....
155		14.....	ההפרשה להפסדי אשראי.....
156 ,36.....	סיבולת הסיכון.....	38 ,37 ,36 ,33.....	הלוואות לדיור.....
32 ,9.....	סיכוני אשראי.....	154 ,59 ,20 ,19.....	הלימות ההון.....
32 ,9.....	סיכוני מוניטין.....	40.....	הפרשה פרטנית.....
32 ,9.....	סיכוני נזילות.....	39 ,13.....	הפרשה קבוצתית.....
32 ,9.....	סיכוני ציות.....	142 ,12.....	הצגה מחדש.....
59 ,56 ,49 ,32 ,9	סיכוני שוק.....	155.....	חוב בעייתי.....
9.....	סיכונים אסטרטגיים.....	154.....	חוב פגום.....
9.....	סיכונים מובילים.....	37 ,13.....	חובות בעייתיים.....
32 ,9.....	סיכונים משפטיים.....	33.....	חובות פגומים.....
32 ,9.....	סיכונים תפעוליים.....	21.....	יחס המינוף.....
143.....	עדכוני חקיקה.....	155.....	יחס מינוף.....
18.....	פקדונות הציבור.....	155.....	יחס נזילות.....
14.....	רווח כולל.....	20.....	כיסוי נזילות.....
14.....	שיעור ההוצאות התפעוליות.....	10.....	כלכלת ישראל.....
156 ,37 ,36	תיאבון הסיכון.....	140.....	מבקר פנימי.....
156.....	תמ"ג.....	35 ,16.....	מגובי נכסים.....
37 ,32.....	תרחישי קיצון.....	12.....	מגזר הלא צמוד.....